

312091 వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నవంబరు 10-వ తేది కనివారము
శ్రీ విభవనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ త్రయోదశి

No 186
వంచిక ౧౮౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు వుంచివుండు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
జ్యోతిర్మూర్తులు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
పలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

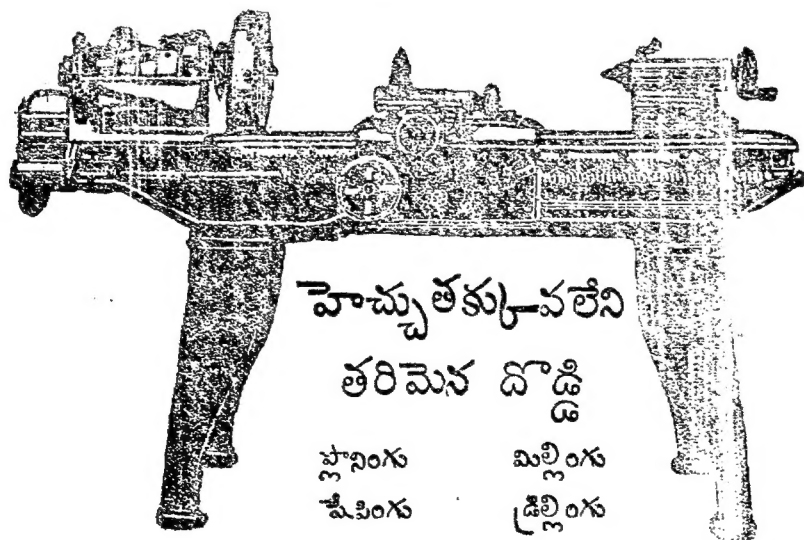


అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు వుంచివుంటిది.
వంచున చీటి చూచి కొనిన
జ్ఞానము గలుగదు.
చక్కని దబ్బితా నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బె 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు కెట్టివిధి, ముద్రాన
ఈ
In పేరి డ్డు, పోర్టు, బాంబాయి

ధ ర లో ఆ పా ర మే న త గ్గు ద డా ని వ్ యం త్ర వ ని ము ట్టు

మాచే అంగీకారము పొందిన వ్యాపారస్తులకు
తగిన షరతుల మీద అప్పుల మీద కూడ యివ్వబడును



హెచ్చుతక్కువలేని
తరిమిన దొడ్డి
ప్లానింగు మిల్లింగు
షేపింగు డ్రిల్లింగు

కో త కో యు ట కు త గి న యం త్ర ము లన్ని యు లు
79 హెచ్. నెం. మాచిత్ర లిఖితమైన క్యాటలాగునకు వ్రామును లేదా స్వయముగావచ్చి మా గొప్పకారానికి జేరిన యంత్ర
ములను చూచి పరీక్షించుడు.

MASSEY & CO. LTD.
ENGINEERS

పోస్టు బాక్సు నెం 60, మదరాసు. వ్రాంచి:- ట్రి చీ రోడ్డు. కోయంబత్తూరు.
ఏజన్సీలు:- బెజవాడ, కాకినాడ.



పొగయం దుండి యేల కన్నీరు విడిచెదను ?
ఒక పంటచేయు లోనల విరాళంబయిండు కారు నీరుయెంత ? ఎందుకీ అవస్థ ?

కుక్క జీవు క్కురు

వంటసామాను పెట్టెలు, కేబుల్స్ చెప్పినట్లు చేసినయెడల పొగయిండుదు. కన్ను మంటలు
యెడలదు. పదార్థములు మంచి రుచికరీని ఖర్చును తగ్గించును.
1, 2, 4, 6, 8 మండికి తగినట్లు 5 కొలతలగుల పెట్టెలు రూ 18, 18, 22, 27, 33
గలను రయలు ఖర్చులు వేరు. కేటాగు ఉచితము. 5028

కక్కజీ కుక్కరు కంపెనీ, 5, దక్షిణమాడ చర్చి వీధి, రాయపురము, మదరాసు.

Agents:—Bezawada Stationery & Fancy Mart, (2) K. Subba Rao & Son., Rajahmundry, (3) Nalam Ramalingiah, Cocanada, (4) N. Suryanayanamurty, Main Road, Vizagapatam.

ప్రసిద్ధికెక్కిన చిట్టన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభముగా వికాసిండు.

వేవరైజరులేదు తగ్గరలో స్టార్టుగును.



యా యింజనులు కెమిడికల్ ట్రెపు
లోను, కోల్లు స్టారింగు ట్రెపులోను 7
పురములు హార్వీ పవరు మొదలు 50
పురముల హార్వీ పవరువరకు యెల్లప్పు
నున్న స్టార్టు సీదముగా నుండును.
అన్ని సామానులు చాలా చలముగాను,
టెంపరు గలనిగాను వుండును. (కూ
డాయిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెంత
మట్టి చమురుతో నైనను అతి త్వరిత
ముగా పనిచేయును. ధరలు అతి
సరసము.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు నీలంట్లు
యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టివీధి, మద్రాసు.
బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

ఇంజెక్షన్ లేవ్యాము

భూమండలమునకు దీని మూలమునకే
కోగవికాసము కలదు. కేరళములోనికి ద్రావక మెక్కించ
నక్కరలేదు

నిమిషమునకే గొప్పనిగాడు. 40 దినములకు నరికడు 5 తుల డబ్బీ రు. 40 ఇంజనకు యిట్టి బొవధరాజును లేదు
ఎట్టికొగము యెట్టి కష్టకలలోనండికను దివ్యమున కేర్పిచ్చి రోగముల మాపి, సంకేతుల నిల్వకట్టి ఘనావధము
క్రమంవకములో యిట్టి మహాత్మ్యులైనవధ కేరళకేరళ తయారుచేయబడియొండలేదు. కలూటోప్రకటనల గాంచి మోస
పోయినవారు విశ్వాసవముల తప్పురిండుటవల్ల గొప్ప చిక్కుల నొందెదరు. కష్టరోగములు, కష్టప్రణామము, సవ్యామి, నెగ
బాధ్యములు, మూర్ఖు, పొట్టెపుడు, మకూచికములు, వాటి అంగవై కల్మములు, గ్రుడ్డి, నపుంసకత్వము, రోగములు చెప్పినట్లు
నివారణ చేయెను. గొప్పరంటి గొప్పరంటి. 5 రులములకు తక్కువగా కోరరాదు. అట్లు కంపుటకు వీలొండెను.

వీడేకలలోక, యెవరును, యెన్నడును చేయలేని గొప్పబొవధము. కేలకేల వ్యయపరచి మనసముగా రయార
చేయబడినది. నిమిషమునకేసారి రోగిని మంచినితీసికొని డెప్పును. పూచీగా ఒక్కమోతాదుకే మంచిగుడు. జర్మనీ, జపాను,
యంగ్లాండు, అమెరికా, యిటలీ, టర్కీ, గ్రీసు, ప్రాన్సు అస్ట్రీలియా, ఆఫ్రికా తదితర మహాదేశములందున్న మేధానంతులు దీని
నిర్మాణ రహస్య మెలంగెను. ఆంధ్రమండలమునందీది మారితే తయారుచేయబడినది. దీనికి మేమే యజమాన్యము. దీని
గొప్పకేర్తి మేము నిక్కరి గర్వింయమున్నాము. ఈబొవధములయన మిరోగము నుదరినవో మిసాము మికు నిరాశ్చేత
గా తిరిగివలచుచుండును. నివరణలకు 2 లి స్టాంపును, కేటాగునకు 1 స్టాంపు పంపించవలెను. కాన్సుట్రాసిన జవాబియబడెను.
అర్ధర లో నెగను సొమ్మున్న, రోగియొక్క ఛాయాపటము పంపించవలెను. అనేకులు ఏజన్సీ లీయడని ప్రాయము
న్నారు. వారీక్రింద నిబంధనలు గమనింపవలెను. మదరాసురాజధానిలోనివారు రు 800 ల్కు యితర రాజధానీలవారు రు 500 ల్కు
ధరావత్తు చెల్లించవలెను. వీరికి ఏజన్సీలీయబడును. ఇతరు ఏజన్సీవికరములు వలయువారు 5 అకరాలు తహసీల్దార్లు పంపవలెను.

ది జర్మన్ ఇన్జెక్షన్ లేవ్యా మాన్యుఫేక్చరీంగు కంపెనీ,

బుద్ధగోతమి, గాదిలంగ, ముమ్బైవికరంపొస్తు (ఈస్తు గోవాపరిశిల్లా);

వ.రా:—అనేకులు వెల తగ్గింపునుచున్నారు. వారికట్లు తగ్గించలేమని విన్నవించుచున్నాము.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది !

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము !!

మా ముందుమాడ కనుూరి మా తలను

Regd Trade Mark
ఈ బొకె ఛా వాచి: దివ్య దివి: లి క్విప్తించెవరకు నా నిశ్చితభీష్మాతము. ప్రతిదినము అనుగతయే
దీని ముందుమాడ కనుూరి మా తలను. 504, వా 801



అయిదేని మును కనుూరి మా తలను మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తా క్రమగా తయారు
చేయబడినది. రాయా మంత్ర గా, కడిగి వాని ఉపయోగించవచ్చును. కుంభములు, దగ్గులు, శీతలము,
అట్టియు, వేర, కడిపువ్వులు, కుంభకర్పి, మిలల కడిసెయ, ప్రకృల ఛాపు, అగ్నిహుంద్యము, ములద
కట్టుబ సొనక మొదలగువాటికి వ్యభిచారుకలములే పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లల మువలీవారు మొదలగువారికి
అమృతసా సము జాలించుట ఒక గొప్ప వధప్రసాదము. 250-800 హక్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0
వాన్సు ఖర్చు 0-4-0. పొట్టిది ఖర్చు 6 పా. రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు. 5-8-0

భీమగిరత్తు పోస్టు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొప్రైటరు,

శ్రీ సీతారాం ఘోష, వైద్య శాల, మైసూరు.

శ్రీ బాలభారతి గ్రంథాలయ వార్షిక మహాసభ

తలగాం, గంజాంజిల్లా 1-11-1928 తేది

అధ్యక్షులు:—మ. రా. శ్రీ కావ్యతీర్థ బంతులల్లి

య్యకాశ్రమిగారు (పర్రాకిడి రాజాకాతేజ)

వైవాధిక సభ గ్రంథాలయ భవనమును నేటిదినమున
జయప్రదముగా జరిగెను. సభాభవనము ప్రేక్షకులతో నిక్ర
టిల్లుమండెను. దైవపార్వతితో సభ ప్రారంభించునీ అస్వత్థు
లెన్నుకొనబడిరి. శ్రీవాచ విప్రు, గ్రంథాలయమును గురించి
యు, యాగ్రామముయొక్క విద్యాభివృద్ధి గురించియు తమ
ప్రారంభోపన్యాసమున వివరించిరి. కార్యదర్శిచే నితర
జనాభివృద్ధి పడువలెనెను. అంతట కొందరు సభ్యులుపన్యసించ
కోరబడిరి. ఈగ్రంథాలయమునకు పూర్వపు క్రకటరీయైన కార
భద్రాచలంగానెను, బైన్ (సెనెడెంటుగారు శ్రీకృష్ణమూర్తి
మిత్రగారు, ఆరోగ్యవిషయముల గూర్చియు, శ్రీ పి. జగ
న్నాధంగారు సంఘసేవను గూర్చియును, రా. శ్రీ వా. తాత
న్నాయుడుగారు (తాలాకాబోర్డు మెంబరు) గ్రంథాలయో
ద్యము గురించి విపులముగా సప్రమాదముగా సువన్యసించిరి.
అంతట నీసంఘమునకు ప్రసెడెంటుగారు శ్రీ సా. సాంబశివ
రావుగారు వివాహముల విషయములో ప్రస్తుతీతియు,
పూర్వపునీతియు వివరించుచు తాలానుగ్యునుగూ మార్పులు
గురించి విపులముగా చర్చించిరి. మ. రా. శ్రీ హనుమంతు రామ
న్నాయుడుగారు (తాలాకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డు మెంబరు)
యాగ్రంథాలయముయొక్క చరిత్రను వివరించుచు ప్రజలెట్లు
తోడ్పడవలసినది విపులముగా ముచ్చటించిరి.

అటుపై సభాధ్యక్షులులేచి ఉపన్యాసముల ప్రసంగ
ములపై తమ యభిప్రాయములు విరళముగా చెల్లించుచు
తాము దయతో రచించిన ఆశీర్వాదన పద్యములను చదివి సభ
ముగించిరి.

సభాధ్యక్షులకును, ప్రేక్షకులకును పువనములతో సభ
జయప్రదముగా ముగిసెను.

ఆశీర్వాదన పద్యములు

సీ. ఇలతలగామ బెక్కలిదరి గంజామ

మండలంబున బాల వసితమయ్యె

పందొమ్మిదవ శతాబ్దము చన

నిర్వచియారయేట విద్యార్థులబు

గ్రంథాలయంబొందు గల్గించి క్రేడతో

పడవించుచుండ నీవ్వులను జూచి

అమరునటి యేట నటనన్పు పెద్దలు

వారి యాద్యములందు బాలుగొనిరి

గీ. అంతకును మూమై యుపాధ్యాయగణము,

క్రమముగా బాలభారతి బ్రాథభార

తిగ నొనర్చు ప్రయత్నము ల్గనొనర్చు,

మధ్యవయకున భారతి మహాభద్రున,

గీ. విద్యభివృద్ధికి నెడు విధములేనీ,

నట్టివాన్యులు వలెనెడు లందు గలరు

గాన విక్రలు ప్రభువును కాన్కలూగి,

భారతి పోవణమునేమి బాలుగొనిరి.

గీ. బోర్డు వాయకు లొకకొంత పోవణంబు,

చేసికేన్నుల భారతి వానిమార

బ్రాథభారతియై మిండు రూఢవింక,

చిరతరంబుగ తేరొంది వరలుగారి.

బలి ముల్లయ్యకాశ్రమి కావ్యతీర్థ,

పర్రాకిడి 1-11-1928 తలగాం,

మానుమంతురంగినాయకులు,

కార్యదర్శి,

మోకింకి సూర్యనారాయణ వ్రాలు,

సంయుక్త కార్యదర్శి.

హెచ్చరిక

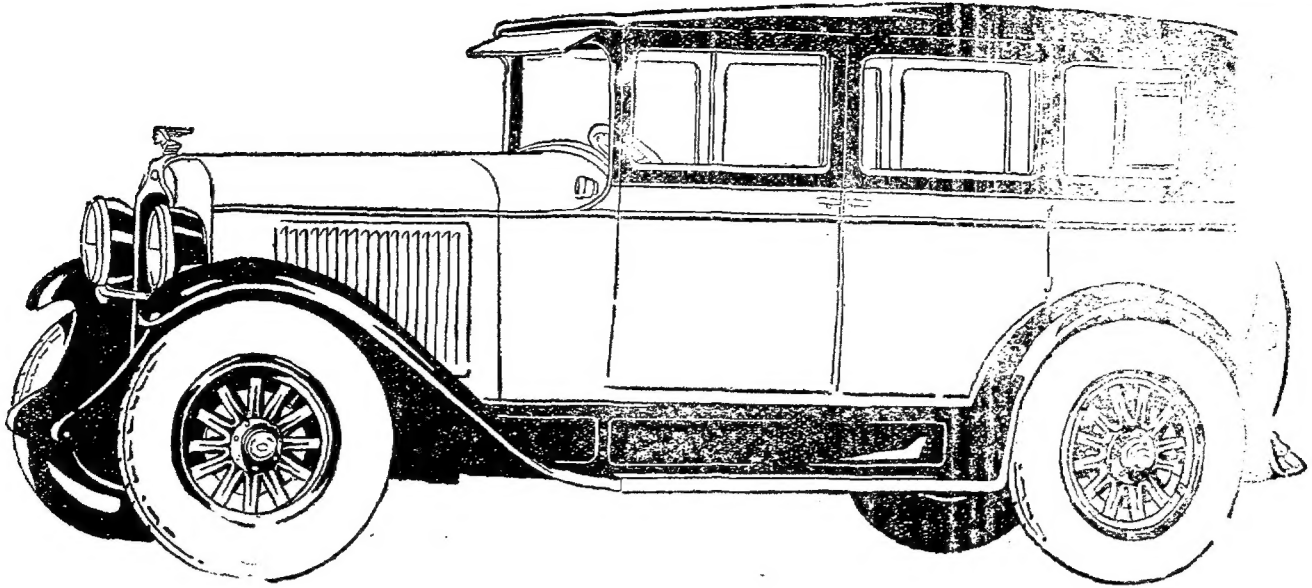


ఉష్ణ దేశములందు అప్పుటి ఉష్ణ
దముగానుండు పరిస్థితులవల్ల లివర్
వాన్సులు, అజీర్ణవాన్సు, ముఖ్య
కము మొదలగునవి తటస్థమును.
నిత్యము ఉదయమున ఒక చేంచాడు
మెగ్నీషియా యస్. పెల్లెగ్రి
నోను నీళ్ల తేక, పాలతో కలిపి
తీగకొనినయెడల అవి తొలగిపోవు
ను, మోకలుస్తువద్దనుండి నేడే ఒకటి
కొనుడు.

సోల్ ఏజెంట్లు:

Mess. GORIO Ltd.,

P. B. No. 159, Fort, BOMBAY.



ఎక్కువ తాళిమికలిగినది మితవ్యము మొనర్చునదని

జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నది

తక్కువ ధరలుగలిగి, కార్లు పెద్దవైనప్పటికి పిషర్ బాడీలతో నమర్చబడి చూపరులకు మిగులమిత అనందమును చేకూర్చుచున్నది.

ఇంత జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచుటకు ముఖ్యకారణములు రెండు అవేవన, తాళిమి, మితవ్యమునునవి.

పాంటియోక్ కారును మీరు రోజంతయు ఎక్కువవేగముతో నడిపినను, హెడ్ లాంప్ మొదలు, స్టాప్ లైట్ వరకు ఎంతమోటగా నుపయోగించినను చెడిపోకుండు లక్షణము కాబడినది. రు 5000 ధరలో పొందదగిన కార్లన్నిటిలో ఎక్కువ గొప్ప ఇంజనును గలిగి

యున్నది. మిగతవన్నియు తరగతికి చేరునట్లుగా తయారు కాబడినవి.

ఎట్టి మట్టిరోడ్లమీదనైనను నిర్భయముగా నడవవచ్చును. ప్రతికారు జనరల్ మోటార్స్ వారి ఆవరణములలో కి వత్సరముల కాలము పరీక్షింపబడినదియే.

దానిని భరించుటకు అగుఖర్చులు లెక్కచేసిన మీ కాశ్యర్యముగలుగును, తెలివినంతవరకు ఇందు అమిత తక్కువఖర్చుతో నడుపుటకు వీలగునట్లు సిక్స్ సిలండరు సవీనవద్దతిలో ఏర్పరుపబడినది. ఆలాగు కాకపోయినట్లైతే యిట్లు జయము గాంచియుండదు.

జి.ఎచ్.బూలీ అండు కంపెనీ,
బెంగళూరు,
చిక్కమగల్లూరు.

సింప్సన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్ |
మద్రాసు, ఉదకమండలం

టి. స్టేన్స్ అండు కో, లిమిటెడ్
కోయంబత్తూరు

పాంటియోక్ సిక్స్

“జయప్రద మైన సిక్స్”

దెందులూరు

ఏలూరుతాలూకాబోర్డు గ్రామపునర్నిర్మాణ
కాళా ప్రారంభోత్సవము 6-11-28

ఈనెల 6 వ తేదీన మా గ్రామములో శ్రీ వివేకానంద వరసమంత్రిరమన ఏలూరు తాలూకాబోర్డువారి నూతన కాళియయిన గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు ప్రారంభోత్సవము ఆర్యంత జయప్రదముగా జరుపబడినది మహారాజశ్రీ మోతే శారాయ దిరావు ఎం. ఎల్. పి. జమీందారు గారు ప్రారంభోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించిరి. ఏలూరాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు శ్రీయంత బంధా నియ్యన్న గారున తాలూకా బోర్డుమెంబర్లు ఆరోగ్య వెటర్నరీ వ్యవసాయ కాళివ్యోగీయులును ఏలూరు పురపంచములును చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి రైతు ప్రయోగులు నునూరు మూడు వందలమంది విచ్చేసిరి. వచ్చిన వాతందరికి అల్పాహారవిందు లాసంగబడెను.

నగ్గ శాలగు గంటలకు ప్రారంభింపబడెను. గ్రామపునర్నిర్మాణ పందర్శనములనుగించి అధ్యక్షులు మొదలగు పెద్దలందరు ఉపన్యసించిరి. సాయంకాలము 7 గంటలకు పథకము గమనింప. ఆతిథులందరకును రాత్రి విందుపంపబడెను. తదనంతరము మాజీకులంతరు ఉపశ్వాస మొనగబడెను. ఆరోగ్య కాళివారు తనబొమ్మలను వటములను గ్రంథాలయములో నంచి అలంకరించి ప్రజల శాక్వంప గల్గిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణ కాళివారి బొమ్మలు పటములు మోడల్స్ చేకవటములు మున్నగువాటి చేతన గ్రామాపొను మాజీకులంతరుల వల్లను శాక్వంప గల్గిరి.

(వికవిలేఖరి)

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు
రు 500 లు బహుమానము)

బ్రతుకుపై రోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూరమైనదియు నగు యీవిషయమును కృష్ణవ్యాధిని కాళివీయము కళినపత్తము వగయిరా నిర్బంధము లేక స్వయంకార్యమున కచిరకాలమున నిశ్చయము గావించు నీయోరాజును ప్రప్రథమమునని మాప్రాంతములవాడుకలన ప్రఖ్యాతినడసి ప్రకటనావసరములేకున్నను పరిచయరంగుల ప్రాద్దులమున కొద్దిరోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. పర్యవ్యాసములకు ముందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు జూయుడు.

“మండలమునకు పరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-1
30 రోజులకు పరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు
3450 శ్రీరామాశ్రమం

కోపాళపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (తూర్పు, గోదావరి)

మాదీఫలర సాయనము

“గర్భిణీశ్రీలకు కల్పితమంటిది” వేవిళ్ళు, వైశ్యము. వికారము, తలతిరుగుట, కడుపులోమంటు, నోటనీరుగట నోటిత్రుళు, అజీర్ణము, పట్టుమంటులు, వాంటులు మొదలైన వాటిని సోగొట్టును. వల బుడ్డి 18 1-8-0.

8126 అర్చరసాయనశాల ముక్త్యాల (కృష్ణా)

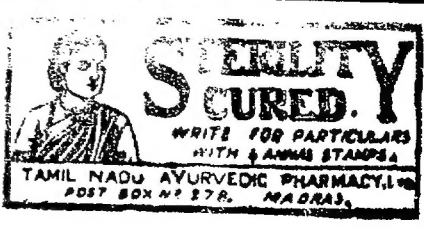
సూర్యనమస్కారములు

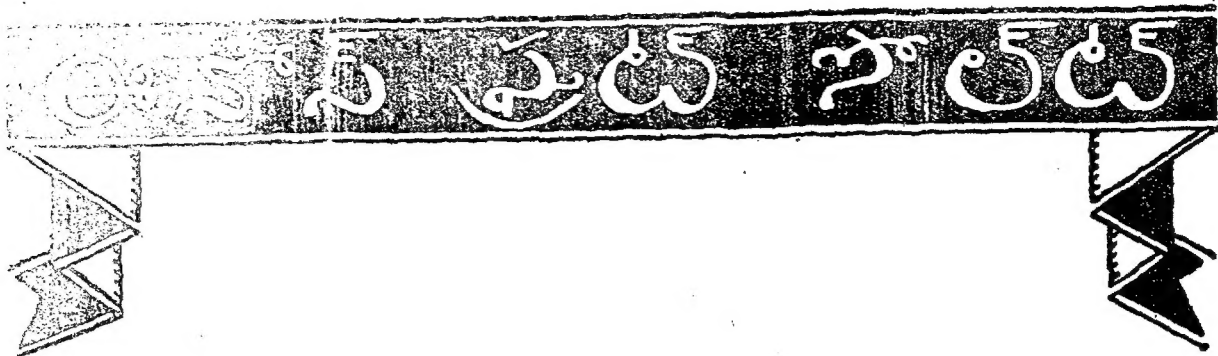
జౌంథ సంస్థానాధీశ్వరులచే వ్రాయబడిన ఆంగ్ల గ్రంథమున కిది ఆంధ్రీ కరణము

మైసూరులో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సృష్టిలో పాధ్యాయులగు వారి దిశమై వెం. శ్రీ. రాఘవేంద్ర చాక్షగారిచే నిది ఆంధ్రీ కరణి రచిచి శ్రీ. పి.ఆర్. ఎస్. ఎస్. సహాగారిచే ప్రచురింపబడినది. ఈ గ్రంథమునకుల పకల పాఠములు గిండుగలవు. సూర్య నమస్కారములను చేయువారికి రీతి అందువలన కలుగు లాభము, అనుభవముల అభిప్రాయములు సమస్కారములు చేయునపుడు చరణవలన ముగ్ధములు మున్నగు పవిత్రవటములతో గూడ నిందు పొందుపరుపబడెను. పది విధముల నమస్కారముల వటములుగల ప్రత్యేక పటముగూడ నిందు గలను.

ఇది పకల జుకల కల్పితోపయోక్తముగు విషయము పకల జన విదితము. గ్రంథము వల రు 1 8-0. పటము వల రు 6 పాకాలు. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.

ఎస్. ఎస్. సింహాగారు మల్లేశ్వరం పోస్టు,
తెలంగాణ నిటీ,





ఆరోగ్యము కాపాడుకొనుటకు,

ముఖవర్చస్సు సరిగానుంచుకొనుటకు ఈనాడు త్రాగుడు

గత 50 వత్సరములనుండి హిందూజాతీయమునందు ప్రవేశపెట్టబడినదానిగా, ఆరోగ్యమును కాపాడుకొను నట్టివారందరిచేత ఈనాడు ఫ్రూట్ సాల్ట్ ఖ్యాతినించుచున్నది. ఉదయముననే ఒక గ్లాసును ఈనాడు త్రాగిన, జీవమునకు వన్నె జెచ్చును. ఏలూగన రక్తమును కుదిపరచి మలబద్ధకము, అజీర్ణముమొదలగు వ్యాధులను రానిక ఆటంకపరచును. ఈనాడునుబదులు తదితర సాల్టులనుచూచి క్రిమపడకుడు. ఈనాడునీచించుటకు కడుగుచ్యముగానుండును. పిన్నపెద్దల వరకు కడునిరపాయకరమైనది. శరీరమునకు చల్లదనముగలిగించి నూతనతాత్పర్యమునుగలిగించును. కడుతక్కువవెలతో పొందదగినది గత 50 వత్సరములనుండి ఖ్యాతిగాంచియున్నది.

తయారగుచున్నది చేతులతో నంటబడదు. జి. సి. ఈనాడు లిమిటెడ్ లండన్, ఇంగ్లాండువారిచే మాత్రమే తయారగును. ఫ్రూట్ సాల్ట్, ఈనాడునైన సరికించినతేదీతో యిది అన్నియు రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది.



టి. యన్. ఆర్. గిల్లెట్,

117, ఆర్మీనియన్ వీధి మదరాసు.



కైకలూరులోలాకా కౌపురంపు

ద్వితీయ మహాజనసభ

అహోననంభూధ్యతులు, మునిరాశి శ్రీ గుడివాడ సూర్యనారాయణగారి ఉపన్యాసము

మండలి 4.11.1928 తేదీన సమావేశమగుట

భగవదను గ్రహమునకు ఈరెండవ మహాజనసభను సమావేశపరచు భాగ్యముగూడ మా మండలి గ్రామమునకే లభించి నందులకు మేమెంతయు హర్షమును బొందుచున్నాము. మా యాహ్వానమును దయతో న స్వీకరించి, తాత్పర్యమును చూపించిన పంఛములు తెల్లకొని అత్యంతసత్కారమునకు పాత్ర పోషించినందులకు మేము మహాభివ్యక్తిని వ్యక్తముచేయుచున్నాము. ఈయనసభలో సమావేశమై కల్పితాశక్తికములగు వశేకవిమలములను పంఛములకు సమగ్రముగ విశ్లేషించి భాషకర్తృత్వము నిర్వహించు నిర్ణయించ వలసియున్నది. అట్టిచో, విద్యార్థులకు సభ్యులగు నెటుగని నాజోంట్ల కియ్యది యర్హులగు నెగ్గవించియు, ఉన్నతి విద్యార్థివారయినను, వ్యవసారికములను, మన నాయకాగ్రగణ్యులు నగు శ్రీశ్రీలం జగన్నాథరావునాయుడు ఎమ్. ఎ. బార్- ఎల్. లూగారు ఈసభ క్రాంతిని సాధింపవలసిన దయతో సంగీకరించుటచే భావంతమును కావలసిన మోవి, పథల సామగ్రిలయొక్క సుఖముగ నాకర్షించి రెండుమాడు మాటలతో నాయాహ్వాన సభ్యులు కొల న్యాసమును ముగింప బ్రయత్నించెదరు.

ఇట్టి శ్రద్ధాపూరితము బుద్ధులతో జరిగిన మాందలిక మహాజన సభాసర్గయముల ననుసరించి ఆనాడునుండి ఈలాకా తెలగ మహాజనసభను ఈ గ్రామమునందు జరిపి పంపు అహోమధి కానశక్తికములగు అనేక విమలములను నిర్ణయించి

యున్నాము. అటువలకు 15 మాసముల గడచిన మీదట మాం దలిక మహాజనసభ రెండవసారి పూర్ణగ్రామములో సమావేశ మై వెళ్ళు నిర్ణయములను గావించియుండెను. అనంతరము మన కృష్ణామండలము నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు నిట్టిపంచలమును లేకయున్నను, అతొంటును ప్రాంతభృగుగోదావరి మండలములు కొంతవరకున దీర్చి సమకట్టినవనకొంటిమి. రాజమండ్రి, నరసాపు రములందు రెండేడ్లు వరుసగా మండల మహాజనసభలను జరిపినవి. తర్ఫీలికముగా గొన్ని తాలూకా మహాజన సభలుగూడ నందందు జరుగబడినవి. కాని, ఫలితమేమి? రుదత కృష్ణామండలమును ప్రాకృతికము గోదావరి మండలములను గూడ పరిపూర్ణ పుచ్చేటలే దైనవి. ఎన్నితీర్మానములు గావించినను కాగితము లవిద దప్ప క్రియలో నెట్టిమాత్రము గలిగియుండలేదు. కాన తెన్ను ఆకాగితములైన విశ్వము లభించునను సమ్యక్ములేదు. ఏ చెప్పుటకులందు ఏమాగాటిభూములందు, చీక చిగురించుచున్నచో, చెక్కజాలము. ఎట్టి పేదప్రతిష్ఠలు నెటుగక చిరకాలము నుండి అడుగున బడి లేవలేని స్థితి యందున్న పంపులు గూడ నేడు మనలో నున్న స్థానికులు జడసి, సాక్షిగ, జరిక, రాజకీయది పర్యవయోచులందును పరిష్కారమును సమపాక్షించి తోడి పంపులతో పోటాపోటీగా దేశకల్యాణమునకు దానికాపుమండ, అనాది కడముగ బ్రతివిమయమునందును అగ్రతాంబూలము నందుచు నిచ్చిన (మొదటిసారిను మాత్రమించుచు వచ్చుచున్న) మన తెలగపంపులు వర్తమానకాలమున మనమింతగా విచారించుకొనలసిన వంటిది దుస్థితి నొందుటకు మన మెంతయు లక్ష్యవలసియున్నాము. మనవ్యాపారుల రాజ్యములేలెరి. మంత్రీశక్తులుల నిర్వహించిరి. నేనానాయకత్వములను గొనపొందిరి. (తెలిగ) వద మధ్యస్థమైన దేశవంతిటికి దమ కులశామమును "తెలగా" అను కృష్ణమున వర్తించునట్లు "తెలగునాడు" అను నామకరణము నుంచి కలము, దేశము, భాష అను నీమూడింటికి నవిగా భావనంబంధమును గల్గించి తమ యజనపూర్వ మహాకలిధను

దిగెత్తివెళ్ళారము గావించియుండిరి. ఆచార్యదార్శనము గుంటువడవి యశస్సువార్ధించియుండిరి. అట్టివారికి బ్రతిమానమును కైకసామర్థ్యములు మనయందు చున్నను, లేకున్నను, "చెట్టుపేరు జెప్పకొని కాయలమ్ముకొనినట్లు" వాత్మకలిధ శక్తిగడించుచు వారి చరిత్రలను బాటుకొనుచు నైన, ప్రపంచమున పనమొక గౌరవనీయ స్థానము నాక్రమించి యుండవలసినది. కాని మన కట్టి యోగ్యతగూడబట్టియుండలేదు. పంపుమందంతటను అవిద్య అసహనము అసహాయత అలక్ష్యము అనెకమత్యము నానాటికిం బెచ్చు పెరిగిపోవుచున్నది. క్రభుత్వోద్యోగములందు ఉన్నత స్థానములను నిర్వహించినవారు, నిర్వహించుచున్నవారు, న్యాయవాదులు, మున్నగు విద్యార్థికులు మనలో గొండలు లేకపోలేదు కాని, వారు ప్రజలను తెలియచునంతటి య అవసరము లేనివారై, అధికముగ స్వప్రయోజనములకొలకే ప్రాకులాడుచు వారు పంపుమునకే వంతగా గన్నెత్తించుడకున్నారు. జమీందారులంతకంటె నోకయడుగు వెళ్ళకనే యున్నారు. భవిష్యత్తును త్యాగమెట్టిదో యెటుగక పైసా పోయిన బ్రాహ్మణ పోయినట్లు భావించుచున్నారు. విద్యార్థి కలలోను, జమీందారులలోను భవిష్యత్తును, పంపునేవాటిలా మగాని వితరణబుడిగాని, బొత్తుగా లేనేలేనని చెప్పుట నాయుద్దేశము కాదు. కాని, వారియోగ్యతకుదగిన గాధాభిమానములు పెల్లడింపబడుచుండుటలేదని మాత్రము చెప్పుచున్నాము. ఇక సామాన్యులయొక్కయు, నిరపేదలయొక్కయు సిరిసి గూర్చి చెప్పనక్కరలేదు. వారి కంతసేపటికిని క్రవ్యు కొనుట, పూమ్మకొనుట మున్నగు గృహవృద్ధుల తోడనే కాలము గడచిపోవుచున్నది. పంపుమనిన, విద్యుదానిన, క్రభు త్యమనిన, దేశమనిన, నేమియో విచారించుకొనదగినంతటి య నకాశము వారి కంతగా లభించుటలేదు. "కాని,లేనిత్యాగికన్న ను ఉన్న మొండిమే"లను విచిత్రివాదమునకు దొరకొనకున్నచో గొంతవరకు వ్యక్తికిదగినత్యాగము నేడు విరియందే పరిస్థు టమగుచున్నదాట వాస్తవము. ఇట్టివారికి ప్రపంచకల్యాణమును గలిగించవలయునన్న శ్రమయుల తోడ్పాటు విద్యార్థికు ల ప్రోత్సహము, అత్యంతవశ్యకమై యున్నది. తగినంత



సూరు నంవచ్చరలు నుండి వేర్పు శొబ్బు యొక్క
పరిశుభ్రం, గుణములు, ప్రపంచకము లలో అందరి
కి తెలిసి యుంది.

Pears' TRANSPARENT GLYCERINE Soap

Matchless for the Complexion

A. & F. Pears Limited, London, England
Established 1789



Soapmakers to Their Majesties
The King-Emperor & The Queen

HD

ITG 24-157 TL

అధ్యక్షులు మ॥రా॥రా॥ ఇం శీలం జగన్నాథరావు నాయుడు ఎమ్. ఎ. బార్. ఎఫ్, లాగారి ఉపస్థాపము

పోదరులారా!

హిందూ దేశపు ప్రజలం అందరి పంపుములు ఆత్మంత
జాగరూకతతో ఆనక్షాణము గడమెరిగి నడుచుకొన వలసిన
క్లిష్టమైనది. 1919 సంవత్సరములో భారతీయుల
కొనగిన మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు బూర్జువా బ్రాహ్మణే
తొంద్రము మునుపున్నది కీ! శ్రీ! దా! టుల్ తో మాధవస్వా
యలగారిచే జాటబడి అనంగరము కీ! శ్రీ! చర్. త్యాగరా
య శ్రేష్ఠిగారిచే గొంతకాలు బాపింపబడి నేటికి శ్రీహరిగ
లు ప్రభువరంపడు తరువ్వు గ వివిధ బ్రాహ్మణేశ్వర పంపు
ములు కాఖలు కాగ, శ్రీమంతులు చెడికాయలు, రామస్వామి
మొవలియార, సున్నామియారు, మిర్జాపూర్ ధీశ్వరులు
మున్నగు పంపుకాయలు కల్పమై పంచమము గాగ నియ్య
తిమిహవ్వుతు మై బ్రాహ్మణేశ్వర ప్రపంచమునకు నిలవ నీడ
నొంగుచు పంపుకొభాయనాంగ విరాజిల్లుచున్నది. తంపు
శ్రీశర్వము పహించియున్నను కాఖలుతో నెట్లమై తందన మై
నెర్పడినచో, వానతో బాలు మూసూడ గృహించి కృశించి
కుదకు నేలగుంటు పహిజము అందుచే కాఖల న ద గి వ
ఎల్ల పంపుములు తమయభివృద్ధి కొరకు దగుపట్టుపడిన గాగ
ఉద్యమ మహావృత్తులు చిరస్థాయిగ నభివృద్ధి నొందుతారు.
బ్రాహ్మణేశ్వరీద్యమమునకు అందరి ప్రత్యేక పంపుములవృత్తి
యభివృద్ధియు నెంత యావశ్యకమో, దేశక్షేమమునకు, దేశ
మనందుగల ఎల్ల మతములవారు, ఎల్ల తెగలవారు గురక్షి
తులై, యులగుటలకై యావశ్యకమైయున్నది. పంపునన చేయక

ఉపేక్షించినవారు తననెరుగు నూడ న పేక్షించిన వాడనియే చె
ప్పవలసియున్నది. ఏదేశముయొక్క అభివృద్ధి యొనగ ఒక్కమా
నవునీపైగాని, ఒకతెగపైగాని ఆధారపడి యుండనని మాత్ర
మే నమ్మి, అమానవుని యొక్కయు, ఆతెగ యొక్కయు క్షే
మమునకు మాత్రమే కృషి నలిపినచో ఆదేశము నేడో రహ
కశిచుట నిష్ఫలమే.

దేశాభ్యుదయము దేశీయు లందఱిపై శాధారణదియ
న్నందున ప్రజానోద్యమమే హాభావముతో గృహీతమవలసియు
న్నది. అట్లుగాక, ఏయొకరిద్దఱో తాత్కాలికముగ పడియు
గులు మందుకు నడువగలిగినను బ్రయోజన మావం లేనియు నం
డబాలదు. ఇందుకుదగిన చిన్న యొకమాన మొకటి మీ కెఱింగిం
చుట ఆవావశ్యకము కాదని తలంచెదను. మూడుమైళ్లదూరమున
నున్న కొకగొప్ప స్తంభమును దెలిపించి తీసుకొని వచ్చుటకు
అనవరమైన 20 మంది మహమ్మదీయ లాకచో బయలుదేలివారను
కొనెను. అయినచో ఏ! తా! గొండలుమాత్రమే త్వరపడివా
యి మీచేయగలరు. వెనుకబడినవారు వచ్చువరకు నచ్చట విను
గుడలతో నచియుండుట గాని, తేక తిరిగివచ్చి వారిని కలిసికొని
మరల స్తంభమును కేటగిని జనగవలసియుండునగా! ఇ
ట్లుఎవరికెవరు విడబడినవి వెనుకను ముందుకు దిగుచుండుట
వలన గలసి కట్టతనముతో సుదాగా ద్వారలోకేరు పడుపాయ
మునూడ లే, కొంతఆలస్యమైనను గావచ్చును. అట్లే, దేశా
స్వత్యమును ఉడతవలెనన్న అన్ని పంపుములును పమున్నకసి
తినిందు టావశ్యముకము. దూరాలోచనలేక, స్వపంపు క్షే
మమును మాత్రమే వాంఛించుచు విద్యయిన వారితాతములై
గా భావించి ఇతర పంపుముల కెంతమాత్రమును విద్యాగంధము
వాప్రాణింపనియక, ఎల్లవిధముల సోరపంపుముల యభివృద్ధి
కిని, తద్వారమున దేశాభ్యుదయమునకునూడ నడుగులగజేసిన
మహామహాలకు నేటికైనను దళవర్తలు తమపంపు మొనరించిన
మహాపాతకకర్తయై, హేతుకరములగు దోహదముడనో,
లేదో నెవ్వరాలను. ఒకప్పుడు బ్రాహ్మణులు మనకొనరించిన

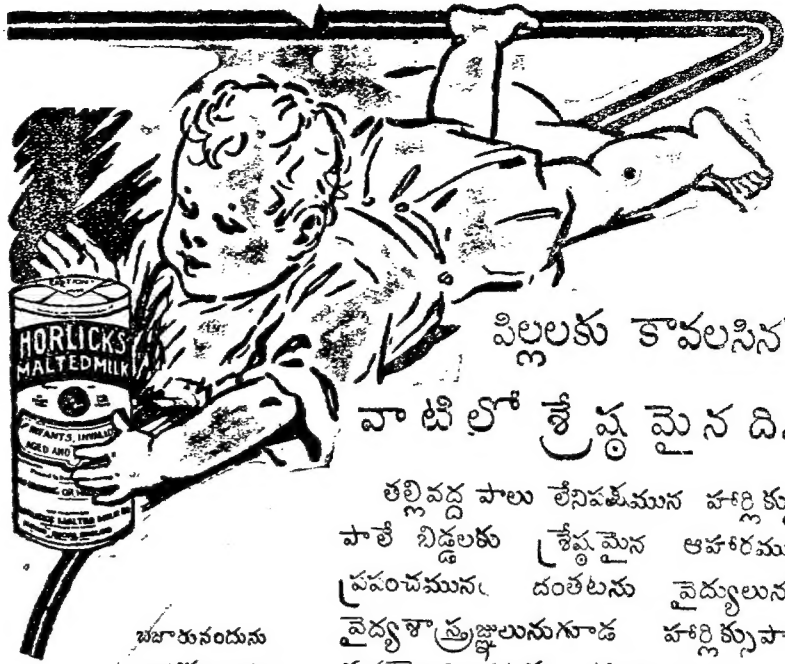
మహాపరాధమునే మనమితర పంపుములయెడ గావించుచున్న
యెడల దేశాస్వత్యమునకు బలవంతులనన్న నెట్లుబడయగలము
మతమును పేర, గ్రామపద్ధతులను మనను, పూర్వవారములను
సాక్షన, అభిమానములతో, పట్టుదలలతో, నింగను కాలమువర్త
తుచ్చక వృత్తి, వ్యవహార భేదములవలన నెచ్చుకొని భావమును
గలిగింపక, వర్తతో ముఖముగ వర్తనముకొని కుర్చుకునధకు ను
నము స్వరాజ్యము నభిషేకవననర్హు లమనియే భావించవలయు
ను. ఇట్లుచుటతో నేను తక్కువారిని నడచుచుంటిని సోదరులు భా
షించుకుందురగాక; ఏమనబని యభివృద్ధికనకు మూలము దన్ను
దా దెలిసికొనటయై యున్నది, అనగా, దనయందుగల దోషము
లనుక్రీత సామర్థ్యములను ఎఱిగియుండుటయేయున్నది. అదే రీతిని,
పంపుముగాని, దేశముగాని తనకుగల దోషములను క్రిసాను
ర్యములను దెలిసికొని యుండుటెంతయు శావశ్యకమై యున్న
ది. ఏలనన, కుంటి, గుడ్డి, మున్నగువారు, కరీరావయవములు
సంపూర్ణముగ గలిగియున్నవారితో బదుగడ నలయునన్న నెట్లు
పరుగెత్తగలరు. అట్లే ఆ ప కా క ము ల భిం చి ర్న ను
దెల్ల స్వ పం పు థి క య త కై ప్ర య త్నిం చు
చు, ఇతరుల యభివృద్ధికడుతగులు నన్నాగము లక్షేయాల బన్ను
చు, నట్టి కృత్రిమ పద్ధతులతోడనే నడచుచు, వర్త విధముల
నభివృద్ధి నొందిన పంపుములతో నన్నివిషయములందును అభివృ
ద్ధి తావము గలిగియున్న పంపుములెట్లు నడువగలవు? ఇట్టిఎచ్చు
తగు భావముల కింకను దా! వొంపగుచున్నప్పుడు ఎల్ల పంపుముల
మధ్య నైకమత్య మెట్లెక్కడగలదు? ప్రస్తుత మనదేశీవర్త యె
ట్లున్నది? ఎల్లవారులను, ఎల్ల పంపుములను ఎల్ల ప్రజలను సరి
యైన ఒక్క దేశముండే, యుండియుండిరా! లేనపుడెల్లరును
గలసి కనిజేయలయునన్న నెట్లు పాదగ గలదా? ఇచ్చట మన
మునూడ నొక నిలిసి నేర్చుకొనవలసి యున్నది. మానివృత్తి హృ
దయడని తెలిసియున్నను, పూర్వవారములను, కుటుంబ

నేను రాజధానియందు చెంతటి నీచస్థితికి వచ్చియున్నదో మీరు
 నేను స్మృతి విఘాతముగాఁగల నవసరములేదు. మంత్రివర
 తులు మాకవసరము లేదని నైతి జెప్పుచు మంత్రులైనవారితో
 లోలోన గొన్ని మరతుల నేర్పొనిచేసికొని వారిచేతొనమున్న
 ఉద్యోగములు నామినేషనులు ప్రయత్నము సర్వానకారములను
 స్వజనులకే ధారాగరితము చేయించుకొనుట యట్లండ, మంత్రు
 లను స్వాభవప్రభువశేయు సమయము లభించినను నందుకు దోడ్ప
 డక పోవుటయును, అప్పటికంటె మన జిల్లాయందు జిల్లాదో
 ర్దుల తాలూకాబోర్డుల నామినేషనులకొఱకు వారు పడినపొ
 ట్టును వేసిన యెత్తును, విచారించిన దేశసేవ చేయుచుంటి
 మని చెప్పేడివారి నెరిగినైన ఈ రాజధానియందునున్నవీరు నా
 యను అదోశనము గ్రామగ్రామమునకు పల్లెలెరు నెగ్రామ
 పోయియున్నది. వీరి కధికారము చేతకుటలతోడనే ప్రజల
 కుద్రువనాటి చాకలివాని క్రభుక్తుమే నయిరెట్లు భాగున్న
 దనిపించిరి ఇట్టి బూచకపు వర్తనలచనమి మనమెంతవరకు
 నిర్భయముగా ననువలయు? మూన్నాళ్లనుచ్చుటగా నేయధి
 కారమైన విధివశమున కేజిక్రమదో, బిట్టిపదే, స్వాతంత్ర్య
 పట్టవి వినిచి, స్వతంత్ర, వరకు వత్తు లేద న్వరము
 శాలావనజేసి తమకు వ్యతిరేకమని భావించిన వారిని నీలస్థంత
 వరకు నడచి నేయజాను దేశముయొక్కలో నీవీంపలమునున్న
 ఈ రాజధానికి ముక్తి యెట్లు కలుగును? తమయధికారములను రి
 లపుకొనుట కొరకు నిరవరార్థము కడుపుపై గొట్టుటయేగాక
 న్యాయశాస్త్రము పరిశీలనము లేక, పాటివారిలో దలనొప్పుని
 యైన జిల్లాపతక కడు హేతుకరములగు బూచకపు లేదనిలను
 సాగించుట గుహామేధావులతో నెన్నాళ్ళు కలసి మెలసి యుం
 డగలము? దేశమును అభ్యున్నతస్థితికి గొనిం నిలయునన్న ప్రజ
 లందఱి సరిపహనముగ జూడవలెనను సోచిలభావము నాయ
 కులకు సహజముగ గలిగియుండవలెను. అట్టిసహజగుణము సా
 మాన్యముగను, ఒక్కసారిగను మారునదికాదు. అట్లుగాక, పేద
 విడుదలో గుణము ప్రేమలయందో గుణమును చెప్పి కొని
 నటించుమన్న ఈ చెన్నరాజధాని స్వరాజ్యవాదులు ఈ దేశము
 యకులు-ఈ రాజకీయ వేత్తలు స్వలాభావకారము కలుగించుట
 తోడనే అందుకై, తమ శ్రమలను మనమునెఱవక, దేశ
 గౌరవమునగుడ విధ్వంస మొనరించుచున్నారు. ఇట్టి మహా
 మహుల నన్ని మనమొకంబకాల ముపేక్షించియుండుట కార్యం,
 వీరిని దేశదోషులని గమనించి స్వలాభావేతులు లేని ఇతరు

అ కొందఱు ముందుకు వచ్చి ముక్తికార్థము లాలోచించుచు
యను. సర్వహాస సాధారణత్య భావము చేతమందంతట నా
టుకొనునట్లు ప్రయత్నించుచుండును.

బ్రాహ్మణేతరజాత్యమును బ్రాహ్మణాధిక్యతను వశించ
జేయుటకే యేర్పడినదని తే సాని యొక యాచార్యుడు. బ్రా
హ్మణులు దీని వాగంధమునందయ, విశ్వాభావమున నీ బా
యను వచ్చి. కాని, కొందఱు బ్రాహ్మణులు కేవల నీయ
ద్యమును నందలిని జ భావమును గ్రహించి
తోడ్పడిన వాడును తోడ్పడుచున్న వా
రును గలరు. దేశకాల వాస్తవముచే గల్గిన ఆధిక్యతలకు దూషిం
చిన నేమి లాభముని గ్రహించియున్న వారగుటచే, బ్రాహ్మణే
తర తంత్రవరమును దమ దమ తావములను జక్కఁబెట్టుకొను
చుండిరి కాని, బ్రాహ్మణుల నొకప్పుడే నడచివేయఁ ద్రు
త్తింది యుండలేదు. మనలోకములకు మనము సరియైనకొను
చున్న రీతి నే యిదిగల లోపములు గూడ సవరింప బడునట్లు
మనము ప్రయత్నించుచుండ వలయును. ఇప్పుడు గొప్ప కులముల వారముని చెప్పికొనెడి
వారు ఇతరకులములను గూడ దమస్థితికిని రాబ్రయత్నించు
చో, వారస్థితికి వచ్చువరకును మనతోగలసి రానునిగట్టిగా,
సర్వోగమోటుగా జెప్ప సాహసించెదరు. ఇట్టిసూచన లిదివ
రకే మన మనీకము గాంచుచున్నాము. ఇట్లుండియు నొకకు
లముతో మఱియొక కులము తగాదాలు కడుచుండుట చాడ
నెంతయు హాస్యాస్పదమును చున్నది. ఏకులమున కాకులము
ప్రత్యేకసంఘములుగ నేర్పడి అభివృద్ధికి తగురీతుల బాటుబ
డ వలయునని కోరట, ఇతరకులములతో వైషమ్యభావము
వహించ వలయునని చెప్పుట చారు. అంద
రికి గమ్య స్థాన మొక్కటియే కావున, నే సంగ
మన కాసంఘము ప్రత్యేక కృషులవలన ద్వర్వలో నభివృద్ధి
గాంచి అహికొన్న కాలమున కొకిరి ముందే గమ్యస్థానమున
ట కవకాశము లేర్పడునను అభిలాషతోడనే అయ్యున్నది
కల్యాభివృద్ధి కలకతులకు మూలము భావిచు వారు తక్కులా
భివృద్ధికి బాటుబడ రాదనియే వాయభిప్రాయము. కిలముల
దు నిలచియుండు దోషములు సాంఘిక ప్రబోధముల వలన
నంతముండుననియు, సంతట నభివృద్ధి నొందుటవకాశము
అనేకమైతేర్పడుననియు భాగించి కుల సంఘములవల్ల గృహింప
వలయును గాని ఇతర కులముల నడిచివేయు తలంపుతో
మాత్రము గాదు. సంఘసేవ సంఘముల వలన గలుగుఫలితమును
శేవల మాయాకలబాలకే వినియోగపరచుకొనవలయుననుకూ
డలవరాదు. ఒకరికొకడు ఎట్లు సహాయకరము అనికొనెడి
ఒక కులము మఱియొక కులమునకు ఒక మతము కేవలం నత
మునకు సహాయకరముచేయుటగూడ హాశ్యకము. ఈ విష
యమిప్పటికైన నెల్లకులమువారును గ్రహించి యుందురనియే
వాదమృకము.

రాజకీయములందు సామాన్య ప్రజలు ప్రవేశము గలిగిం
చుకొనని కారణమున వారి హక్కులను తగినవాధురం
దల మని చెప్పుచు దెలిసి మిరి నడిచియెన్ను మహనీయులు
కొందఱు పీఠైకృష్టులై దైవాధిప కాగ్రహించుకొనుచున్నా
రు. ఇంతకు గారణము విద్యారోపమే. ఏమాత్రపు విద్యయున్న
ను ట్టి వివరీతము లేకని చదు. తల్లిదండ్రులు ఆ కాలము యు
డను. పెద్దయెట్టిదో యెలుగని పెద్దలు సహితము ప్రవృత్తి
ద్రువము క్రిందనే నేర్చుకొనగల యవకాశములు గలుగజేసికొ
ని ఇకముందైన సంఘములో విద్యావిహీను లుండకుండుట
అవసరమైతే విద్యార్థముగ గలవలను మార్గము లోచించవలయు
ను. అప్పుడు సామాన్యముగ మున్నగు మనల్యాదే దేశముందు
విద్యా విహీను లుండరాదు నట్లులతో. అరకే కాక వ
యను ముడిచిన వాటికొనాది విద్య విద్య భాగముగ నేర్చు యేర్పా
టుల గావించుచున్నట్లు విషయము గలదు. పురాతనపు సహ
చరవర్తలలో నొకరగు భాతే అను వాయన తర 45 వ యేం
నండి ట్టులలో విద్యనేర్చుకొనెనని చరిత్రయున్నాను. క్రైస్త
యమువాదు ఏ ప్రాయమునైనను విద్యానేర్చుకొన వచ్చును.
మి సముద్ర కర్షణము మొదలుచుండు కాలమున విద్యయే
టని నిరణిత్తుక యిచ్చుడైన విద్యావిషయములో దగుకర్షణ
హింతుగాక యని వా ఛించుచున్నాను. ఎల్లరుల విద్యాసం
కులై సర్వ విషయములను స్వయమగడెనుకొను క్షేత్రగలిగి
యన్నచో నివృత్తిరీతిగ దేశములో గలట కాదాగలండుటకు
చావుండవలసి కదా. విద్యావిషయములో ఎవ ప భుముచా
ల నొకటయే యుండుటచేతనే ఏకమై యభివృద్ధి మార్గముల
ను మనము ప్రవేశకల్పించు కన్నాము. సాంఘిక సంస్కరణ
ములన్ని మనలో గట్టుల పుష్కరిని యుండుచేతనే రివృదు
ను గొందఱు లేకపోతేదు. పద్ధతానకామన బ చావతిలు
ను పరపతి సంఘములై గ్రామము లేటిని మన్నయెడల సని
కాపు గ్రామములేయని చెప్పువలయును. పరపతి సంఘములవలన
బాంబులిన ప్రయోజనములు గనునింపక, వాటి నిర్మాణ
ములకై యేమత్రమును క్షేదనహించుచుండుటలేదు. అందు
కేకొలది సంఘములైన సావంతుడియొన్నను అని కాకా



పిల్లలకు కావలసిన
వాటిలో శ్రేష్ఠమైనది.

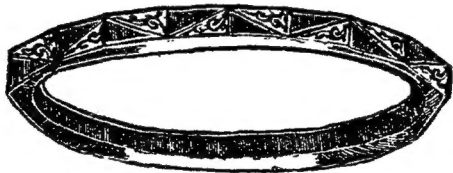
బహుశా
అంగళ్లయందును
4 సెజులలో
దొరకును.

తల్లివద్ద పాలు లేనిపక్షమున హార్లిక్సు
పాలే పిడ్డలకు శ్రేష్ఠమైన ఆహారము.
ప్రపంచమున దంతటను వైద్యులును,
వైద్యశాస్త్రజ్ఞులునుగూడ హార్లిక్సుపాల
నుపయోగించుటకు ప్రోత్సహింపబడుచు
న్నారు. ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, బల
మును, నొసంగుటయేగాక శరీరమును, నభి
వృద్ధి నొందజేయును. 1



THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box, 37 MADRAS.

ఇంటివద్ద సౌఖ్యముగాను శాంతిగా నుండదలచిన



మీనగలను యీవిధమున వారివద్ద నీ కొనుడు
సెంట జోసెఫ్ అందు కంటెనీ,
నగలవర్తకం, కేవల మద్రాసు.

1. రాళ్లక, బంగారు బండి వాణ్యమునక, 2. మంచినీటిక
మునక, 3. నవనూడిలను తయారుచేయుటకు, 4. సకాలము

నకు యిచ్చుటకీ మీనల ఖ్యాతిగాంచియున్నారు.

దైమండ్ సెంటింగ్ నందు, నగిషీకములందు ఆరితేరినవారు. నలయువారలకు కేవలము లంచితముగా పంపబడును.

క అసహనముల మూలమే తోడై ముఖ్యోపయోగములను
గమనించని కారణమున రైతుకు వానివలన గలగవలసినంత లా
భము చేపొకచుండు లేదు. పరపతి సంఘములు ముఖ్యముగ
రైతుము బాధలన్నిటిని దీర్చి, ఆసాముకు రాబట్టుకొను
టకు దీని కాలపు వాయిదావ నేర్పాటు జేసినగాని, సామాన్య
రైతుకు స్థితి కుదుట బడజాలదు. అరియకాక, రయతుకు అ
వసామై పె డిండు మున్నగు కర్వులు తలసిందినప్పుడుగూడ
ఈ పరి సంఘములు చేయకనోసగుండువలయును. ఇంత
యేల? కైదుకు రయతుకు సామాకారు ఎట్టిసావనమందం
దెవో ట్టి సావనము ఈపరపతి సంఘములు సంపాదించవలసి
యున్నది. ఏయొక సహాయ మివరకరి సంఘములవలన జరు
చుచున్నో రైతు ముప్పటికైనను పెద్ది వ్యాపార వత్తినుండి
విముక్తిగాంచి యుండలేవాడు. సామాకార్లు తమ సామ్యము
ఆరతి సంఘముల ద్వారమున గాక, స్వయముగ రైతులకు
అప్పు పెట్టినవిధి విధినించినగాని రైతుని పక్షము వధ
జను వచ్చినదని చెప్పుటకు వీలులేదు. ఈ విధి కొంతవరకు
భూమి తరఖా బ్యాంకుల వలన గలుగవచ్చును. గాన అట్టి
బ్యాంకులకు వివిధ లక్ష్యా ప్రయత్నములను గావించవల
యును. ఇక ప చావతి : గ్రామ భావనమున కెంతయో
దోడ్పడగలవు. వాని సాయోగ రీతుల నడువగలిగినచో వీటి
సదుపాయము, వీధుల వరకుభక్త, విద్యాలయభివృద్ధి, శుస్త
క భాండాగారములమున్నగు సౌఖ్యము లన్నియు నేర్పాటు
జేసికొన వచ్చును. పెద్ద వట్టలములందలి పురపాలక సంఘ
ము లేకప్రయోజనకరములో నివియు గ్రామములందంత ప్ర
యోజనకరములై యున్నవి.

సా. రూ.రా. ?
ఈమనోభావ యందు ప్రత్యేకముగ ముచ్చటించుటకై
యేర్పరచిన విషయములను నేరంతగా ముచ్చటింప నవసరము
లేదనియే భావించితిని. మీరు చర్చింప నెంచిన హంతములు
సంఘాభ్యున్నతి కెంతయు వాస్తవ్యములైయున్నవి. విద్యాధి
వసతి గృహనిర్మాణ విషయములో మీరు చేయు ప్రయత్న
ములు విశ్రితి ప్రకటనాపాత్రములై యున్నవి. ఈమిత్రయ
త్నములు క్షౌర్యతో సభరీకరములై రానున్న క్షేత్రసరమునండి

మితాలాకా కాపు విద్యార్థులు స్వగృహ భాగ్యమును బొం
ద గలరని నమ్ముచున్నాను.

ఇంకను ముచ్చటింపదగిన విషయములు పెక్కులున్నను
ఇప్పటికేజరిగిన కాలవిలంబమునకు సోపానము నిడుగు నొందు
కేమాయన భీతితో నీక పాయనవ్యాసమును ముగించ ప్ర
యత్నించెదను. మనజన్మకు నేరకపు జేయదను సత్కృష్ట
కార్య ముకొకటిలేదు. గొప్పవస్తువుల గౌరవము సహితము
ఇతరులకు నేవనెయ్యటవలననే ఏర్పడును. అట్లుచేయక స్వలా
భావేతుతో నెంతటి పెద్ద పీఠముపై గూర్చున్నను గౌరవ
మేర్పడజాలదు. శ్వాసాయాధ్యక్షుల ప్రవర్తించు మనజా దే
కులమునాడెనను, ఏతీయనాడెనను బూజనము జేయగును బల
యుతులు, బలహీనులనుసాంసిచిన నెట్లుకేవలపరులతో, అ
ట్టి బలయుతులను సంఘములు దుర్బలసంఘములను జేరదీయ
క, అణగగొక్కజూచినచో భగవంతునిచేసిన శక్తినిగవలదు
నిశ్చయము దైవము గ్రహించునది మనబలము, మనధనము,
మనగొప్పవస్తువులను మాత్రముగాదు. మనయందుగలనీతి, పరో
పకారబుద్ధి, దేశసేవాదీక్ష, వీనినే నిరంతరము గడ గొనుచుండును.
సంఘములు, భంబము, ప్రభుత్వములు మున్నగువలము లెన్ని
యున్నను దైవములేనిచో నన్నియు నిష్ప్రయోజనములేకా
గలవు. అట్టిజగత్కర్త మనసంఘములు సత్కృష్టములకు చే
యూరివోసిగి సంఘసత్వరాభివృద్ధి కన్నివిధముల దోడ్పడుగాక
యిది ప్రార్థించుచు నింతటితో విరమించుచున్నాను.

రత్నపురుష లేహ్యం

ఈకనకమును తగ్గించి మంచినీటిను చేయటయేగాక
మేహనోప్పులు తిమ్మెలలు వెయదగు మేహాభ్యుదయన కాను
బాణమునంటిది. నెలలోకాల మందు ఖరీదు రు 1-8-0,
(ఈలేహ్యం) కేగలకు డిల్లీ 1-8-0.
శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
(రామచంద్రుడు) తూర్పు గోదావరిజిల్లా
5125

రాష్ట్ర రాంధ్ర హాసభ

కలకత్తా ఆంధ్రులకు మరవి

ఆంధ్రదేశానికి బహుళ విద్యాభ్యాసము చేయుచున్న ఆంధ్రులకు రాష్ట్ర రాంధ్ర హాసభ ప్రారంభము చేయుచున్నాము. ఇది రాష్ట్ర రాంధ్ర హాసభ ప్రారంభము చేయుచున్నాము. ఇది రాష్ట్ర రాంధ్ర హాసభ ప్రారంభము చేయుచున్నాము.

గాదె వెంకట్రావు.

సీమ కమలములకు (బ్రాహ్మణులకు రకము)

బోగిరాల్ మంగల్జి కంపెనీ, 4859 83, సాలపిడి, మదరాసు.

సూర్య నమస్కారము ప్రాచీనము, తెలుగు, కన్నడ, ఈ భాషలలో పరిపూర్ణము చేయబడినది. ఇది నమస్కారము చేయుచున్నప్పుడు ముందు గుడిసెను యొక పుస్తకము.

సూర్య నమస్కారము 1-0-0. చిత్రములపట్టి 0-2-0 ఈ క్రింది విధముగా గలవారికి వ్రాయుడు. ఎన్.ఎన్. సింహ, మల్లేశ్వరం, పోస్టాఫీసు, బెంగళూరు.

కి చిత్రములు.

త్యర వదుడు.

2 వ కూర్పు

50 రహస్య గ్రంథముల సారాంశము

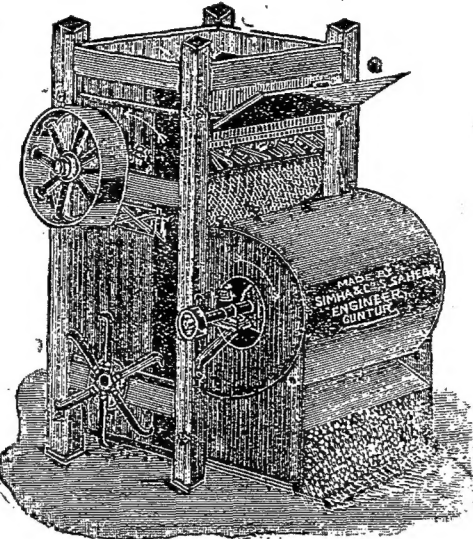


ప్రేమరహస్యములు, మందిరాంతర రహస్యములు, శ్రీ పురుషోత్తమ జాతులు, ఆయాజాతుల వర్ణనలు, బుధవలయముల అర్థములు, నందన వాంఛనీయముల సంక్రమణములు, వాంఛనీయములు, వాంఛనీయములు, వాంఛనీయములు.

ఎన్.వి. గోపాల్ ఆంధ్రులకు

87, సాలపిడి, మదరాసు.

వేరుసెనగ పొట్టు ఒలుచు యంత్రములు



బహుకాలం నమ్మకముగ చేతితోను పనరు తోను పనిచేయుటకు తగియుండునట్లు గట్టి సామానుతో తయారుచేయబడినవి. దీనికి సంబంధించిన వేరుసెనగ గింజలు శుభవర్ష యంత్రములును, పొట్టులోయన్న నూకను తీసేయుట కమర్చబడిన సింగిల్ డోము డబల్ డోము యంత్రములును మరయు ప్రయాణానుకూలముగు ఇనుపమంచములు బల్లలు అన్ని రకముల కుప్పీలు మొదలైనవిన్ని దొరుకును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చిన యిం దతిశయ్యాక్తి లేదని మీకే విశదమగును.

సింహా ఆండ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

యం. యస్. యం. రైల్వే.

తెనాలి తాలూకాబోర్డు

నవంబరు 10-11-28 తేదీ తెనాలి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులయొద్దనుండి. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు గాంచి అజినీయ బాండును బాగుగా తేలికమిట్ట ప్రసాదించుటకు వరకీ డి.బి. అధికారముతో యే విధమైన వ్యవహారములు జరుపవలసి నిన్న గుంటూరు అజినీయ బోర్డు మున్సిఫ్ గారు యంజక్షన్ ఆర్డరు యిచ్చినారు. దానిమీదటవారు వెంటనే రాజీనామా యివ్వగా మరల జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల గారావలె ముక్తవ్యయ్యగారిని యేవరకీ ప్రేమించుటగా నియమించగా వారే కీడు ఉదయం 7 గంటలకు జరిగిన తెనాలి తాలూకాబోర్డు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. వీరి అధ్యక్షత విషయములో కూడా బాగుగా చర్చ జరిగింది. సభలో మిరిలు పుస్తకము అడిం దెచ్చి రిజిష్ట్రువలె గ్రామ యేమియులేవు. దీని విషయమై యొమ్మిదవ వార్షిక పాఠశాల పాఠశాల జరిగినది. తదనంతరం ఒక ఫారం తయారుచేయగా దానిపై సీపర్సలుగారు సంతకములు చేసిరి. ఘం 9-50 లకు గాజుల రామకృష్ణయ్యగారు యిట్టి కత్తులతో కూడిన యాసభలో యావరసీతులలో అధ్యక్షుల యొక్క కలబజిరి తగాదాలు వెంతుకొనుట గాని సభ్యులందరికి సరవధిగా ముగిన ప్రస్తుతం యాసభ అభ్యుదయమునందగా ఒకటి రూపం ఉపహరించ కగింటి నూర్వూరారాధించాదరి గారు దానిని అమోదించి అంబా శివయ్యచాదరిగారు అందరి ఆమోదించవల సదిగా కోరినవిట్లు ఏకగ్రీవముగా ఆతిర్యకు ము ఆమోదింపబడినది. తరువాత ఆఫీసరుకు తాళములిగించి సభ్యులందరు ఇండ్లకేగిరి. కోగంటి అజినీయచాదరిగారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడినారు జిల్లాకలెక్టరు పగెరాలకు నోటిఫికేషన్లు వారిపార్టీ వారు పంపుకొనినట్లుగా ప్రజలు కొందరు అనుకొనవచ్చును.

(ఒకవిలేఖరి)

వైస్రాయిగారి పర్యటనము

డిల్లీ నవంబరు 9-గవర్నరుజనరలు గారిగు ఇర్విన్ ప్రభువు గారు వారి సతీమణియును యానెల 18 తేదీన డిల్లీ నుండి బయలుదేరి పాట్నా వెళ్లెను. ఆవధి నుండి బర్నాలి కంగూర, టాంగియా, మాడల్, మోగారు, మిర్జాపూర్, బామెన్స్ నగరములకు వెళ్లి కలకత్తా దిశకు 18 తేదీకి వచ్చెదరు. అ. వె.

దత్తమండలముల

ఇర్రిగేషన్ కమిటీ

కాలవకట్టయొద్దను అడ్డకట్టలను నిర్మించుట ముక్తాను ప్రభుత్వమునా రిక్రీడి ప్రకటనమును గావించుచున్నాడు. దత్త మండలము ఇర్రిగేషన్ కమిటీ వారు కాలవకట్టయొద్ద అడ్డకట్టలను ప్రభుత్వమునా ధనములకే నిర్మించవలెనని శిఫారుసుగావించిరి. కాలవకట్టయొక్క యినుక కాలవలోనికి దిగజారి కాలవలోకి ప్రవహించుచుండుట చే అగట్టయొక్క అడ్డకట్టలను (బస్సులు) కట్టినయెడల కాలవకట్టయొక్క యినుక అడ్డకట్టలను విడదీయవలెను. కాలవలో నీరుధార శిఖర ప్రవహించుట కలకాళి కలకాళి. అందుచేత నట్టి శిఖర గుర్తుగావించబడెను. దీనిని రెవెన్యూబోర్డువారుకూడ అంగీకరించిరి.

2. కొన్ని సంవత్సరములకు అడ్డకట్టలను కూడ యినుకతో నింపవలెను. కావున అట్లుకావలెనుమనెను కలకాళి గ్రామములకును గుండవలెనని ప్రభుత్వమునా తలచుచున్నాడు.

3. మీది శిఫారుసుల నంగీకరించక పూర్వము కొన్ని కాలములకు అడ్డకట్టలను నిర్మించి పరిశోధనను జరిగవలెనని తలచుచున్నాడు. య. 8800 లు ప్రభుత్వమునా కాలవలో ఈమధ్యనందకాలకు, రాజంపేట కాలవలో చిన్నకట్టకాకు, జమ్మలూరుగుండా కాలవలో అనంతపురం గాంవలె అడ్డకట్టలను (బెరమల) నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమునా అనుమతితో నిర్మాణమునంగీకరించి కాంక్షనుచేసిరి. ప్రభుత్వమునా తలచుచున్నాడు. అందుచేత నట్టి శిఖర గుర్తుగావించబడెను. దీనిని రెవెన్యూబోర్డువారుకూడ అంగీకరించిరి.

డి. ఎస్. స్టాఫ్

ప్రభుత్వ ఇంజనీర్ కార్యర్థి.

దేవీయ ప్రార్థనసమాజము:—రేపు ఉ. 8 గంటలకు పెరంబూరులో రాధావాసాపిడి 19 నెలల భవనమున ప్రాతఃకాల పంక్తి ప్రసాదము, దైనిందిక ప్రసాదము, వధ్యాహ్నము 11 గంటలకు మదరాసులో గోవిందప్ప వాసాపిడి (సాం దర్భమునాన 15 కంట) పెం 20 భవనమున విద్యార్థుల ప్రార్థన కరగది సమావేశమగును.

బెజవాడ
(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమ రావుపంతులుగారు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర హిందూస్థానీ సేవాదళము.

నవంబరు 7—నిన్న సాయంత్రం గాంధీ యుద్ధాన వన మనందు శ్రీయుత అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన పౌరసభయందు శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారికి వ్యాసవక్త్రము వహింపబడెను.

విశోభాఖండమున తాము గ్రహించిన పంతులు శ్రీయుత త్రివిక్రమరావు విపులముగ నుపన్యసించిరి. సంగ్రహము నిందు బొందు పరచుచున్నారము.

హిందూస్థానీ సేవాదళసభ్యులను చూచినతోడనేయూర త్తునకు మనము తీసిపోమనే పంగతి దృఢమయినది. ఇంతవరకు మనకు స్వరాజ్యము ప్రాప్తించకపోవుటకు మనలో వికమత్యము క్రమశిక్షణ లేకపోవుటయే ముఖ్యకారణములు. దేశభివృద్ధికి వలయు అన్ని యేర్పాట్లయందును బాల్గొనుటకు నే నెల్లప్పుడు సిద్ధముగ నున్నాను. యజ్ఞసోద్యమము మన యుత్సాహము నినుమడిపించేయొ సమయము సంగతయనులేదు.

ప్రపంచమునది అన్ని దేశములనుండి 500 మంది ఉత్సాహపూరితులగు యువకులు హిందూస్థానీ జరిగిన ప్రపంచ యువ జన మహాసభకు విచ్చేసిరి. యుద్ధమువలన యువకులనెవ్వరు యొక్క దారు కాబట్టి యువకులెల్లరు యుద్ధములు లేకుండ ప్రపంచ మంతటను కాంతి నెలకొల్పి వలయునని స్థిరాభిప్రాయము ప్రపంచ మంతటను యువకులలో వ్యాపించు చున్నదనుటనీకృత్యము. కాంతి యంతయు ప్రపంచమందు ఆసౌఖ్యము అకాంతి రూపు మాసిపోగలవు.

ఇందులకు గాను ఒక దేశమును అన్యులు పరిపాలించకూడదు. అంతిమే గాక ఒక దేశముయొక్క అభివృద్ధికి మరియొక దేశము యొట్టి ఆటంకమును కలిగించ కూడదు. మరియు ధనికులు బీదలను పీడించరాదు.

ఇట్టి యేర్పాట్లవలన అసూయ, అసహ్యము తగ్గిపోవును. అందుచే ఎల్లరు సౌఖ్యముగను కాంతిగను కాలము గడుపగలగుదురు. యుద్ధముతోడ ముండిపోదు. మరియు మానవ కల్పణమున కుపకరించు విద్యావిధానము ప్రతిదేశమునను అనుసరింప బడవలయును. ఈ మహాద్వేషములతో ప్రపంచ యువజనమహాసభ జరిగినది. పభకు గొప్పవారు చాలమంది విచ్చేసిరి.

యూరపు ఖండమున యేదేశమునకు వెళ్లినను గాంధీ గారు తేవుమా యని అడిగిరి.

శ్రీయుత బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు గాంధీ గారి యుద్ధపుమును గూర్చి విపులముగ బోధించిరి. హిందూదేశము యొక్క బౌద్ధత్యమును ప్రకటించివారు. అహింసా వ్రతము చక్కగ విశదీకరించబడెను. అహింసావ్రతము నూతన దేశము ప్రపంచమునందు సాపించబడినది. అహింసా దేశీయులొకరు ఒక రోజున ప్రార్థన పనుయమున గాంధీమహాత్ముని సిద్ధాంతములను గూర్చి చక్కని యువశ్వాస విచ్చిరి. ప్రపంచ మంతయు మహాత్ములవారి సిద్ధాంతముల పట్ల శ్రద్ధ, ఆసక్తియూపుచున్నారు. వచ్చిన ప్రతినిధులలో రషీయా యుత్సాహము ప్రశంసార్హముగ నున్నది. ఆదేశమున అందరికి నుఖముగ నుండుటకు తగిన సావకాశము గలదు. తమ యభిప్రాయముల కై ప్రాణముల నీయగల ధీరుల రషీయాయందు గలరు. పర్యవసూనత్యసిద్ధాంతము వలన రషీయా యుత్సాహస్థాన ముండినది.

మెక్సికో దేశీయులు వచ్చివారు. వారి పాటలు పదములు విని సాంఘిక నుండెను.

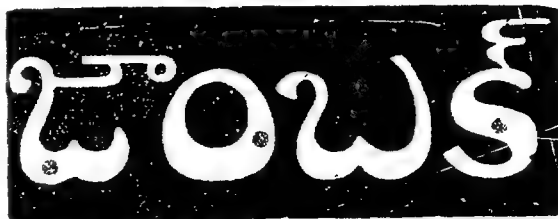
నీగ్రోల పంగతి కూడ చెప్పవలసియున్నది. వారి శాగరిక నుస్రసిద్ధ మైనది. వారు మంచి పంగిత పాటకులు, నీగ్రోలు పంగితము పాడుదురని విని మూడు మాసములకు ముందుగనే యూరపు ఖండమునందు కంపెనీ టికెట్లు కొందురు.

జావా దేశమునందు భరిత కాస్త్రమునందు నిపుణులు గలరు. జీవా దేశము పూర్వకాలమున హిందూదేశముతో సంబంధమును కలిగియుండెను. ఆకాలమున అచటి వారి చట్టికి, ఇచటి వారచట్టికి వట్టలుగలదు. అందువలన మనభరతకాస్త్రమును వారభ్యసించి అభివృద్ధికి తెచ్చివారు. వారి నాట్యమునూచి పంతోషము శాపుకొనలేకపోయినాను. అప్పటికప్పుడు రు 2000 లు ప్రాగుచేసి బహుమతిగనిచ్చివారు. దానినిబట్టి మనశాగరికత చాలపురాతనమైనదనిన్ని, చాలప్రశస్తమైనదనిన్ని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ మహాసభలంతా ఒకశ్రేణియొక్క శక్తిని చాచుకొని జరిగినది. ఏటాటుపాట్లులేకుండ అతిజాగ్రత్తగ ఆమెని ర్యహించినది. జర్మనీదేశములోనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులలో మూడుపాళ్లు ప్రస్తావన, ఒకపాటుమాత్రమే పురుషులవచ్చిరి. ఉత్సాహములతో మానుపాట్లు ప్రస్తావన యిచ్చియుండిరి.

10 వండ్లనుండి

గడ్డలవల్ల బాధపడుచున్న

ఒక నైనికోద్యోగుడు



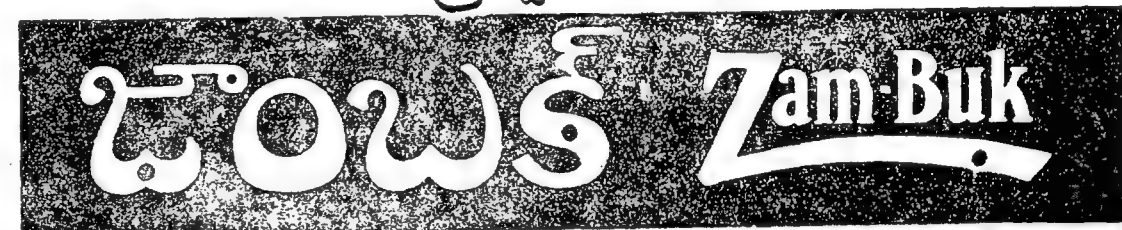
వాడి ఆపరేషన్ లేకుండ తప్పించుకొనగలిగెను

నిరపాయమైన నివారిణి



విప్లవ దబ్బూ. హ్యూరీటీ దాగెవహమ్, ఎనెక్స్ ఇంగ్లాండు, ఈతడు 21 వత్సరములు ఇండియానుండి హిందూ సైనిక దళమునందు ధారీయర్ Q. M. S. వుద్యోగి. ఇట్లు చెప్పుచున్నాడు. నేను మొదట శార్ట్ వెస్ట్ ఫ్రాంటియర్ నందున్నప్పుడు మలబరక వ్యాధిచేతను రక్తగడ్డలచేతను బాధపడుచుంటిని. రక్తము ఎక్కువగా కారిపోవుచుండెను. బాధ ఎక్కువగానుండెను. నైన్యము వదలినదాకి బహుశ్రమలతో లోనైతిని. డాక్టరు ఆపెరిగిన దుర్భాగములను తీసివేయుటకై పిండి, మందు బాంబక్ నుపయోగించుచు నెలవచ్చెను. ఈమందువల్ల మంచిగురవడెను. 8 రోజులలో వాపు, నొప్పి అంతయు మాయమాయై నెత్తుకకారుట తగ్గిపోయెను; బాంబక్తో శాగాయములయొ సయమయెను. తరువరి గడ్డలవలన బాధపడలేదు. యిగ్నూ, తామర, గాయములు, నరుతులు ఆర్మిక్ గడ్డల మొదలగు చర్మవ్యాధుల కమోక్షమైనది. కాళ్ళులవల్ల గలిగిన గాయములను బాంబక్ త్వరలో మాన్చును. ముండలంగల్ల న్నిటియందును దొరుకును. టెల 1 కి రు 1 లు పెద్దది రు 2 4-0.

జంతు క్రొవ్వ రహిత మైనది



ఉచితము! మేము చాలాకాలమునుంచి సిల్కెట్లో ఖండువాలు ధోవతులు టర్బనులు చీరలున్నూ జపాన కిల్లీలో ఖండువాలు ధోవతులు వర్షింగు కోటింగులన్నూ వార్షికో పట్టుపంచలు గ 8. 8½. 4 5. 5½. 6. 6½. 7. 8. 9. గజములు వర్షింగు. వేస్తు కిల్లీలో. కోటింగు ఖండువాలున్నూ నెం 100 రు లగాయురు. నెం 200 రు. వర్షింగు నూలు లో సాదాలోను. ధురీలోను చీరలు ఖండువాలు అన్నిరకములు అనుభవమైనవనివారలచే శాస్త్రముగా తయారు చేయించి ప్రతిగ్రామమునకు పట్టణమునకు పంపుచున్నాము. ప్రతిబట్టయందును మా ప్రేమ మార్కు యుండును ఒకపర్యాయము మాకు ఆర్డరు యిచ్చినయడల మాసకుయొక్క శాస్త్రము విశేషమును, కోరువారికి క్యాంపిల్స్ ఉచితముగా పంపబడును. 180

(డాంబిక్ మైన ప్రకటనలు చూచి మోసపోకుడు)
తెలిగ్రాఫ్ ఆడ్రసు మావూరి మారయ్య
టం - om, పితాపురం శిల్ప నూలుబట్టలు వ్యాపారము, ఉప్పాడ, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

యువజనసభములు జర్మనీలో ఎక్కువగ నున్నవి ప్రాతజర్మనీవారి అభిప్రాయములకును, యువకులభిప్రాయములకును భేదము గలదు. పూర్వము యుద్ధవేషశారాధింది యువకులు కాంతిదేశతక ఆర్యనలిడుచున్నారు. యుద్ధమునకు సిద్ధులజర్మనీయుభివృద్ధిచెందినటుల యేదేశావృత్తికాలేదు పూర్వము మారణయంత్రసామగ్రినితయారుచేసిన ఫ్యాక్టరీలన్నియు నేడు చక్కని వ్యవసాయ పరికరములను పుష్కలముగ తయారుచేసి దేశ సౌభాగ్యమునకు తోడ్పడుచున్నది. యువకులకు జర్మనీదేశమున గల సౌఖ్యకరమైన యేర్పాట్లు మరియెవ్వటను గానరావు. జర్మనీ దేశమున యువకులెల్లరు ఒకచో సమావేశమైనప్పుడెల్ల దేశసేవచేయు వివిధపూర్వముల శాలోచించెదరు. ఒకసారి రి లక్షలమంది సమావేశమై జాతీయతాపకమును, దేశగౌరవముగాపాడుదుమని శపథముచేసిరి. వారిలోగల వికమత్యము, దేశభిమానము నిరుపమానము, జర్మనీయొక్క సౌభాగ్యమునకిది మూలాంకురములు. మనదేశములో ఆట్టిదృశ్యములకు చూచుట లేదుగదా యని పరితాపముకలిగెను. మనదేశభివృద్ధికి రావలెనన్న యువకులు దృఢకాయలు కావలయును. ఆరోగ్యమున్న గాని యువకులలో ఉత్సాహో ద్రోహములండవాలవు. జర్మనీలో క్రభుత్వాదరము లంఘన పజనోద్యమము వికాసమునందుచున్నది. ఇచటనో క్రభుత్వాదరము నకుబదులు ప్రభుత్వమువలన అడ్డుగలదు. ప్రజలలో ఉత్సాహములేదాయెను. అయినను యువకులైనను తమంతలతాము అభివృద్ధికై కృషినిలపవలయును. రషీయాలో ఇప్పుడు నిరంకుశముపోయి క్రతాస్వాద్యమునవచ్చినది. పూర్వకాలమున రషీ

యాకు పట్టణమునకు వల్లెకు సంబంధములేదు. ఇప్పుడు దగ్గర సంబంధమేర్పడినది. అందరికి చదువు ఉచితము; సిరీమూలు, 10 పెనీలు టికెట్లు లేకుండగనే, డబ్బులేకనే ఎల్లరు చూడగల ఆకాశము క్రభుత్వ మేర్పాటుచేయుచున్నది. మ్యానిసిపాలిటీలలో విందులుకూడ అందరకు జరుగును. అనట పూర్వము 19 యూనివర్సిటీలుండెడివి. ఇప్పుడో 189 గలవు. దేశమునందు ఒకయూలనుండి మరియొకయూలకు వాయువిమానములు పోవుచున్నది. శాగరికత అభివృద్ధియైనది. విద్యావ్యాప్తి విరివిగ యగుచున్నది. ఇటలీలో ధనికలకు, బీదలకు, యజమానలకు, నౌకరులకు అందరకుతగిన సదుపాయమును ప్రభుత్వము చేయుచున్నది. అనట విద్యావ్యాప్తి మోపు. జర్మనీలో గొప్పపంపణున్నది. ఎచటచూచినా విహారార్థము ఉద్యానవనములు గలవు. రైలునది ప్రాంత్యము అతిశృంగారముగ నున్నది చూచితీరవలయును. బెర్లిన్ నగరములో ఒక అప్పు అఫీసుచూచినాను. 10 వల పనివాండ్లు పనిచేయుచున్నారు. 6 దినపత్రములు, 150 వారపత్రములు వెలువడుచున్నవి. పత్రికలనంపుటకు 150 మోటార్లు, 8 మోటారుబోట్లు రి విమానములు గలవు. దీనినంతయు ఒక్కరు నిర్వహించుచున్నారు. క్రష్కర్యాగారమునందు రెండు లక్షల యేబదివల పనివాండ్లుగలరు. దీనినంతా క్రష్కగారి కూతురు నిర్వహించుచున్నది. జర్మనీలో యీశాడు 40 లక్షల యువకులు దేశసౌభాగ్యమునకై కృషిచేయుచున్నారు. అటులనే మనదేశమునది యువకులు పాటుపడెదరది కోరుచున్నాను. అధ్యక్షులయొక శ్యాసముతో పభ ముగించబడెను.

ప్రకటనము

సామవారమునాడు సూర్యగ్రహణమగుటచే,
ఆంధ్రపత్రిక వెలువడదు.

(సంపాదకుడు)



1928-వ సం॥ నవంబరు 10-వ తేది

శనివారము

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

శాశ్వతము

జగినపని యత్యల్పమయినను, గ్రామ పునర్నిర్మాణపు కేక మాత్రము దేశమందంతటను ప్రతిధ్వనించుచున్నది. రాజకీయసంస్కర్తలు, ఆర్థిక వేత్తలు, సహకారోద్యమ నాయకులు, అధికారులు మున్నగువారెల్లరును గ్రామ పునర్నిర్మాణ మవసరమని చాటుచున్నారు. కాని, దీనిని నిర్వహించు మార్గము గూర్చి దూరలోచనగాని, ఏకీభావము గాని, కార్యనిర్వహణదీక్ష గాని కనిపించుటలేదు. నిన్నటిదినము, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఆర్థిక పండితులగు పి. జె. థామసుగారు “వ్యవసాయము. ఆర్థిక సమస్య” అను విషయమును గూర్చి సినేటు భవనమున గావించిన ప్రసంగమునందు గ్రామ పునర్నిర్మాణావశ్యకత సూచించబడినది. థామసుగారి ప్రసంగము భావగీతమై యొప్పుచున్నది. హిందూ దేశమునందు అత్యధికసంఖ్యాకులు వ్యవసాయము వలన జీవించుచున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములందు గూడ వ్యవసాయముపట్ల అశ్రద్ధ వహించుటవలన, చాల ఇబ్బందులు తలపించినవి. అట్టితరీ, హిందూ దేశమునందు అశ్రద్ధవహించుచో, ఎట్టిదృష్టి ప్రబలునో డెలుపనక్కరలేదు. వ్యవసాయమును గ్రామాభివృద్ధియు హిందూదేశమునకు ముఖ్యమని, థామసుగారు భావించుచున్నారు. వ్యవసాయపు విచారణసంఘమువారు కొన్నిసూచనల గావించిరిగాని, ఇవి గ్రామజీవన సమస్యను పూర్తిగా పరిష్కరింపజాలవు. ఈసూచనలు సఫలమగుటకు ధన మెంతయో గావలయును.

తగినధనము లభించునో లేదో సందేహాన్వదమే. అందుచే వానిపై నాశబెట్టుకొని ప్రయోజనము లేదు. ఆర్థిక శాస్త్రమునకును వ్యవసాయమునకును గల సంబంధమును కనుగొనవలయు నని థామసుగారు కోరుచున్నారు. వ్యవసాయవృత్తిని లాభకరము గావించుటెటులు? వ్యవసాయపు ఖర్చులను తగ్గింపవలయును. ఒక్కటేపంట పండింపక పంటలు మార్చుచుండ వలయును. విత్తనములను ఎరువును చౌకగా సంపాదించి తగినధరలకు ధాన్యమును విక్రయింపవలయును. ఆర్థికశాస్త్రము రయితలకు ఎక్కుడులాభముగలుగు టెటు లని యోచించును. ఈ విషయమును సాధించుటలో వ్యవసాయ సంస్కరణమునేగాక గ్రామ పునర్నిర్మాణమునుగూడ పరిష్కరింపవలసి యుండునని థామసుగారు గోరు

చున్నారు. గ్రామ ఆర్థిక విధానము, గ్రామ సాంఘికవిధానము నూతనశాస్త్రము లయినవి. ఇంతవరకు ఆర్థికగ్రంథములు పట్టణ వాస్తవ్యులస్థితి గూర్చియే యోచించెను. ఆర్థికశాస్త్రము పట్టణములకు సంబంధించిన సమస్యలనే చర్చించెను. బ్రిటీషు ఆర్థికవేత్తలు పట్టణ వ్యవహారములతోనే ప్రాద్దుపుచ్చుచుండిరి. వీరి గ్రంథములనే భారతీయ విద్యార్థులు పఠించుచుండిరి. అంతియగాని గ్రామములకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయములను వీరు గ్రహింపకుండిరి. నేడు నూతన దృక్పథము వ్యాపించుచున్నది. ఇంతవరకు నేర్చినవిద్య నిరుపయోగమనియు గ్రామములస్థితిని గ్రహించినగాని హిందూదేశ నిజస్థితి తెలియ దనియు, తేటతెల్లమయ్యెను.

గ్రామసమస్య నూతన పరిస్థితులను దెచ్చిపెట్టుచున్నది. గ్రామములలో ఆర్థికవిచారణ జరుగవలయునని థామసుగారు కోరుచున్నారు. ఇంతవరకు ఆర్థికవిచారణ విషయమై ఎవరును శ్రద్ధ వహింపలేదు. పన్నులవిచారణ జరుగక ముందే, ఆర్థికవిచారణ జరుగవలసియుండెను. అట్టిది జరుగకుండుట గొప్ప లోపము. సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగులు విచారణల నలిపెదరుగాని, వాని కెట్టివిలువ లేదని తెలిసిన విషయమే. వీరు అధికారదృక్పథముతో విచారణ నలుపుటచే, ప్రజలు వీరి నిర్ణయముల నామోదించుట లేదు. ప్రభుత్వ విచారణవలన ప్రయోజన ముండదన, థామసుగారు నమ్ముచున్నారు. గ్రామప్రజలనుండి, ఉద్యోగులు సరియగు సమాచారమును గ్రహింపజాలరనియు, ప్రజలు వీరు గ్రహించిన విషయములను నమ్మబోరనియు, ఆర్థిక విచారణ విశ్వవిద్యాలయము బోలునంస్థలవారిచే నిర్వహించబడుట వేలనియు, థామసుగారు నలహానిచ్చుచున్నారు. వీ రాసూచనను తృణీకరింప వీలులేదు. నిష్పక్షపాతమగు విచారణ జరుగుట కిది యొక సాధనము. వ్యవసాయశాఖవారు ఆర్థికసమస్యను పరిష్కరింప జాలరనియు, సహకారశాఖవారు నను ఇంతవరకు ఫలప్రదమగు మార్గముల నవలంబింప లేదనియు, థామసుగారి తలంపు. అమెరికాలో వ్యవసాయకళాశాల లిట్టి పనులకు బూనుకొనెను.

హిందూదేశమున వ్యవసాయకళాశాల లిట్టి కార్యమును చేపట్టుటలేదు. పాశ్చాత్యదేశములందు వ్యవసాయవిద్య ఆర్థికవిషయములను బోధించును. హిందూదేశమునం దట్టివిద్య గ్రామపు ఆర్థికవిషయముల నయినను బోధింపదు. గ్రామప్రజలలో పలువురు ఋణములలో మునిగియున్నారు. ఈ విషయమై నిజస్థితిని గ్రహించి బయల్పరచిన సంఘములు లేవు. సెటిల్ మెంటు రిపోర్టు లీవిషయమును కొంత వివరించినను, వీనిపై నాధారపడుటకు వీలులేదు. విచారణ సంఘములవలన బయల్పడు విషయములు సమగ్రములు గావు. సమగ్రమగు విచారణ జరుగుట యవసరము. అటుపైని గ్రామ పునర్నిర్మాణమును గూర్చి తగిన ఏర్పాటుల గావించుట నులభసాధ్యము. గ్రామప్రజల విద్య, ఆరోగ్యము, వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, పంచాయతులు మున్నగు విషయము లన్నియు పరిశీలనయోగ్యములు. రాజకీయవిషయములలో ప్రజల కెక్కుడు ఉత్సాహము గలదనియు, అట్టి ఉత్సాహమును గ్రామ పునర్నిర్మాణ విషయమునందు గూడ ప్రవేశపెట్టుట యవ

సరమనియు, రాజకీయవిషయములలో భేదాభిప్రాయములకు చోటున్నను, గ్రామ పునర్నిర్మాణవిషయమున ఎల్లరును కలిసి పనిచేయవచ్చుననియు, థామసుగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. వీరి ఎచ్చరిక అమూల్యమయినను, ఇయ్యది ప్రస్తుతస్థితిలో సఫలమగునా యను సందేహము గలదు.

ఏలన, రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లభింపనిది, ప్రజలు గోరినపనులు జరుగజాలవు. వీరిని పెక్కునిరోధము లేదర్కొనును. గ్రామ పునర్నిర్మాణముగూర్చి ఉపన్యాసముల నిచ్చిన మాత్రాన ప్రయోజనముండదు. సిద్ధాంతముల నల్లినమాత్రాన లాభ ముండదు. ఆర్థిక విచారణ జరుగువరకు వేచియుండ నక్కరలేదు. గాంధీమహాత్ము డిదివరకే గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు మూలసూత్రమును బోధించి యుండెను. ప్రజలకు ముఖ్యముగ గావలసినవి, తిండి, బట్ట యని తెలిసినవిషయమే. ఇవిలేనిది మానవులు జీవితమును గడుపజాలరు. ఈరెండును చేకూరు టెటులని యోచింప వలయును. ప్రజలలో పలువురు వ్యవసాయమువలన జీవించుచున్నారు. కాని వ్యవసాయము వీరికి పూర్తిజీవనాధారము నొనగుటలేదు. వ్యవసాయము జరుగని సమయములందు వీరికి రాబడి లేకున్నది. ఇందుకు గాను కుటుంబము లన్నియు రాటమును చేపట్టి నూలు వడుక వలయునని మహాత్ముడు బోధించుచున్నాడు. ఇందుకు విశేషవైపుణ్య మవసరము లేదు. స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు, బాలికలు నూలు వడుక గలుగుదురు. కొలది యభ్యాస మున్నచాలును. ఇందువలన కుటుంబములరాబడి వృద్ధియగుటయగాక, వారికి గావలసిన బట్టలు లభించును. తిండియు, బట్టయు దొరకినచో, మిగిలిన అక్కరలు గూడ లభింపగలవు. గ్రామ పునర్నిర్మాణము గోరువారు ఈవిషయమై ఏల శ్రద్ధవహింప గూడదు? ఖద్దరు స్త్రీనిర్మాణమునకు వివిధోద్యమావలంబులును ఏల తోడ్పడ గూడదు? ఇక్కార్యము జరుగుచో, గ్రామ పునర్నిర్మాణము సుసాధ్యమగును. అయి కూలసాధనములు వానియంతట యవియే గోచరించును. గ్రామపరిశ్రమ లభివృద్ధి జేందును. ప్రజల ఆర్థికస్థితి చక్కబడును. రాటమే గ్రామపు ఆర్థిక సమస్యకు మూలాధారముగ గనపట్టుచున్నది. ఈ విషయమును బహిరంగముగ సంగీకరించుటకు, ఆర్థిక పండితులు వెనుదీయుచున్నారు. నిజసాధనమును సూచింపక, గ్రామ పునర్నిర్మాణమని కేకలిడినమాత్రాన నేమి ప్రయోజన ముండును?

దీపావళి : కద్దరు

దీపావళికి నూతనవస్త్రములను హిందువులు విశేషముగ కొనెదరు. ఈ సమయమున ఖద్దరును కొని ధరించుటకు ఆంధ్రులు పూనుకొనుట యవసరము. ఆంధ్రు లిదివరకు ఖద్దరుపట్ల అభిమానము జూపియుండిరి. ఇకముం దింకను నెక్కుడు అభిమానము జూపి దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడగోరెదము. దీపావళి పండుగనాడు ఎంత ఖరీదయినను లెక్కింపక వస్త్రములను కొనుట యాచారము గాన ఖద్దరు ఎక్కుడు ఖరీదని కుండుట పాడిగాదు. ప్రజ లధికముగ నభిమానించుకొలదియు ఖద్దరువెల దానియంతట యదియే తగ్గిపోగలదు. విదేశవస్త్రములను కొనుటవలన దేశమునుండి ధన

ప్రవాహము వెలువలకు బోవుచున్నది. ఇందువలననే దేశస్వచ్ఛగూడ యుగంతుల పని చాచా భాయి నాగోజీ ప్రభుత్వము నిరూపించి యుండెరి. ఇకనయినను దేశమున తియారయిన నూలుతో నేసినవస్త్రములను ధరించి విదేశవస్త్రబహిష్కారమును పూర్తిజేయుట ధర్మముగాదా? ఈమాత్రము కార్యమయినను చేయజాలనియెడల స్వపరిపాలనమును సంపాదించుట కెటుల సాధ్యమగును? ఇప్పుడు గావలసినది కార్యదీక్షగాని వాక్యార్యముగాదు. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి వలయు వాతావరణమును సృష్టించవలయును. స్వరాజ్యవిధానమును తయారుచేసినంతమాత్రమునగాని, స్వాతంత్ర్య తీర్మానముల గావించినంతమాత్రమునగాని, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగజాలదు. ప్రజలు పునాదులను బలపరుపవలయును. స్వశక్తిని వినియోగింపవలయును. రాజకీయాశయ ముండు, ప్రజాసామాన్యపు దుర్భరస్థితిని కొంతవరకయినను నివారించుటకు, కద్దరు తోడ్పడగలను. ఇంగ్లండు తన పరిశ్రమలను కాపాడుకొన యత్నించుచున్నది. అధినివేశరాజ్యము లిటులనే గావించుచున్నది. ఇతరపాశ్చాత్యదేశము లీమార్గమునే యనుసరించుచున్నవి. భారతవర్షము పాశ్చిమకాభివృద్ధియందు అడుగునబడియున్నది. స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము లభించినగాని, పరిశ్రమ లభివృద్ధిగాంచని మాట సత్యమే యయినను, ఈలోపుగ చేతిరిశ్రమలనయినను వృద్ధివొందించుటకు ప్రజలు కృషినిలిపి, కొంతవరకయినను ఉపశాంతి గలిగించుట యవసరము గద. పండుగనమయములందు, ప్రజలు సంతోషముతో కాలముగడిపెదరు. సామ్యునధికముగ వెచ్చించెదరు. అట్టి సుఖసమయమున దేశీయవస్తువులపై నభిమానము జాపుటవలన, వారికి నిజమగు నానందము గలుగగలదు.

వ్యవసాయశాఖాపరిపాలనము

మద్రాసు వ్యవసాయ శాఖాపరిపాలనము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు సంత్కృతి గనుపఱచిరి. వ్యవసాయశాఖలలో విద్య నేర్చుకొనదలచువారి సంఖ్య పెరుగుచున్నదనియు విద్యావిధానమును మార్పుట యవసరమనియు ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. మిడిల్ స్కూలు విద్యమాత్రము ఊహిజెందెను. అనకాపల్లిలోని వ్యవసాయపు మిడిల్ స్కూలు మూసివేయబడెను. ఆంధ్రదేశమునందు నెలకొల్పబడిన యీ పాఠశాల యంతరించుట శోచనీయము. పాఠశాల యభివృద్ధి గాంచకుండుట కేమికారణములు గలవో కనుగొని వ్యవసాయ శాఖవారు వానిని నివారించి యుండవలసినది. మొరకభూములలో పండు పంటలగూర్చి ఎక్కువ శ్రద్ధవహించుట యవసరమనియు, ఇక్కడిరయితుల స్థితి దుర్భరమనియు ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. వ్యవసాయశాఖవారి నలహా ననుసరించుట మేలు. పంటల తెగుళ్ల గూర్చియు పురుగుల బాధ గూర్చియు పంటల యభివృద్ధి గూర్చియు కోయంబత్తూరులో పరిశోధనలు జరుగుచున్నట్లు దెలుపబడెను. మొక్కల తెగుళ్లను నివారించు విషయమున, తగిన అభివృద్ధి ఇంకను జరుగవలయునని, ప్రభుత్వమువారు ఎచ్చరించుచున్నారు.

బందరు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు దీపావళిభిక్షల నొసగుడు

చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు, అధ్యక్షుడు.

చున్నారు. ఎరువులను రయితుల కందుబాటులో నుండుటలజేయుటకై, వ్యవసాయశాఖవారు తగు శ్రద్ధవహింపవలయుననియు, ఇంతవరకు ఏగు స్పష్టముగ నలహా కయదగిన స్థితిలో లేదనియు, ప్రభుత్వమువారి తలంపు. ఇదివరకు జరిగినవివే 1928-29 సంవత్సరమున గూడ కొనసాగుచుటకు, తలపెట్టబడెను. వ్యవసాయశాఖవారు నలుపుచున్న కార్యములు రయితులకు లాభము నొనగినగాని, వీరి ప్రచారము ఫలప్రదము గాజాలదు.

ఇంగ్లండు : నిరుద్యోగము

ఇంగ్లండులో రానురాను నిరుద్యోగము ప్రబలుచున్నది. యుద్ధమునకు బూర్వము నాలుగు లక్షలను మించి నిరుద్యోగులు లేకుండిరి. ఇప్పుడు పదు మూడులక్షల డెబ్బది నాలుగువేలమంది గలరని, చర్చిలో ముత్రిగారు కామన్సునభలో నుడివీ. వీరి సంఖ్య రానురాను అతిశయించి, ఇప్పుడు మితిమీరినది. నిరుద్యోగసమస్య అతివిస్తారముగను, దుర్గాహ్యముగ నున్నదని, చర్చిలో గారు నుడివీ. దీనిని బట్టి, బాధ్యతగల మంత్రివర్గమువారి కీ విషయ మింతవరకు గోచరించలేదని తలంపవచ్చును. దీనిని గూర్చి వీరు దూరమాలోచించియుండరు. ఆలోచించినయెడల, నిజసందర్భములు గోచరించెడివి. కన్నద్వేటిపు ప్రభుత్వపు అసమర్థత కిది నిదర్శనము. నిరుద్యోగసమస్య దుర్గాహ్యముగనున్నదనిదెలిపి దానిజోలికి జోకుండుట, కడువిచిత్రము. చర్చిలో గారు సూచించిన కారణములు, నిరాధారముగ గనుపట్టును. 1928 సంవత్సరమున జరిగిన కార్మికుల నమ్మె నిరుద్యోగమునకు కారణమనుట వ్యర్థవాదము. కార్మికుల నెత్తిపాడుచుటకు మాత్రము ఇట్టివాద ముక్కురకు వచ్చును. బ్రిటీషు నెరకుల నితరదేశముల వారు పూర్వమువలె గొనుటలేదనియు, ఆ దేశముల వారు తమకు గావసిన సంకులను తయారు చేసి కొనుచున్నారనియు, చర్చిలో గారు చెప్పిన సంగతి నిజము గావచ్చును. రాబడి తగ్గినపుడు, ప్రభుత్వము వారు తమ ఖర్చును తగ్గించుకొని యుండవలసినది. అది జరుగకుండుట లోపము. కెనడాకు వలన పంపియు, బ్రిటీషు పరిశ్రమలను రక్షించియు, నిరుద్యోగమును తాము బాపదలచితిమని, చర్చిలో గారు నుడివీ గాని, వీరి కోర్కెలు నెరవేరు నని తోచదు. రుష్యాతో మరల వర్తకమును సాగింపుదని క్లిన్సుగారు చెప్పిరి గాని, చర్చిలో గారిందు కంగీకరింప రయిరి.

బొంబాయి లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ

1927 సంవత్సరమున బొంబాయి లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, అభివృద్ధి గనుపఱచెను. దీని కధ్యక్షులు సర్ లల్లాభాయి శ్యామలదాసుగారు. ఇరువదవ సాంవత్సరిక సభలో శ్యామలదాసుగారు

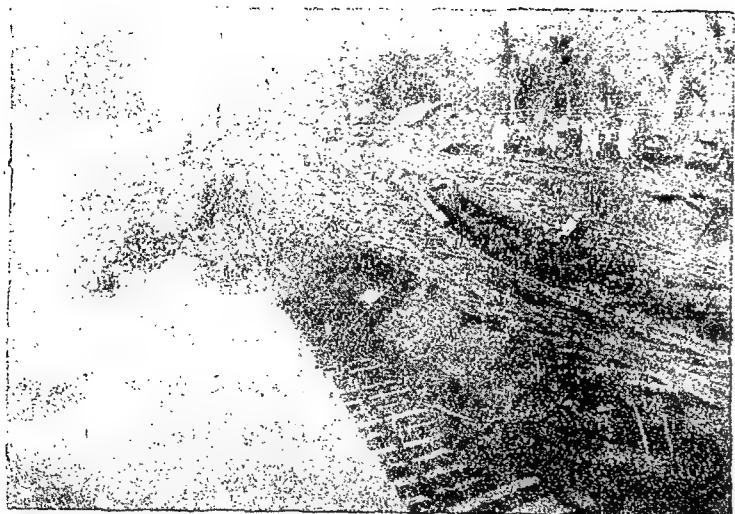
చేసిన ప్రసంగమునందు, కంపెనీ ఎటుల యభివృద్ధి గాంచుచున్నదో వీరు వివరించిరి. కంపెనీ చేసిన వ్యాపారము 3208000 రూపాయలనుండి 3877000 రూపాయలకు పెరిగెను. ప్రీమియముల రాబడి 709630 రూపాయలయ్యెను. కంపెనీవారు చెల్లించవలసిన మొత్తము 163948 రూపాయలయ్యెను. ఇయ్యది రాబడిలో 100 కి 23 వంతు టుండెను. గత సంవత్సరమున కన్న ఈ మొత్తము తక్కువగ నుండెను. లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు ఫండు 1776764 రూపాయలనుండి 262279 రూపాయలకు పెరిగెను. వాటాదార్లకు 100 కి నాల్గువంతున లాభమును పెంచిపెట్టుటకు నిశ్చయింపబడెను. 100 కి 23 వంతున బోనసు నీయ తీర్మానింపబడెను. కార్యాలయపు సిబ్బందికి 2472 రూపాయలను ప్రత్యేకముగ అల్లవెన్నుగ నీయ నిశ్చయింపబడెను. రాబోవు రిపోర్టు ఇంతకన్నను ఎక్కువ అభివృద్ధి చూపుననియు దేశీయ సంస్థయను దీనిని భారతీయ తక్కుడుగ నభిమానించెద రయి నమ్మెదము.

క్రిత్త నిర్బంధము

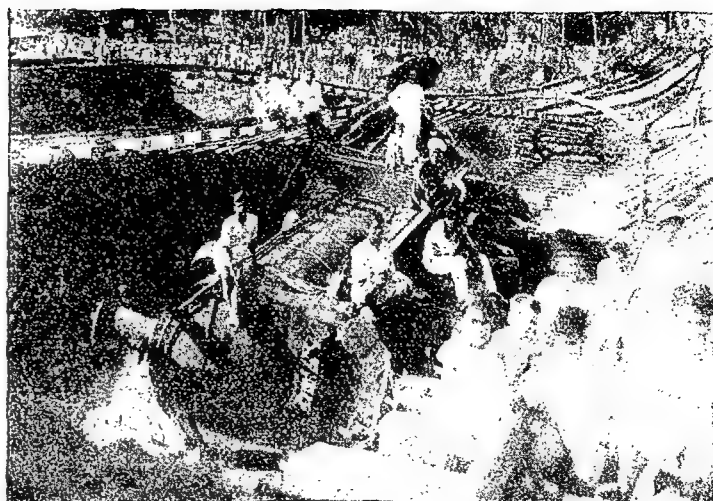
ఇంతకు పూర్వము అధికారులు సభలను నిషేధించుటయు, ఉపన్యాసకులపై చర్య దీసికొనుటయు, జరుగుచుండెడివి. తిరువణ్ణామలైలో, కాంగ్రెసుసంఘ యాజమాన్యమున జరిగిన సభలో, అధ్యక్షుడు "స్వధర్మము స్వరాజ్యము" అను విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుచుండెను. మేజిస్ట్రేటుగారు సభ కరుదెంచి, ఖద్దరు గురించి మాత్రము ముచ్చటించవలయు ననియు, ఇతర విషయములను గూర్చి ముచ్చటించవలదనియు, దెలిపిరట. పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారును అటులనే దెలిపిరి. అందుకు అధ్యక్షు లంగీకరింపనందున సభ జరుగగూడదని మేజిస్ట్రేటుగారు నిషేధించిరి. పోలీసువారు సభను చెదరగొట్టిరి. సభలలో నేమి మాట్లాడవలయునో ఏది మాట్లాడగూడదో అధికారులే నిర్ణయించుచుండుచో, ఇక వాక్స్వాతంత్ర్య మెక్కడ నుండును?

ప్రాత వివాదము

స్వేచ్ఛా వాణిజ్యమా, వాణిజ్య రక్షణమాయను ప్రశ్న, ఇంతకుపూర్వము ఇంగ్లండులో ప్రాముఖ్యము పహించుచుండెడిది. ఈమధ్య నది వెనుకబడినను, మరల దీనికి ప్రాముఖ్య మేర్పడు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. పరిశ్రమలను రక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెద రని చర్చిలో గారు దెలిపిన సంగతి, కామన్సునభలో వివాదమునకు కారణముగా నున్నది. ఆహారపదార్థములపై పన్నులు విధింపబడవని చేసిన వాగ్దానమున కిది విరుద్ధముగ నున్నదని, కొందరు చెప్పుచున్నారు. రాబోవు ఎన్నికలలో నిది ప్రధాన సమస్య యగుట కపశాశము గలదు.



తుని రైలుస్టేషను పూర్తిగ వరదలచే కొట్టుకొనిపోవుట.
(ఫోటో-బి. వి. నరసింహంగారు)



తునివద్ద పడిపోయిన ఇంజను.
(ఫోటో-బి. వి. నరసింహంగారు)



తూర్పు తీరపు వరదలు

వేనకునేలు గృహములు నాశనమైన తునిపురమునం దొకభాగము.

(పి. ఎన్. ఎ)



సంతనమున కష్టములు అనుభవించుట

సామర్ల కొటచేరువ నున్న మల్లవరం గ్రామస్థులు యింట్లు మునిగిపోయినపుడు ఊరిజయట పండుకొనుట.

(పి. ఎన్. ఎ)

మైసూరు దసరా చిత్రపటములు

విభవ సంవత్సర దసరా విశేషములు మొన్నటి దసరాలో మైసూరులో జరిగిన తేడుకలను గూర్చిన పకల విషయములు నిందు గలవు. దీనియందు చిత్ర పటము లభికముగా నున్నవి. రాజ కుటుంబమువారు రాజ భంధువులు దివానులు ప్రధానోన్యాయ ప్రముఖులు మున్నగువారి పటములను దేవాలయములు కార్యాలయములు రాజభవనములు మున్నగువాని పటమును నిందు చాల ఆంధ్రముగా మాదిరించినవి. దానిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి.

సర్ జాన్ నైమనుగారు-ఎన్నికలు

ఎన్నికలలో ప్రత్యర్థిని బెట్టెదరు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

అండ్లక, నవంబరు 10:-] స్పెషల్ కార్మికపక్ష కార్య నిర్వాహక వర్గమువారు పర్ జాన్ నైమనుగారికో ఎన్నికలందు పోటీచేయుటకు ప్రత్యర్థిని నిలబెట్టుటకు నిశ్చయించిరి.

సూర్యగ్రహణ, భోజన ప్రశంస

రాజౌపు సూర్యగ్రహణము గ్రస్తాస్తమయ మని కొండ ఈ, సూర్యాస్తమయ తూర్పు మోక్షమని గొందరు వ్రాయుటచే నాడు భోజనము రాత్రి జేయవచ్చునా, అపవసించి మరునటి దినవన సూర్యోదయ త్వరము భోజనము చేయవలెనా యను సంశయ నివారణకై యీ నెల 6 తేదీ యాంధ్ర పత్రిక యందు విజయరాయి వాస్తవ్యులగు బ్రి.త్రి. పురాణం రామానుజా చార్యులవారు ప్రకటించి యున్నారు. తన్నివారణ కై కొన్ని యంశముల నిందు బొందుపరచిరిని అరేయ గ్రంథములగు సిద్ధాంత, తంత్ర, కరణ, గ్రంథములవలన, అస్తమయ తూర్పుము శుద్ధ మోక్షమైనది. పాశ్చాత్య పద్ధతిచే గూడ వాస్తవికాయాశాంకల దీనికొనిన సస్తమయ తూర్పుమే శుద్ధ మోక్షమైనది. అస్తమయ త్వరము మోక్షము వ్రాసినవారు పాశ్చాత్య పంచాంగ మందు దేశాంతరాయి శాంకాది సంస్కారములు వారిచ్చి విచ్చివటల సంస్కరించుటచే సస్తమయ త్వరము 11 విభుటికలకు మోక్షమును వ్రాసిరి. కాని సూర్యాస్తమయ తూర్పుము శుద్ధ మోక్షమున ననుటకు నిస్సంశయముగాన నీగ్రహణమున ముక్త్యనంతరము నిత్య భోజనాచికము చేయుటకు పంజాను లేదని మనవి చేయుచున్నాము.

వెడవర్తి వెంకటరమణ శర్మ



సర్ జార్జి ఘాటరుగారు

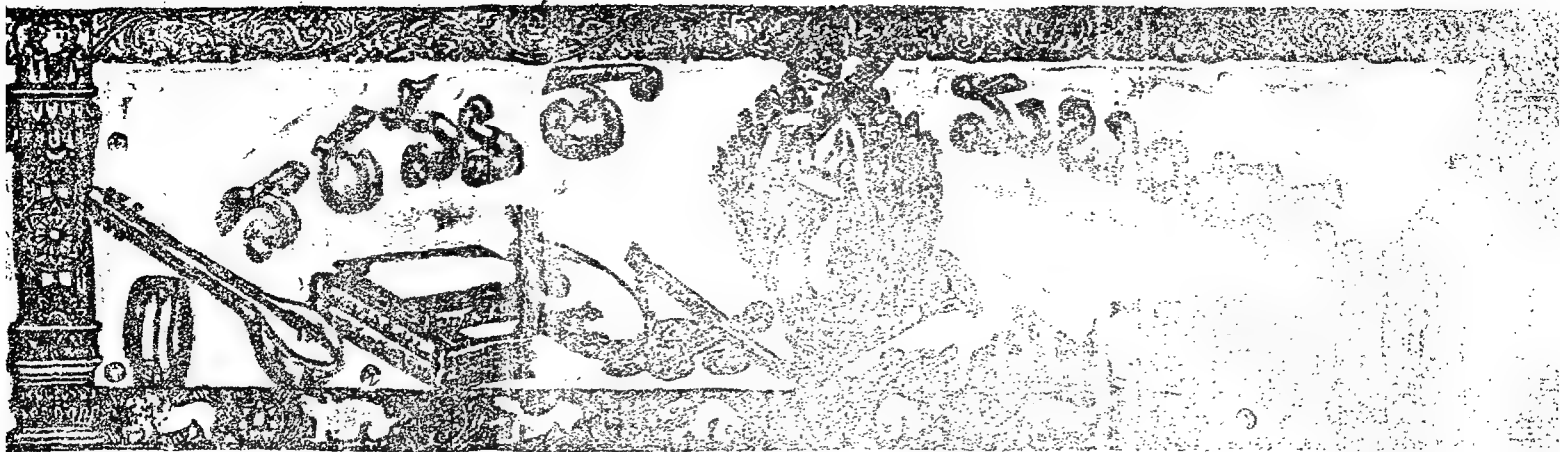
ఇండియాప్రభుత్వపు నూతన ఆర్థికసభ్యుడు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నిజస్థానగారు, తెనాలిపండ్ల యిట్లువ్రాయుచున్నారు. మచిలీపట్నం కృష్ణా-అపరేటివ్ బ్యాంకు సెక్రటరీగారు యీ విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికార్యములకు పంపిన రు 800 లను వైస్ చాన్సలర్ గారు కృతజ్ఞతతో నందుకొనిరి.

విద్యార్థులకు సగము రైల్వే టిక్టు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు హాజరు ప్రయోజనము విద్యార్థులకు వీక్షాకేంద్రములకు రానుపోను రైల్వే టిక్టు సగము చేయబడినవి. ఇంటరుమీడియటు తరగతిబండిలో ప్రయాణము చేయగోరు విద్యార్థులకు రిక్షా టిక్టు పుచ్చుకొనబడును. ఈ కన్వేషను ఒక్కొక్క విద్యార్థికి కూడ యొసగబడును. సలహా వారు వివరములకు తమరేపరిక్షకు హాజరుగదులలో, ఏ కేంద్రమున హాజరుగదులలో రిజిస్ట్రార్ గారికి వ్రాయవలయును.



విభవనవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ త్రయోదశి (౧౦-౧౧-౩౦) శనివారం

శ్రీ దేవి కవచము

[పండిత పురాణం సూర్యనారాయణతీర్థులుగారు]

క. ఓంకృతిపూర్వకముగ దుర
హంకృతిమెయి నురల నేచుననుగులదగబల్
పొంక మణుచుటకై చం
డ్యంకము గొను నీకు నిదిగో! అజలి దేవీ! 1

క. అర్కాధికతేజం దగు
మార్కండేయఖ్య నొప్పహసీగ్రుడు దా
గోర్కిమెయిన్ వాగ్మౌదయా
బ్జార్కచితామహుని గని యొకపట్టు లనున్. 2

తే. అవని నెయ్యది యతిరహస్యముగ నుండు
సజ్జనల కేది సర్వరక్షాకరమ్ము
ఇప్పటికి నొక్కరుని కేది చెప్పి యెఱుంగ
వట్టి దుండినచో, తాత! అనతివే? 3

క. అని యడిగిన మార్కండే
యున కల్గితితామహుడు మహాదారుండై
ఘన మగుదేవీధర్మల
వెనుకటిపున్నెము ఫలింప వినిపించు నిటుల్. 4

తే. అదననర! మిక్కిలిని గోప్య మైన దొకటి
కలదు; అది సర్వభూతోపకారకమ్ము
లోకపావన మయిన దేవీకవచము
దాని జెప్పెద నాలించు మానిచంద్ర! 5

తే. మొట్టమొదటిది కొండరాశ్రి యనియు
రెండవది మించుబ్రహ్మచారిణి యనియును
క్రమముగా మూడవది చంద్రఘంట యనియు
మఱియు నాల్గవదియు కూష్మాండ యనియు. 6

తే. మఱియు నయిదవది స్కందమాత యనియు
నాటవది చెప్పబడును కాత్యాయని యని
రాది యేడవది కాళరాత్రి యనియుఁ
గడగి యెనిదివది మహాగారి యనియు. 7

తే. తనరఁ దొమ్మిదవది సిద్ధిదాత్రి యనియుఁ
జెలంగఁ దొమ్మింద్రు దుర్గలు చెప్పబడిరి.
దేవి యీపేరులు మహానుభావుఁ డయిన
బ్రహ్మచేతన మును చెప్పబడిన వయ్యె. 8

తే. వహ్నిచే గాల్పబడుచున్న వాడు, ఘోర
యుద్ధమున శత్రువులమధ్య నున్న వారు
విషమమును దుర్గమును సంభవించినపుడు
చెచ్చరక భీతులు శరణు చొచ్చిరేని. 9

క. యుద్ధ మది యెంతఁ ఘోరమై యున్న నేమి?
వారి కించుకయే సమభమ్ము కలుగ
దెట్టియాడలును వారి జట్టుకొనపు
శోకదుఃఖభయము సుద్ధహాస్య మగును. 10

తే. బ్రతిమెయి నత్తిని నత్తించు నుత్తములకు
మించుకోరిక లన్ని సిద్ధిచిటిలు.
వచ్చె బాముండ తా బ్రేతవాహ యగుచు
మాహిషాసన మెక్కి వారాహి వచ్చె. 11

తే. వీధుపై నెక్కి విచ్చేసె నింద్రశక్తి
విహగవతి నెక్కి వచ్చెను విష్ణుశక్తి
యెద్దుపై గూరుచుండి మహేశి వచ్చె
వచ్చినది తాను కామారి బర్హి నెక్కి. 12

తే. అఖిలదివ్యాభరణభూషితాంగి యగుచు
వచ్చినది హంసపై నెక్కి బ్రహ్మశక్తి
వెక్కురకములనగలు శోభించుచుండ
బహువిధానస్ఫూర్తముల్ వఱలుచుండ 13

తే. అరదములమీఁద గూర్చుండి యధికకోప
యుక్త లై దేవు లగడచుచున్న వాడు.
శంఖమును చక్రమును గదాశస్త్ర లవల
హల మొకండును మంచమునల మొకండు. 14

తే. మఱియు ఫేటక మొకటి తోమర మొకండు
వరశు వనునాయుధ మొకండు పాశ మొకటి
సునిశిత మృగు నీటి ముమ్మొనలవాలు
నన్నిటిని మించునట్టి శార్ఙ్గాయుధమ్ము. 15

తే. సకలరాక్షసదేహ నాశమ్ముకొఱకు
నాత్మభక్తుడై కథయమ్ముకొఱకు
గృతు లయిన యెల్లవిబుధులహితమ్ముకొఱకు
తల్లి యిరీతి నాయుధాల్ తాల్చుచుండు. 16

తే. నీబలోత్సాహములు దేవీ! నీకే తగును.
ఎల్లభయముల వారించుతల్లి వీవ!
దేవీ! ని న్నెట్టివారును తేటిమాడఁ
జాల రరిభయవర్ధిని! నాకు మమ్ము. 17

తే. ప్రాచివైపున న న్నైంది కాచుఁగాత
మగ్ని దేవత రక్షించు నగ్నిమూల
దక్షిణమ్మున వారాహి రక్షనేయు
ఖడ్గధారిణి ప్రోచు రక్కసునిదిక్కు. 18

తే. వశ్మిమమువైపు రక్షించు వరుణశక్తి
వాయుమూలను కాపాడు వానిశక్తి
ఓముమా నన్ను గౌరే! ఉత్తరమున
శూలధారిణి! ఈశానుమూల నోము. 19

తే. ఉపరిభాగము బ్రహ్మణి కృతను గాచు.
ప్రీతి వైష్ణవి రక్షించుఁ గ్రిందివైపు.
కూర్మి జాముండ శవముపై గూరుచుండి
యలర రక్షించుఁ బదిదిక్కులందు నన్ను. 20

తే. మొనసి యుండుత జయ నాకు ముందువైపు
వెనుకవయిపున విజయ తాఁ బ్రీతి నిలుచు,
నెడమకక్క నజతి నిర్వంబడున; దక్ష
భాగమున నవరాజిత వఱలుచుండు. 21

తే. శిఖను ద్యోతిని ప్రీతి రక్షించుఁగాత
శిరమునం దుండి యమయు రక్షించుఁగాక
ప్రోచు మాలాధరి లలాటచునను ల్పి
శ్రీయశస్విని రక్షించు భూయశమ్ము. 22

తే. అరయును త్రినేత్ర భూమవ్యుమందు నిలిచి
నాసికలయందు యమఘంట నన్ను గాచు.

కనులమధ్యను కంఠని కాచుఁగాక
కర్ణముల ద్వారవాసిని కాచుఁగాత. 23

తే. ప్రోచఁ గాళిక నాడుకపోలములను
కర్ణమూలము లోము శాంకరి ప్రియమున
నాసికావర్తిని సుగంధ నన్ను గాచు
నోముఁ జచ్చిక తా నుత్తరోష్ఠనంధ. 24

తే. అమృతకళ ప్రోచుఁగావుత హఠురమందు
జహ్లాపై ల్పి వాణి రక్షించుఁగాత
తనర రక్షించుఁ గౌమారి భంగుమును
కలమధ్యస్థ యై చుండి కాచుఁగాత. 25

తే. చెలంగి రక్షించు ఘటికను చిక్రఘంట
మనుచుఁ దాలుయుగము మహామాయ ప్రీతి
గాచుఁ గామాక్షి నాచుబుకమ్ము నెపుడు
సర్వమంగళ నాడువాగ్దాల మోషు. 26

తే. భద్రముగ గ్రీవఁ గాపాడు భద్రకాళి
వెన్నెముకను భనుర్ధరి ప్రీతి నోము
నీలకంఠ బహిశకంఠ మేలుఁగాక
యలర నలకూబరి మదీయ నలి నోము. 27

తే. ఖడ్గధారిణి స్కంధయుగ్మమ్ము నోము
వజ్రధాని కాచు నాబాహువులను
శస్త్రముగ నేలు దండిని హస్తయుగము
కాచు సంభిక నాయంగుళీచయమ్ము. 28

తే. ఒప్ప శూలేశ్వరి నఖాళి నోముఁగాక
రక్షనేయు నలేశ్వరి కుక్షి నుండి
మన్మథశృంగమును దూపుమాపుచుండి
నాచుఁగాక మహాలక్ష్మి స్తనయుగమ్ము. 29

తే. హృదయభాను లలితాదేవి యేలుఁగాక
ఉదరభాను శూలధారిణి యోముఁగాక
నాభియఁ దుండి కామారి నన్ను గాచుఁ
బ్రేచు గుహ్యేశి నానహ్య మోముఁగాక. 30

తే. కటితటమ్మును భగవతి కాచుఁగాక
వింధ్యవాసిని మోఁకాళ్లు ప్రీతి నోము
ప్రోచుతను మేహనమ్మును భూకనాథ
మహిషవాహిని లోడల నేమఱక ప్రోచు. 31

తే. సర్వకామమ్మును నాకు బునకఱుచు
నామహాబల జంఘల నోముఁగాక
నాదుగుల్పమ్మును బ్రోచు నారసింహి
అమితతేజసి ప్రోచు నాదంఘ్రియుగము. 32

తే. పాదములక్రింద నిలుచు చామోద మొప్ప
శ్రీదాంగుళును సంతరించుఁగాత
వరణనఖముల నోము దంష్ట్రారాళి
ఊర్ధ్వకేశిని కేశమ్ము లోచుచుండు. 33

తే. రోమకూపాల గౌరేరి యోముఁగాక
త్యక్కు వాగేశ్వరమ్ము కాపాడుఁగాక
నాకుఁ బావతి రక్తమజ్జావసాధి
మానమేదిస్ఫులను అనమానముగిను. 34

తే. పలుకాపుతల బ్రేవులు కాళరాత్రి
పిల్లమును మకుటేశ్వరి ప్రీతి నోముఁ
గూర్చి బద్ధావతి! పద్మకోశ మోము;
సాకు మాయమ్మ! చూడమణి! కథమ్మ. 35

తే. జనని! బాల్మీకి! శిఖాశ్రుల నేలు
సుఖసంధుల రక్షించుమా అభేద్య!
నాదుశుక్రమ్మ బ్రహ్మాణి యేదవమ్మ!
సాకు ధతేశ్వరి! సఖిచ్చాయ నెపుడు. 36

తే. నాయహంకారబుద్ధి మనమ్మ లనెడు
వినిగ్ధ ధర్మచారిణి! ప్రీతి నోము!
ప్రాణము నసానమును మఱి వ్యానమును న
మానము నుదానమును ననువీనితోడ. 37

తే. యశమునుం గీర్తినిగ లక్ష్మీ ననదృశ్యముగ
వైష్ణవి! యెల్లవేళ గాపాడు మమ్మ!
నాదుగోత్రమ్మ నోము మింద్రాణి! నీపు
చండికా! మామశువులను సాకు మమ్మ! 38

తే. పుత్రకులను మహాలక్ష్మి ప్రోవుమమ్మ!
భైరవి యనుగ్రహించి నాభార్య నోము
మార్గమును తేమకరి ప్రోవు మంగళముగ
విజయ నర్వత్ర నివసించి విజయ మిచ్చు. 39

తే. కవచవర్జిత మగుచు రక్షావిహీన
మైన దేభాగమ నుండెనేని చూచి
దాని సంతయుఁ గాపాడు తల్లి! తల్లి!
అనువినాశిని! అ! బ! జయంతి! దేవి! 40

తే. ఆత్మశుభమును కోరువాఁడైనయెడల
నొక్కయడుగైన నావల నుంచరాదు
నర్వదా దేవి దగుకవచమ్ము దాల్చి
యెచ్చటికి నెచ్చటికి భక్తుఁ డేగుచుండు 41

తే. నచ్చటచ్చటఁ దప్పక యర్ధాంధి
సార్వకామిక మయిన విజయము గల్గు
బత్తుఁ డేకోరికలఁ గోరుఁ జిత్రభూమి
యందు నిశ్చయముగ వానిఁ బొందితీటు. 42

తే. చనుఁగ ననమాన మగుచు హైశ్వర్యములను
పుకఁకుఁ డిజన్మమునయందె పొండఁగలఁడు
నిజముగా భక్తుఁ డైవో చిర్యముఁ డగు
రాదు యుద్ధాలలోనఁ బరాజయమ్ము. 43

తే. దేవికవచమ్ము తొడిగిన ధీఃవరుఁడు,
మూఁడులోకాల కేఁగినం బూజ్యుఁ డగును
తొడిగింప దేవతల తైన దుర్లభ మగు
నిట్టి శ్రీదేవికవచమ్ము నట్టిం త్తి 44

తే. శ్రద్ధతోఁ చూడుకొని మూఁడుసంస్కలందు
నెవఁడు ప్రయతాత్ముఁడై పరియించుచుండు
నతఁడు శ్రీదేవిలతోడ నన్వితఁ డయి
మూఁడులోకాలలోన సమ్ముదము నొందు. 45

తే. వాఁడు పూర్తిగ నూతేఁడ్లు బ్రదికితీటు
నిర్ణయముగ నపమృత్యువృక్షుఁ డయి
యెల్ల రోగమ్ములను నశియించితిటు
బూత విరోధి కము మొదలై తనర్పు. 46

తే. స్థావర మృగువిషమును జుగమవిష
కృత్రి విషమ్ము లాతని కెక్కలేవు
ఉర్వి కత్రికృతము లైన నర్వ మైన
యాభిచారములగు మంత్రయంత్రములును 47

తే. భూచరమ్ములు మఱియును భేదరములు
తలించు జలబమ్ములును నొకదేశికవలలు
దులపహాసములైన హేలమును నాక
భాగ్యము ల్లిక విషగు నాకరియగు. 48

ఆంధ్రమహాభారతోద్ద్యోగవర్వ వివాదపద్యార్థములు

పలువుర పండితుల నిమగ్నముఁ బాలగుచున్న యీ కింది
యోద్ద్యోగవర్వపద్యము లుభయభాషామైత్రీని మధ్యమవర్తితు
లోపు పద్యార్థములను జతనీయమై యున్నవి. తాన వానిని
గూర్చి ముచ్చటించి నాకును గొంచెము తృప్తాము జనింప నాకుఁ
దోచినది తానికర్థము నభిప్రాయమును విశదపఱచుకొను
చున్నాను.

1. పల్లి ' పగయడఁగించు పెంతయు శుభంబదిలెస్సయ
డంగునేవగం |

అర్థము. కేశవా-కృష్ణ! పగ-చైరము, అడఁగించుట-
అడఁగనట్లు చేసికొనుట (పొంగొట్టుకొనుట) శుభము- శ్రేయస్సు
రము. అడి-ఆపగ లెస్స-బాగుగా, పగ-చైరముచేత, అడఁగు
నే-కాంతియజా? పగ-చైరముచేత పగ-పరితాపము (మన
స్తావము, కోపస్వ-కాటుకొనన, (కమముగా) మార్పొనక-
ఏనుగొనక పల్క-పలుకుటలాడక, అడఁగన్-అందు
టకు, కడున్-మిక్కిలి ఎప్పుడో-ఏటగునా? (కేశవుని) తెగ-
నిశ్చేమముగా, మొదలెత్తువో-మూలకృష్ణునిగుటకు పగచీర్చి
గవచ్చిన-చైరముచక్క-తేసికొన నేతెంచిన, అవగా దండెత్తిన,
క్రార్యము-క్రూరత్వము పిండన్-పొందును. (మఱియు నిట్లయిన
తెప్పవచ్చుచు) తెగ మొదల-పూతీయనమూహపు మతాలను
ఎత్తుపొడ-నశించుటకు (తేగ) తెగ-పూతీయనమూహము
మొదల-మూలము ఎత్తుపొడ-నశించుటకు, చీనికన్న-తైరి
వ్రాసినయర్థమే సరమని నాయభిప్రాయము.

ఏమిటి-ఏరితినే, తలంచినన్-ఆలోచించినను, పగకు-
కృత్యమును, కేటించి-తప్పదనము, లేమి-లేకపోవుట, (ప్ర

తే. అంతరిక్షచరములు మహాబలములు
వీక ఘోరమ్ములును నగు డాకినులును
నరిగ గ్రహములు భూతపిశాచములును
యక్షగంధర్వశి రాక్షసాదికములు 49

తే. రహిని వేతాళములు బ్రహ్మరాక్షసులును
అటులె కూష్మాండములు భైరవాదికములు
హృదయమున నీకవచము ధరించునాతఁ
డగఁగడినతోడనే యదృశ్యమ్ము లగును. 50

తే. కలుగు మానోన్నతియు రాజగారివలన
నిధి మయినట్టితేజమ్ము వృద్ధి యగును
కీర్తిమండిత మయినట్టి షీతితలమున
నర్వదా వృద్ధి నొందు యశస్సుతోడ. 51

తే. పూర్వ మిశవచమ్మును పూని పిదప
జపము చేయవలయుఁ జుడిసె వ్రతశిని
ఎంతవఱ కర్షితాననోపేత మయిన
మేదినిమండలము కేళుమింద నుండు 52

తే. సంతవఱకును పుత్రప్రాప్త్యాదిక మగు
వాసంతతి భూమిపై వఱలుచుండు
దేహపాత మయినవెన్న దేవతలకు
పైతమును దుర్లభమైన స్థానమందుఁ 53

తే. బురుషుఁ డల్లమహామాయకరుణవలన
నిశ్చయమును వసియించును నిశ్చయముగ.
(ముందుగా నెవ్వఁ డీస్తోత్రమును జరించి
వెనుక దేనిమహాస్తోత్రమును బఠించు 54

తే. నతఁడు సప్తశతీసంఖ్య నమకు సంప
దలు వరమ్ముగఁ బొంది మోదమ్ము నొందు.)
కౌండివ్యశరన్నవరాత్రమఖము
చేయునందర్భమున దేవి చెప్పబట్టి 55

తే. హరిహరబ్రహ్మవిరచితమై వరాహ
నామరాజన్మహాపురాణం మైన
దేవికవచమ్ముఁ దెలింగించె దీర్ఘబిరుదుఁ
డగు పురాణము మూర్ధనారాధునికవి. 56

సంబు-నిశ్చయము. శృతిమహాదాని 'తెగ' అని కాక 'తెగి,
అని యుండినలెస్స.

చైరముననుట యొత్తము. పగ మనమున నీడికొని
సహా చైరము నశింపదు. అంతియగాక యాచైరమువలన దుఃఖ
చూడఁ పంభించు. దాన గ్రహముగా యుద్ధాన క్రిము నిందా
నాకృష్ణభావమును గల్గుతు. దానచైర మూలకృష్ణము దానక్రూరు
డను లోకనిందయును పంభించు. ఇట్టియందర్భ పరంపరలకాలవాల
మగుటఁ బగమంచినకాదనియు నద్దానిని కాంతింపఁజేసికొనుట
యయోత్తమ మనియు భావము.

పగవలనదుఃఖము యొద్దో తృప్తాము, నిందావాక్య భా
వము, మూలకృష్ణము, క్రార్యము మున్నగు ననర్థము లుప్పలి
ల్లనని గ్రహించునది.

ఇందు లెండుపక్షములునాని వానికేఁబగతో సంబు
ధముగాని నిరూపించుట కవియభిప్రాయమైనట్లు గనట్లుదు
ఈయది పగనుగూర్చి సామాన్యోక్త్యావమనుటయే యుచితము
పగయొకనిష్ఠముగాక ద్వినిష్ఠమైయుండుట సహజముగాన నభ
యపక్షములును బగవిధువలయునను మాట భావగమ్యము కాక
తీరదు. ఉభయపక్షములేగాక యెల్ల దనుబగను విమవలయు
నని ధర్మజాని యీసామాన్యోక్త్యావమనుట ఫలమైయున్నది.

దుర్వ్యధవాదులయెడల పక్షోధుఁడై యాయాయాచంద
ర్భముల యద్ధమునకఁ దమ్ముఁబుకొల్పు శ్రీకృష్ణుఁడెపుడు
రాయబారిగఁ గొరవపథకఁ జోనుననాఁడనుటచే నందుఁగూ
డనట్లేపగ మనమున నీడికొనియే యాతఁడు ప్రసంగింపకమానఁ
డని తలంచి ధర్మజాఁడి పందగ్నియనఁ బగవలన గల్గు ననర్థపరం
పరలఁదెల్పుచు శ్రీకృష్ణునికాంతఁ జేయఁబ్రసంగించెనని పరిగ్ర
హించుచేయుచితము. తమ్ములెల్ల పుడు తనయానడాటనివారగు
ట వారలకాంతలం జేయుట ధర్మజాని మఖ్యోద్దేశవిటఁగాదు.
నిన్నిమాటలాడినను దమ్ములుదనయానతి విూతని ధర్మజాఁడి
లుంగును. ఇకఁగొరవపథకఁ బ్రసంగించి పంధి నేయంగల
వాడు శ్రీకృష్ణుఁడు అట్టిశ్రీకృష్ణుని కాంతంజేయుట ధర్మజా
నక విధియై యుండె అందులకే యాతఁడిట్లు ముఖ్యముగఁబ్రసం
గించెననుట యొత్తము.

మీ కుడిరాజ్యమ్ము పగమ్మునొప్పు
డవియందుంచేవచించియున్.

ఈపద్యము చూడఁగ నే దుర్వ్యధనుఁడు పదమాఁడెండు
తాననాజ్యభాతవాసములఁ జే నెదనని యొప్పుకొనెనా? లేదు. అ
ట్టినితిలో సహజేవుఁ డట్లునుటకు గతమేమి? ఆరనికట్లునుటకేమి
యధికారియ రాజ్యము ప్రకృతము నై రివక మైయుండు సహజేవుఁ
డెట్లు కుడిరాజ్యమ్మునగమ్ము గొమ్మునియినను. ఈమాటలెంత
వఁకెట్లు దుర్వ్యధనుని హృదయమును భేదించు తుమములగుచున్న
వి? అపసంకేయముల పుట్టకునవు. ఇంతియగాక సహజేవుఁ
డు శ్రోధపరఃకుఁడై యొక్తిదూరముగ నీకట్టునఁ బ్రసంగిం
చెననిమాడఁ దోచకమానదు. పద్యార్థముగూడఁ దీర్థమునకు
దీర్థము ప్రసాదమునకఁ బ్రసాదముననున్న పాడకట్టును. తాన
నీకేంద్రవాక్యఁ దోచినయర్థమును వ్రాసెదను.

తమకర్ధరాజ్యము నీయక దానినిగూడ నాక్రమించుకొ
నయత్నించు దుర్వ్యధనున కీ పండితము సహజేవుఁడంపుచు
శ్చాకు. అని యుండు గుర్తెఱింగి యీ పద్యమున కర్థము చేయవ
లసియుండును.

అర్థము! కుడిన్-ఆంతమందు రాజ్యమ్ము పగమ్ము-అర్ధ
రాజ్యమును, కొమ్ము-స్వీకరింపుము, ఇయ్యది ఫలితార్థ ప్రకా
శిక వాక్యము. తెగి బంటునై పోరాడి జయముగొన్న పిదప మా
దుర్ధరాజ్యమును నైతము స్వీకరింపుమని భావము. అడవియందు
న్-కానయందును, పేకున్-నామమును, పంచించియున్-దాచు
కొనియును (అభ్యుత్థాపనమును) పదమాఁడేదంట-ప్రయోదశ
నిత్యరములు నీవును-నీవు చైరము, తిరిగి-పంచించిరాక-రాఁ
గా (తేక) రా-రమ్ము, పొలు-భాగము, ఈక-పిసంగక, పొన్-
పోవుట, వచ్చుకే-తగునే! అనఁగా మావలెనే నీవును బంటు
ములు పడి పదమాఁడేదంట తిరిగి రా మేము పాలియకున్న నీ
వెంక కటకటంబియెదవో మమ్ములనపుడు తగువారలు తారని
ంజింతువో లేదో యాలోచించుకొమ్ము భావము. "మేమే
నీవనుకొనుము, నీవేమేమనుకొనుము, మాకుఁ గల్గినయెదుములే,
మనయే నీకఁ గల్గెననుకొనుము. అపుడు మేమే నీకు నీ రా
జ్య భాగము నీయకున్న నీవు కటకటంబడెదవా లేదా? మాది
తప్పదువా? లేదా?" అని దుష్టాంతముగ నీ వాక్య వివోగ
వినిత్వని గ్రహింపవలెను అది-అమాట, అనఁగా నీవునుతిరిగి
రాయనుట, పోదెన్-తిగదే, (సహజదేవ) అనఁగా నీ నేల
పదమాఁడేదంట దిశగలతెను? నీవు పొచ్చుచున్నాడవా? నీ చే
తిలో నిచ్చుటకేమున్నది? నీ కట్లునుట కధికారమేమి? అని త

దండవేసి ఇది పక్షాంతర ద్వారా తక్కువగాదు. తెగి-సాహసిం చి బంటు-యోధులు అటు-ఇటు పునరావృత్తముగా శత్రువులను కఠినముగా కలుదు. రాచబిడ్డలను సేవకు నడియే ముఖ్యముగా చేయుదును. మాయ రహస్యము నీవేమిగుట కిది యింకొకటి తేదని భావము. మాయ-పక్షాంతర-యోధులు-అటు-ఇటు-అని దుర్బోధనని యులయ-దుర్బోధనని మనస్సు-ఉచ్చిష్ట-విడిచివేయుట, ఆశ-మీ-టాడును.

“శ్రీరాజకూటాధిపతి నీవు మాపై నీవు మరల రాజ్యమును మాతో యుద్ధమునర్పి జయముగొని గొలుట తగవుగాని మాయలంబున పరిగ్రహించుట తగవుగాదు. అది నీకలహము మాపాపము. మాయవస్త్రము నీకగల్గిన నీవెంతవెంటెందో యాలోచించుకొనుము. ఇంక నీమాయలు కనుగొంటిమిగాన కానికి మేము లోబడము. కాన మా యుద్ధ రాజ్య మాక్రమింప నిశ్చయించుకొనిన నీకు నింక జన్మమేరణ్యము. ఆమూలనే నీయత్నము సిద్ధించును, కాని మాయలనే సిద్ధింపదు. రాచబిడ్డ పాదమున రాజ్యము కాక్రమింపవలెను. మాయచే కాక్రమించుట చేతగానివని.” అని దుర్బోధనని స్పృహము. విజ్ఞ మగునట్లు సహజేతుడు ప్రపంచమున గ్రహించుట యలచియు. మఱియు ‘తది రాజ్యము నీవుకలదిగిరా బంటు’ అను వదముల క్రిందిన ‘శాసనములను మనస్సు నీవును కన్యకుల పాలై కలకటంబున గలవనియు రాజ్యభాగము గొనున ద్యుష్టము నీవీలదనియు దుదిరాజ్యము నీకు సంపాద్యును ననియు’ సర్వముల ద్వైతములనుచున్నది. ఇట్టి ద్వైత భావ మగు సహజ ప్రపంచము మానవజాతిలో సగ్రహణ్యమును బ రేంగితజ్ఞులనుగును దుర్బోధనాకు స్పృహయ విదానజ్ఞులముగాక వేరునా?

8. ‘క్రొవడి బంధురం బయి’ ఇందు ‘క్రమ్యుక్తి’ అనిచాల ప్రతులలో నుడుటచే నట్లేయడంబడెనని భారతీ ప్రతికలోనన్నది. ‘క్రమ్యుక్తి, క్రమ్యుక్తి’ ఈ రెండు పాతము లలో‘క్రమ్యుక్తి’యందులకు ఖనోపాదమో విరండితై. ‘క్రమ్యుక్తి’ బాలుమడి’ దీక్షితురమెట్లు కల్గెనో? అటు X ముడి-చిన్నముడి’ అనియా? ఏమేవదముల సంధి క్రమ్యుక్తియయ్యె? ఎటైన నొక్కటేయని నాయభిప్రాయము. నాకుదోచినది తీసి పద్యముల కర్ధాదుల వ్రాసినది. ఇందలిను దోషముల న యుక్తిమగ విమర్శించి సిద్ధాంతిరిందు భారము విబుధులపై వైచిరి.

విద్యా దూసి రామమూర్తిశాస్త్రి.
ఆంధ్ర కండితాను మహారాజావారి సంస్కృత
కళాశాల, విజయనగరము.

త్వర పడుడు

వెలువడినది. వెలువడినది.

బసవపురాణము

కాలికో బైండు ధర రు. 1-కి రు. 2-8-0.

గ్రంథకర్త:— పాల్కురికి సోమనాథకవి.
పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు
సంకలనం కతాబ్దమున వెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకముగు ద్విపదకావ్యము. ఇందు శైవమతో ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్సమ కాలీనులుగు శివభక్తులయు చరిత్రములను సరస ముగను, పాఠకులు మనసుకరగి తన్నయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధుర ములగు జానుదెనుగుపలుకుల జాలువార్చి రచన మున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు తెందిన పెక్కు తాళపత్రమూర్త్యుల తో స్థూలముగా పరిష్కరింపబడినది. పాఠాంతరము లు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యముగు వీతిక (129 పు.) యిందుగలదు. ఆకాలపు టపూర్వ సారస్వతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యేర్పిరూర్చినారు. ఆధునిక కవికుమారులు కీ. ముత్యమోహనకవి.

పాస్టరులు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, “ఆంధ్రప్రదేశ్”

7, తంబు శెట్టివిధి, మదరాసు.

గ్రంథ విమర్శనలు

* మహాభారత చరిత్ర

గ్రంథకర్త:—పెండ్లాల వేంకట సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు, పితాపురము.

వెల:—యా. 1-0-0. డి.వి.ఎస్.ఎస్. 237 పేజీలు.

ఈ గ్రంథమును సంవత్సరములలో నందికొనినాము. గ్రంథకర్త యొనర్చిన పరిశ్రమాతిరేకమును ఎచ్చటపట్టిన నచ్చట చవిమాచి మిక్కిలి యానందించితిమి.

అధునాతనులను నాంధ్రులలో, తత్తాపి ప్రాచీన పరిపాటి ననుసరించిన వాబ్బయ విమర్శకులలో, కూలంకష మగు ధిమజాపాటవమును వినియోగించి, సంస్కృతాంధ్ర భాషాసాహిత్యమును, సామన్యము నలవరి, చికొని ఈతీరుగా ఆంధ్రాంధ్రవిజ్ఞానముల కారకమును భారతరత్నకరమును మధించి సారమును తేల్చిన పండితులు ఇప్పుడు చాల నరుదుగా నున్నారు.

శ్రీశాస్త్రిగారు ఈకాలపు విమర్శకులలోరణి ననుసరించిఅనగా కథ కాలము, కవికాలము, తద్వితేషములు మున్నగువానిని విమర్శించెడిరీతితో బహిరంగ పరీక్షతో ప్రకృతము ఈ భారతచరిత్రను వ్రాసియు న్నారు. (ఇది వారు తెలిపినమాటయే.) కనుక వారు భారతయుద్ధకాలము, రచనావిధానము, గాథావిశేషములు, పాండవపక్షపాతులు, భారతకాలపు రాజ్యములు, భారతపు ముఖ్యవీరులు—అను ప్రధానద్వీక లతో పాశ్చాత్యవిమర్శకపద్ధతితో గ్రంథరచనను సాగించినారు. ఇందు యుద్ధకాలమును నిర్ణయించునప్పుడు ఉపనిషత్తులు, బోధిత్వప్రసంగప్రదాయములు, భారతవ్యాఖ్యానాంశములు, తక్కిన పురాణాంశములు మున్నగు వానిని గైకొని పెక్కుయొక్తిప్రత్యుత్తలతో భారత యుద్ధము 15-16 శతాబ్దమువఱకు జరిగినదని నిరూపించినారు.

ఇక రచనావిధానమునందు—చాలవఱకు పాశ్చాత్యపండితులవార్గము ననుసరించి భారత భేదములను, వానికి ఆధారములగు నంశములను చక్కగా వెల్లడించిరి. ఈరీతిగానే గాథావిశేషములను వెల్లడించుటలో చాల ప్రయాసమునకు పాలై, ఆర్యానార్య మిశ్రజాతినిర్ణయములు, భారతమున దేవతలుగా మహామహిమతో వెల్లింపబడిన శ్రీకృష్ణ పూతనా నాగులు కూర్చిన చరిత్రాంశములను సాధారణముగా నిరూపించుటయేకాక గతానుగతికముగా విశ్లేషింపబడుచున్న ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణాదికథలు అసత్యములని చెప్పకయే చెప్పుచున్నారు.

పాండవపక్షపాతులను గూర్చి చర్చించినప్పుడు భీష్మద్రోణకృప విదుర వ్యాసాదుల తత్త్వములు, వానినర్చిన యశందర్శనాంశములు నిరూపించినారు. ఈ ఘట్టము నందింకను శ్రీకృష్ణజరాసంధాదికైకలగల యంశములు చాల వింతగొల్పుచున్నవి. ఇటులే మహాభారతకాలపు రాజ్యములను గురించి చర్చించుటలో గూడ మనస్ఫూర్తులు, పురాణములు మున్నగువానిని మాత్రమే కాక స్వదేశీయులు, విదేశీయులు వ్రాసిన చరిత్రాంశములను కూడ జతచేసి చర్చించి సిద్ధాంతము లొనర్చిరి. ఆకాలపు దేశముల పటము కూడ నచ్చట ప్రదర్శింపబడినది. సిమ్మట ముఖ్యవీరులపట్టిక ఈయబడినది. ఇవి ఇందుగల ముఖ్యవిషయములు.

మొత్తముమీద శ్రీసుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు అత్యధిక మగు నోషికతోను, పట్టులతోను సంస్కృతాంధ్ర మహాభారతములను తేలిచి తమ యోషికలొది అనేకములను అచ్చుతాంశములను వెలువరించిరి. సత్యనిర్ధారణమునకును, విషయవివేచనమునకును అలవాటుపడియున్న సహృదయుల కిట్టి విమర్శనము చాల సంతోషమును కల్గించి ఈవిషయమునం దితిధికమును

* భారతీయత్రికకు అభిప్రాయార్థము వచ్చిన గ్రంథమును నాకిచ్చి రచనపతులు కొన్నిమాటల వ్రాయుడని కోరిరి. కనుక నాకు తోచిన విషయములనే కొన్నిటిని ఇచ్చుట వ్రాసియున్నాను. ఈచరిత్రకర్తల యభిప్రాయమునునే నెంతవఱకు ఆంగీకరించెన నన్నవిషయము మున్నగు గా వ్రాయబడిన వ్యాసములను బట్టి చదువరులు నిర్ణయించుకొనవలెను. సం. అ. శా.

విమర్శనము చేయుటకు పురికొల్పుట కలుగ గలదు; కాని ప్రస్తుతాంధ్రదేశములో—అందునను ఎదుటివారివద మేదియో వినుటకై నను ఓషికపట్టిక అపూర్వాభిమాన ములతో వీరావేశమును చాల్చి ఆర్యాటముచేయుట కలవాటుపడినట్టి యాంధ్ర దేశములో—ఇట్టిగ్రంథములును, గ్రంథకర్తలను చాల నింజాస్పదు లగుట తప్పనిసరి యని మా యభిప్రాయము. అయినను శాంతిని వీడక కేవలసత్యవృత్తితో ఇంకను అనేకగ్రంథముల నిట్లులే వెలువరించుట గల్గినచో, కాలాంతరమున నాగ్రంథములును, గ్రంథకర్తలను ఆంధ్రజాతికి, భావము ఉజ్జీవనము గల్గించునట్లు అగును. ఏమనగా, “కాలోహ్యాయం నిరవధిః విపులా చ పృథ్వీ”—అని కదా అందురు. అయినను, విశిష్టముగు దేవాంశ కలవారని మనవారు నమ్ముచున్న కృష్ణుడు, పాండవులు, వ్యాసాదులు మున్నగువారి విషయముల గురించి ఈగ్రంథమునందు చిత్రములు, ఆశ్చర్యజనకము లగు సిద్ధాంతములు వ్రాయబడినవి. ఇంతయేల? “దుర్బోధనునిదే న్యాయము. పాండవులదియే అన్యాయము. పాండవులు కృత్రిమజన్మ కలవారు. ద్రౌపది వస్త్రాపహరణము ఆసలు జరుగలేదు. పాండవులు భారతీయులే కారు. కారపులే రాజ్యాధ్యులు. దుర్బోధనాదులు ఉత్తమకారపులు; రాణినీతి విశారదులు. వ్యాసుడు వర్ణ సంకరసంతానమునకు పునాది. పాండవులు వ్యసనాసత్తులు” అని ఇట్టివి మన ప్రాచీనాచారపరాయణులకుపాత్రాగా విన్నంతనే గుండె బ్రబ్బలు చేయునట్టిచే కదా? కనుక ఈరీతిగా ప్రవాహమునకు ఎదురెర గల గ్రంథములు మన వారిచే ఆదరింపబడునను నమ్మకము మాకు గల్గలేదు. కాని లోకమునను విరుద్ధములుగా నున్నను పట్టుదలతో వీటిని బయటపెట్టి శాస్త్రిలుగారు రచన గల సత్యవ్రీయ తను వెల్లడించినారు. ఇందులకై వీరి నభినందించెదము.

ఏది యెట్లున్నను అనుమాలుబుద్ధితోనో, లేక ప్రతిమాలుబుద్ధితోనో, వీరి విమర్శనలలో సార మెంతకలదన్న యూహతోనైనను, బూజుపట్టిన భారతపు ప్రతులను మనవారు కొందఱైనను మఱల విప్పి చదివెదరనుట సత్యము. ఈమూలకముగానైనను నిర్జీవముగానున్న సారస్వతపారిశ్రామికల జీవితములో కొంత సంవలనము గల్గించుటయైనను ఉత్తమ మగు కార్యమే కాగలదు. తక్కిన వెట్టున్నను ప్రకృతము శ్రీశాస్త్రిలు వారికి ఈపాటియైనను శ్రేయస్సు తప్పదు గదా? కనుక వారు ధన్యులనియే తలంచుచున్నాము.

శ్రీశాస్త్రిగారి గ్రంథములో చర్చింపబడిన విషయములు ఆంధ్రదేశపు విమర్శకులలో పేరెన్నిక గన్న బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిలు, చెళ్లపిళ్ల శతాపథములు మున్నగు వారిచే ఆకర్షితములై యుష్కదల గన్నట్లు పీఠికలో గ్రంథకర్తలను మూచించినారు. ఇది ఆనందింపదగిన విషయము. అయినను స్వయముగా పరీక్షించి ఈ విషయమున మఱి కొన్ని ప్రత్యేకవ్యాసములను వ్రాయదలచిన మేము ప్రస్తుతము గ్రంథపరిచయముగ నింతకంటెను విశేషించి వ్రాయజాలక యున్నాము. సం. అ. శా.

కలికాలపు కథలు (మొదటిభాగం)

గ్రంథకర్త: కలగ సత్యనారాయణగారు. క్రాను 152 పుటలు, వెల 0-12-0.

ఈభాగమున నెనిమిది కథ లున్నవి. ఇందలి కథలన్నియు వాడుకభాషలో వ్రాయబడినవి. ‘సంఘ సంస్కరణాభిలాషి’యగు గ్రంథకర్తగారు సంస్కరణవిధము లేవియు సూచించక పాపుటచే వారి గ్రంథరచనోద్దేశము నిష్ఫలమైనదనవలసి వచ్చినది. పల్లెటూళ్లను, పట్టణములను గూడ గర్హించిన గ్రంథకర్తగారు వనవాసమును మెచ్చుదురుకావోలు! పల్లెటూరి పడుచులు పశుప్రాయ లనియు, మన దేశపు ఆడునాంధ్రు అప్రయోజకలనియు సూచించుట శోచనీయము. విద్యాపాఠ్యముల కాధారభూతు లగు ప్రాచీనుక పాఠశాలపాఠ్యముల చులకనగ బాదుట గ్రంథకర్తల కయుక్తమని నాయాశయము. ఇందు ‘వనమోము’నంటి ప్రయోగములుకూడ నున్నవి. వీరు ప్రచురింపనున్న రెండవభాగమునం నైనను నెక్కుడుశ్రద్ధ వహించినగాని వీరి రచన మాదరపాత్రము కాజాలలేదు!

కో. నా.

మిస్ మేయర్ గ్రంథబంధనము

ప్రకాశకులు: జి. యస్. కామ్రీ అండుకో, తపాలాపెటెన్సెం. 110, మద్రాసు. క్రాసు 183 పుటలు. వెల 1-0-0.

భాగవతాది కవితలు వాటిందును వ్రాసిన మేయర్ గ్రంథములకు సారమును, ఆంగ్లమునకు సమాధానముగా రంగయ్యగారు వ్రాసిన 'ఫౌవర్ ఇండియా' యను గ్రంథములోనుండి కొన్ని భాగములను, ఆంధ్రానుదారగా 'యంగుఇండియా'లో ప్రకటించిన ఖండనలేఖలను నాంధ్రీకరించి చేర్చబడినవి. గ్రంథ మంతయు సరళశైలిని గద్యాత్మకముగా వ్రాయబడి యుండుటచే స్త్రీ పురుషు లందఱకును పఠనీయముగా నున్నది. ఈ గ్రంథము ప్రతి యాంగ్లండును పఠింప దగినది. కో. నా.

సిక్లాటిస్

గ్రంథకర్త: బి.ఎస్. భూషణ్. ఇది యొక చిన్ని ఆంగ్లగ్రంథము. తమకు తోచినప్పుడెల్ల వ్రాసిన పద్యముల సమూహమిందు కలదు. భావమింకను పరిపక్వము కాకపోయినను చదువుట కీగ్రంథము మనోహరముగా నున్నది. వీరు సహజీవీయగారి మార్గము ననుసరింప యత్నించినటులు గానవచ్చును. ఆంధ్రమునందే యీ పద్యములున్నయెడల గ్రంథకర్త భావోత్సాహమున వ్రాయుచున్న కవి కుమారుల తరగతికి జేరినవారగుదురు. రవీంద్ర నాథ ఠాకూరుగారు ఉపయోగించిన ఆంగ్లశైలిని వీరు దృక్పథమున నుంచుకొనిరి.

శైలియందును, పద్యముల కట్టుబాటునందునీ కాక, భావమందును వీరు సంగఢేశీయులనే యనున రించిరి. వ్రాయట కుత్సాహము కలవారిలో పలువురు దేశభావలందు వ్రాసి స్వభావల నలంకరింపకుండుట చోద్యము.

అచ్చు బాగుగ నున్నది. కీర్తికకు తగినటుల చక్కని చిత్రరూపీగ్రంథమున కలదు. త. రా.

శ్రీయ్యత కూచి నరసింహము పంతులుగారి జీవిత చరిత్రము

కర్త: జనమంచి సతారామస్వామిగారు. ప్రకాశకులు: మద్రా సోమప్పకామ్రీ అండ్ సన్స్, మేలుపాళ, విశాఖపట్నంజిల్లా. వెల ఆ. 0-8-0. భారతీపాఠశాలకు ఆ. అ. చీటికి గ్రంథము ప్రతిపంపుదురు.

ఇది శ్రీనరసింహము పంతులుగారి యమాల్య జీవితమునకు సంగ్రహస్వరూపము. శ్రీపంతులుగారి ఆచార్య భక్తి సౌజన్యాదులు, ఉపాధ్యాయత్వమందలి ఆనల్ప సామర్థ్యము, అతి మృదులమగు కవిత్వాధోరణి, హృదయ మందలి అతికోమలత మొదలగు నుత్కృష్ట లక్షణము లందు చక్కగ వర్ణించుచు, చమత్కర మనఃసములకు వారి జీవిత ప్రాశస్త్యము నెక్కించుచున్న దీచిన్న వ్యాసము. వ్యాసము సంక్షిప్తమైన గూర్చున్నది. శ్రీ పంతులుగారి అనుభవ నూచకము లగునట్టియు వారిజీవిత విశేషముల గొన్నిటి వెలిబుచ్చునట్టియు, వారిమానసిక విన్యాసముల గొంత యెఱిగించునట్టియు వారి చక్కని పద్యము లిందు ఉద్భవము లైనవి.

నవీతార

డిమ్మినైజాన ౫౦ పుటలుగల అయిదంకముల చిన్న నాటకము. దీని వెల ఒక్కరూపాయలు. ఆభో! గ్రంథకర్త: ఆనుముల వేంకటేశ్వర కవిగారు. కావ్యవికారద వగైరా విరుదాంకితులు, తెలుగు పండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, హాసపేట. 'చైత్రనాటకాలు వడ్డో' అని అంటూండే కొద్ది కెక్క లేకుండా పుట్టుకొచ్చున్నాయి. వీటి మూలన తెలుగు. వాఙ్మయానికి తెలుగు భేదముకొంటుంది. నాటకాంతం కవిత్వం అని వెనుకటి పాఠశాల 'నాటంతోనే మొదలుపెట్టాలనే' కవిత్వం అంటారు పుట్టివారు. నాటకాలు వ్రాసేవారికి పాండిత్యంకంటే కాసుభవం ఎక్కువ కావాలి.

ఈనాటకం కథ అంతటికీ తెలిసిందే కాని పుస్తకానికి చంద్రుడివేషంతో తారకు తారచ్చుగ్రంథకర్త. 'ర చంద్రుడే' అను భావంతో తంబు నడిపింది. ఇక 'రకు సతీత్వ మెక్కడ? భావ వ్యభిచారం కాలేదా'

రూకానీ లక్ష్మీబాయి

(ఏకాంక నాటకము)

నివాసిల తిరుగుబాటుని పేరుగన్న భారత స్వాతంత్ర్య సమరమునాడు ఆంగ్ల సేనాపతుల గుండె గాలములు పరాక్రమించి మించిన విరవితామణి యగు 'రూకానీ' లక్ష్మీబాయి ఆంగ్లేయ నైవ్యములు ముట్టడించియున్న రూకానీకోటనుండి తప్పించుకొని వచ్చు పట్టును 'చిత్రపుడు' ఇట్లు గ్రంథరూపమునకు తెచ్చినాడు. డిమ్మినైజాన ౨౪ పుటల పరిమితిగల యీ పుస్తకమునకు వెల, దొరకు చొటు తెలుపలేదు.

కృష్ణనిదేశనేన

గ్రంథకర్త: చాటూరి లక్ష్మీనరసాంబగారు, ముద్రాపకులు: కర్లపాలెం కోడండ రామయ్యగారు, శ్రీ ఆంధ్రగ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాల (లిమిటెడ్) జైబాడ, డెమ్మినైజాన ౯౫ పుటలు. వెల ౧-౦-౦.

చక్కని ధారాళమైన శైలితో నొప్పారు గద్య పద్య భోరణిని శ్రీకృష్ణచరిత్రము దేశసేవాపరముగ నిరూపించుచు రచించిన యీగ్రంథము ప్రశంసాపాత్రము. ఇది బాలబాలకులు చదువదగినది.

అరేబియన్ నైట్స్: ప్రథమ భాగము

గ్రంథకర్త: జొన్నలగడ్డ వేంకటరాధాకృష్ణయ్యగారు. ప్రకాశకులు: కట్టా అచ్చయ్య అండ్ సన్స్, రాజమండ్రి. క్రాసునైజాన ౨౫౫ పుటలు. వెల రు. 1-8-0.

'అరేబియన్ నైట్స్' అను ఆంగ్ల గ్రంథమున కిది ప్రతిపదాంధ్రీకరణము గాక, ప్రథమమున కథ చదివి, తత్సారమును వెంచుచు వ్రాసినది. శైలి యొక మ సవరించుకొని సాపు చేసికొన్న బాగుండెడిది.

శివలీల-నాటకము

కర్త: ముత్తనేని వెంకట శివ కేశవులుగారు, జగ్గయ్యపేట, పేజీలు 88. వెల రు 1-0-0.

గయోపాఖ్యానము (ప్రబంధము)

శ్రీవెంకటేశ్వర గ్రంథమండలి యందలి ఐదవ ముసుము. కర్త: వెల్లింటి సుబ్బయ్యగారు. పేజీలు 154. వెల రు 1-4-0. చందాదారులకు రు 1-0-0.

సారూప్యపద్యశాస్త్రము

కర్త: డాక్టరు లంక రామారావుగారు, పా. 5. ఎం. బి., కాకినాడ, ౬87 పేజీలు. వెల రు. 8-0-0.

తంజావూరి మహారాష్ట్రరాజుల చరిత్రము

కర్త: కె. ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, యం.ఎ., మైలాపూరు, మద్రాసు. పేజీలు 107. వెల రు. 1-0-0.

కోటంరాజు నాగేశ్వరదాసు

కర్త: పంగులూరివీరరాఘవుడుగారు, అప్పికట్ల, పేజీలు 22.

బ్రహ్మగుండేశ్వర మాహాత్మ్యము

వెల. ఆ. 0-2-0.

శ్రీశైలజ్యేత్ర మాహాత్మ్యము

వెల ఆ. 0-2-0.

శ్రీద్వారకా మాహాత్మ్యము

వెల ఆ. 0-2-0.

ఈపైయాడు మాహాత్మ్యములకు కర్త పుల్లపంతులు రామచంద్రయ్యగారు, కర్నూలు.

దీపావళిపండుగ రహస్యము

కర్త: దువ్వూరి బాపన్నగారు, ఆంధ్రంగి. పేజీలు 64. వెల రు. 2-0-0

పత్రికలు

'రైతాంగము'

ఇది యొక మాతన మాసపత్రిక. మదరాసు, తిరు వళ్ళిక్కణి నుండి శ్రీ. బి. టి. నరసింహాచార్యులుగారి సంపాదకత్వమున మొదటి సంచిక అక్టోబరు మాసాంత మున వెలువడినది. ౯౦౦ చందా రూ 2-4-0. క్రాసు నైజాన 22 పుటలు. 'రైతులకు సంబంధించిన ఆర్థిక, వ్యాపసాయిక, సాంఘిక సమస్యలను ప్రజల దృష్టిలోనికి

తెచ్చి వానిని గురించి ఆలోచించునట్లు చేయుటయే ప్రధానాదర్శముగా గల పత్రిక యిదివర కాంగ్లదేశమున లేనికొంతను తీర్చుట కేర్పడిన దీపత్రిక. 'రైతుల యభ్యున్నతికి సాధనములగు ఆర్థిక, వ్యాపసాయిక, ఆరోగ్య, ఘిక సమస్యలన్నియు నందు చర్చింపబడు'నని సంసాం పాదకీయమందు వ్రాయబడినది.

వేమరపు రామదాసుపంతులుగారిచే వ్రాయబడిన 'వ్యయసాయపు రాయలు కమిషను' అను వ్యాసము కమిషనువారి రిపోర్టుయొక్క నిష్ఫలత్వను, నిరర్థకత్వను నూచించుచు, దానినుండి రైతులు గ్రహింపవలసిన విషయముల చర్చను ప్రారంభించినది. ప్రతిమాసము నొక్కొక వ్యాసమును వ్రాతుమని పంతులుగారిందు తెలిపిరి. ఇది సంచిక యందలి ప్రథమవ్యాసము.

గోగినేని రంగనాయకులుగారి 'రైతులు-ఆర్థిక సిద్ధి' యను వ్యాసము రెండవది. క్రమక్రమముగ రైతులకు పొచ్చగుచున్న వ్యయమును, తగవున్న ఆదాయమును; సిద్ధుల బాధను గూర్చి ప్రతి గ్రామమును, రైతును శ్రద్ధతో చదువుకొనవలసిన యీ వ్యాసము సరళశైలి నున్నది.

పశువ్యాధులలో తఱచైన మలబద్ధము, కడుపు ఉబ్బరము యొక్క కారణములను, లక్షణములను, చికిత్సను గూర్చిన వ్యాసము మూడవది.

సమకాలికాభిప్రాయములలో 'గైత్రము ఎరువు', 'మిడుతల దండు నివారణము', 'పొగాకు పెరు', 'పైరుల మార్పుటవలని ప్రయోజనము', 'వరిచేలలో పాకుడు', 'విద్యుచ్ఛక్తి-భూసారము', 'పశువులకు రేచీకటి' యను విషయము లున్నవి.

రైతులయెడల కాసనసభలయందు ప్రభుత్వమువారి నైఖిరిని గూర్చి సంపాదకీయములలో చర్చింపబడినది.

వ్యయసాయమును, గ్రామజీవనమును నూచించు ముఖ్యీర్ష చిత్రముతో, మొదటినుండి తుదివరకు రైతున కుపయుక్తమగు విశేషములతోనిండి, సార్థక నాయకులు టకు ప్రయత్నించు మాచనలతోనున్న యీ పత్రిక చిర జీవినియై వృద్ధిచెందును గాక! జ. బి.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

7, తంబు శైలివీధి, చెన్నపురి

ఎప్పటికీరున, రాజోవు శుక్ల సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపఁబోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపఁబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుంచి అమూల్యము లగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయ విభాగమును గాం వింది యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాది నాటి కాంధుల కర్పింపఁదలచినాము. నియమిత కాలమునకుఁబూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావింప నను కూలముగానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 30 నవంబరు 1928-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుం డవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతరచిత్రములును, సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము చిత్తశుభం

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రపత్రికా కలె.

అర్థశాస్త్రము: వ్యవసాయము

వరస్పర సంబంధము

ప్రొ. పి. జె. థామస్ గారి ఉపన్యాసము

ప్రొ. పి. జె. థామస్ గారు నిన్న సోనెటూ మండలమున మద్రాసు గవర్నరుగారి యధ్యక్షతకింద జరిగినసభలో వ్యవసాయ సంస్కరణమున ఆర్థికవిషయములగుర్చి యువనవ్యసించిరి. ఇట్లు ఆ సభకుంది ప్రొ. ఫెనెల్లను, విద్యార్థులును మున్నగు పాఠకుల హాజరైరి.

రవర్నరుగారికి గొంతుకబొంగురు పోయినందున డి. బి. కె. రాముని మినకాగాక వారికరతున ప్రొ. థామస్ గారి నువనవ్యసించవలెనని కోరిరి.

ఉపన్యాసము

ప్రొ. పి. జె. థామస్ గారి రీక్షించివిధముగను పర్యవేషించిరి.

నేటి ఆర్థికశాస్త్రము కేవలము పరిశ్రమలభివృద్ధిపైని యాధారపడివానిని గురించియే మాఖ్యముగ చెప్పుచున్నది. పశ్చిమయూరపు ఖండమున ఆర్థికశాస్త్రము మాఖ్యముగా పరిశ్రమలకు వర్తక వ్యాపారములకు మాత్రమే సంబంధించియున్నది. కాని భారతదేశమునందు మాటికి 90 మంది వ్యవసాయము మీదనే జీవించుచున్నారని మానవుని భౌతికభివృద్ధికి అత్యధిష్టించి జీవించుచున్నాడో దానికి సంబంధించిన శాస్త్రమునే మాఖ్యముగవరిగ జీవించునెను. పాశ్చాత్యదేశములందును ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులు వ్యవసాయ విషయమున సక్రమములనుచే సాంఘికజీవమున ఆ మాఖ్యములగు ఫలితములు కలుగుచున్నవని గుర్తించుచున్నారు. వ్యవసాయములే సమృద్ధివనము నందు ప్రధానమైనవారు. దేశమునందు వ్యవసాయవిషయమున సక్రమములనుచే శాగరికత శాశ్వతముగలుగుటకై రాజ్యములుకూడ విధ్వంసమునను, భారతదేశము మాఖ్యముగ వ్యవసాయపు శ్రమదేశము చాలకావలసినవరకడియైపోయిందెకతప్పదు. అందుచేత స్వీచట ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులందరూ వ్యవసాయముగ్రామాభివృద్ధివిషయములందు మాఖ్యముగ సంబంధముకలుగ జేసికొనుట వారికర్తవ్యము.

వ్యవసాయ సంస్కరణము

వ్యవసాయమునకు ఆర్థికశాస్త్రమునకు గల సంబంధ మేమి? చాలమంది యడుగుబెట్టును. బలీయములగు ఎద్దులు, గలిగి క్రమవంటలను పండించుట వ్యవసాయదారునికి మాఖ్యకర్తము. ఇట్లుచేయుటలో వ్యవసాయమున కర్థశాస్త్రముతో సంబంధము నెంటునెకలుగుచున్నది. ఖచ్చితమైన లెక్కలను, మంచి సంపదించుట, ఎక్కువపండునట్లు చేయుచునుండుటవలన వలసలభిముకలుగగలదు.

ఈసందర్భమున మనయొక్క వ్యవసాయము విషయము గాక గ్రామపురస్థిర్యాని విషయమునకూ మాఖ్యముగ జీవించునెను. గ్రామములకు ప్రబోధమును గలుగజేయుట వ్యవసాయమున సభివృద్ధి పరచుట, సాంఘికజీవనము సభివృద్ధి పరచుట విషయములను మనముమాఖ్యముగ గమనించవలెనని ఆర్థిక వ్యవసాయమునకు ఆర్థికశాస్త్రముతోడనే గాక సాంఘిక శాస్త్రముతోకూడ సంబంధ మేర్పడును.

వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయములు గలవనియు, వ్యవసాయభివృద్ధికొరకు అట్టి విషయముల కారణ జరుగవలెననియు మనము క్రమేపి గుర్తించితిమి. ఇంతలో వ్యవసాయపు లెక్కలయిన కాలముందు అప్పటి సంస్కరణల వృక్షశాస్త్రమునే ప్రాధాన్యముగ గొనిరి. ప్రాచీన గ్రామపుటార్థిక శాస్త్రము మాఖ్యముగ పరిగణించబడి ఉపయోగమున సభివృద్ధిని జరిగెను.

భారతదేశమున పరిస్థితులు

నడకేమున! వ్యవసాయశాస్త్రమునుగురించిగాని దానికిసంబంధించినఆర్థికవిషయములగురించి లెగినంత క్రమతో గమనింపలేదు. వ్యవసాయపుకాళు వారిముఖ్యకార్యము ఏ క్రమవంటలనుపండించుటయేయనచో వారి సేవయు ననవలసినవనిలేదు. శ్రామపరీక్షకాళువారికి పరికరంగా వ్యవసాయపు టార్థికవిషయములతో నెక్కుడుసంబంధముకలగుచున్నది.

వ్యవసాయపు రాయల్ కమిషనువారు తమ నివేదికను తయారుచేయునొసగిరి. అందుగలవిషయములన్నిటిని మనము నెంటునె కర్థశాస్త్రరచయించుచునెను. ఆర్థిక, సాంఘికవిషయములందు సంస్కరణమును జరుపవలెనన్నచో మొట్టమొదట దానియందుగల సెక్షనులను తెలిసికొని దానిని నిర్మూలించవలెను. దానినిగ్రామపుటకులకు పిమ్మట ఏర్పాటుచేయవలెను. క్రమశిక్షణమునకు యిట్టిపనిని జయత్రయముగ నిర్వహించలేదు కాని విద్యుదావ్యయములను బోలిన విద్యాసంస్థలు యావార్యమునందు ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును తోడ్పడినచో జయత్రయము గుర్తించవలెను. కర్థములను నెరవేర్చుటలను గామపురస్థిర్యాని విషయమునకు మనరాజధానిలో

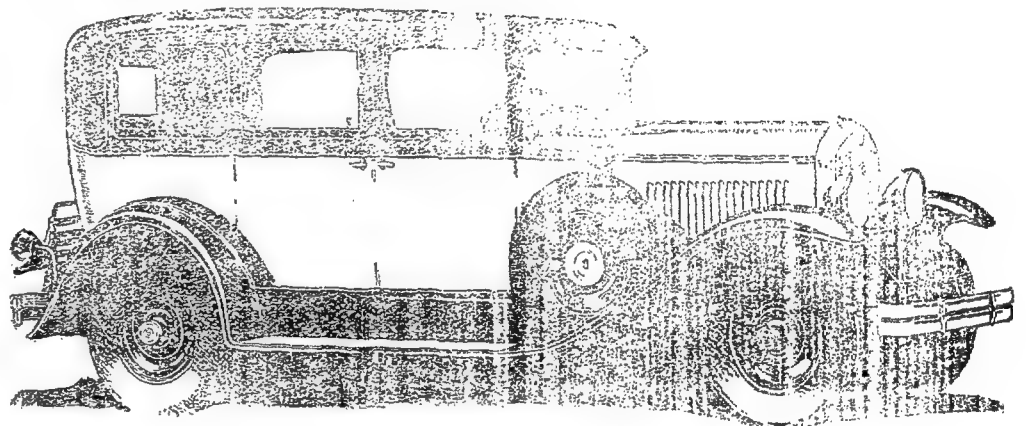
చాల వత్సరముల క్రితము నుంచి టటోమోటివ్

ఇంజనీరవల తెల్పుబడిన ఫలితములు



గ్రాహమ్ పేజ్ కారులు 6, 8 సిలండర్లు గలిగినవి. వివిధములైన ఛాన్సెలరీయ 21 మార్గరీలుగలవు కార్లు కొందలలైన వార్తందరికి అందుబాటులో నున్నవి.

Joseph R. Shubert
President
Graham-Paige



దక్షిణభారతీయ ప్రాధాన్యము మెనురునకు సోకో పంపకవార్డు.

ఫ్రెడెన్ బర్గ్ అందుకో (మద్రాసు)

2/11 మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:— బెంగళూరు, ఉదకమండలం, కోయంబత్తూరు, శిశిదాబాదు.

డిలరు:— డార్గ్ ఇస్టాబ్లిష్ మెంట్ అందుకో, అలప్పి, పి. జి. రావ్ అండ్ సన్స్, ఛత్రపూర్.

రిజిస్టర్ పాక్టరీ ప్రసిద్ధి

యల్. పి. కెంట్. 28 ఛాత్రమేపిధి, బాక్సు నెం 378, కొలంబో.

GRAHAM-PAIGE

ఆవనరమున శాస్త్రపరిశోధనములను గావించుటకు ఒక ఆర్థికసంస్థను నియమించు నవసరముగలదు. గ్రామపురస్థిర్యాని విషయమున గ్రామసాంఘిక జీవశాభివృద్ధి విషయమునను మన రాజధాని కనుకూలమున మార్గములను మనముకనిపెట్టవలెను. విద్యాభివృద్ధియు, ఆరోగ్యభివృద్ధియు గ్రామములందు కలుగజేయుట మాఖ్యము. మనము ఇంగ్లండులోనలె గ్రామమునందు సాంఘికసభల సేర్పాటు చేయవలెను. ఆసభల సభ్యులను పైరి సేర్పాదిన గ్రామభివృద్ధికరములను కార్యములందు తరిపేడుచేసివారి చేతనే వారి గ్రామములందు కార్యముల నిర్వహించుచు నుచేయించవలెను. మన ప్రజల మనోభావములను రాజకీయవిషయములందు అధికముగ మగ్గుచునున్నది. వారిభావము లిట్టి మహోపయోగకరమున గ్రామపురస్థిర్యాని విషయములలో ప్రవేశించియెడల నెక్కుడు లాభముచేయగలదు. ఇట్టివిషయములందు రాజకీయవిధేయములను పరిగణించవలెను. గ్రామపురస్థిర్యానివిషయమున యాదుకులందరు తమకుగల రాజకీయవిధేయతల నందుకొని వికసిత్యముతో పోటుపడెదరుగాక. ఈ విషయమున నివృత్తికేవల ఆలస్యముజరిగెను. ఇకనైన కాలపాతముగావడం లందరూ కలసి గ్రామపురస్థిర్యానివిషయమున తోడ్పడెదరుగాక. ఆరేయి యవశ్యాగామును ముగించిరి.

పిమ్మట వైస్ చాన్సలరు కె. రామునిమీననుగాక అధ్యక్షునికి ఉపాధ్యక్షునినిని నిండవలసింది. అంతటితో సభ ముగిసెను.

రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి

వ్యాఖ్యము

టాగూరుగారి కావ్యములు అనధికారముగా ప్రచురణ చేయబడిన

అల్లాబాదు, నవంబరు 9:— అల్లాబాదు జిల్లాకోర్టులో రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి ఎదురేమనల బుక్ షాపులో పల్లిమరుగారిమీదను జేమనలు ప్రెస్ మద్రాసుజేమనల రంజానాథి మూలమీదను వ్యాఖ్యము దాఖలుచేసిరి. “సిర్సిలిగా హృదయముండెడి యునికి” అను పద్యకావ్యమును “పాథా! పామ్మ” అను కావ్యమును ముద్రాతర కావ్యములను కలిపి ఒక గ్రంథముగా జచ్చి అించి విక్రయాలుచేయుచుండెనై జెప్పినదానిపై వ్యాఖ్యను దాఖలు చేసి విచార గ్రంథములను ప్రచురించరాదని టాగూరుగారి అధికారమును ముప్పగించియుండి గను పిత్తమగ్గునా అని ప్రయోగించెడిది. అందులకైతమ కాక్సిటెటును ఉల్లంఘించినందులకు దానిని శిక్షించవలయుననియు భారతముక్క తెక్కలపు ప్రజలు తనిఖిచేసి అమృతముగాని గ్రంథములను తమకు ఒప్పగించవలయునని కోరుకు వ్యాఖ్యము దాఖలుచేసిరి. (అ. ప్రె.)

బేజిక్ వెంటుకలు రాలిపోయేటట్లు చేసే పాడి లేక మిగడ



అనేక సంవత్సరాల ప్రయత్నాలిది మన హైదరాబాద్ ప్రభుత్వం చేసిన ప్రయత్నాలు. దుట అనారోగ్యమును రోగమును చేర్చుచుండును. అయితే యిదివరకు ననేక పాడయములు కనిపెట్టిని బాధను కలిగించెడివిగా నుండినవి. వెల నరసముగా తయారయినటువంటి మూర్తములు నపాయకరము లైనవి. తాత్కాలపు శాస్త్రజ్ఞులు యిటువంటిమందును నింతవరకు కనిపెట్టలేదు.

బేజిక్ డెసిలేటర్, మందుల మాపులందును, బహులలోను లేక న్యయముగా మార్పిక్ అందు హ్యూగిన్ లిమిటెడ్, వాటర్ లూ పీధి, కలకత్తా మీకు ఒకసారి నుపయోగించిన, యెల్లప్పుడును నుపయోగి తురు.

4795-1 మార్టిన్ లిండ్ హారిస్, 151, నం: రామకృష్ణపీఠి, మద్రాసు.

ప్రశ్న

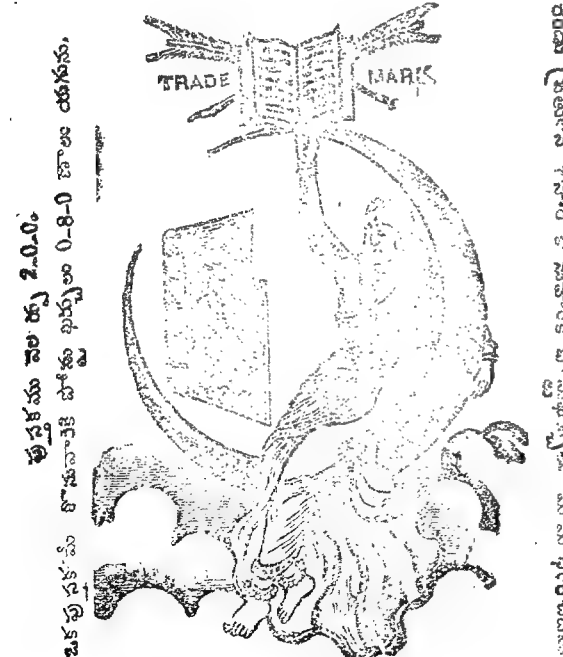
భవన్యమును నుండిన రక్తమును ఇదియై ప్రాచుర్యము ద్వ 1-0-0 ప్రతివత్సరము 1-0-0 ప్రాచుర్యమును నుండిన రక్తమును ఇదియై ప్రాచుర్యమును నుండిన రక్తమును ఇదియై



అంగ భాషా పరిచయము తయారయిన బహుళభాషియగు శిల్పకళాకారు తెలుగు అర్థముననుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

ఆనంద గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును. ఇది 700 పేజీలను, చక్కని రాలిపోయేటట్లు భావనకర్తలను, ఆకథలను సంబంధించిన 16 పేజీలను పలుకులు గలిగియున్నది



దీనియందు ప్రతిపదిములకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు వదనము, అక్షరము లేర్పి నేర్పుకొనవలయు బహుళభాషియగు తెలియునటులు ముదించినారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు కేలకొనిరూపాయలు ఖర్చుచేసిన సహాధిని భాషను ఇంగ్లీషుండు రుంకితే పంపాదిభవయ్యను ఉపాధ్యాయుల వెంకట పాణిడు. శామోద్యోగము, కరణములు, దొరలలో పంపంతులుగ జరుగు. వలసారలు మ7 యితర బిల్లులు మీరకున్న, ఆంగ్ల భాషాబోధిని 10 లేనివారలకును, మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషాబోధిని చాల ఉపకారిక నండును. ప్రతిమయింబవనమును ఇది మఖ్యావశ్యకము. నె 8424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు, (1451) పోస్టుబాక్సు నెం. 1,76 మద్రాసు

మదరాసువార్త

కృష్ణగానసభ :—ఈ సభవారి యజమాన్యమున లేపు పాఠము క్రమ 4-15 గంటలకు 1 వ నెం: వెంకటాచలం కృష్ణ పీఠి, నిరంజలి కృష్ణాచార్య మన్. భవంగారు వీరగాన నెవరయ్యగారు.

నైమిషకమిషను బహుమ్యగణ:—మార్గశాసన సభవారు నైమిషకమును బహుమ్యగణపవలెనని తీర్మానించిరి. ఎన్నికపర్వము 18 తేదీను 19 నుండి తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేసిరి.

తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ:—ఈ కమిటీ వారి మొట్టమొదటి వార్షికసభయు, ప్రాంతకాంగ్రెసు కమిటీలకు సభయు ఈ నెల 18 తేదీన నవపానసభామందిరమున జరిగెను. సరియగు కాలము ముందు తెలుపబడును.

మద్రాసు లోకల్ బోర్డుల చట్టము:—మద్రాసు కాపనసభలో గ్రామీణరణములను మాడ లోకల్ బోర్డుల పర్వ కృష్ణున కర్మ లగ జేయవలెనని యొకసవరణ నుపపాదించి దయసి సి. ఎస్. గవ్వనభావతి మొదలియార్ గారు నోటిఫికేషన్ చేసిరి.

విదేశ తపాలానోటీసు:—రేపుడిరయం 9-80 గంటలకు జరగను పోస్టాఫీసుకర్త, పలుపోస్టాఫీసులవద్దను మద్రాసునందు విదేశతపాలా బట్టాదా చేయబడును.

దక్షిణాఫ్రికాకు బోధులిపాలా మద్రాసు జనరల్ పోస్టాఫీసునందు యానెల 11 తేదీన పాఠముక్రమ 6-25 గంటలకు కట్టిజేయబడును.

శ్రీ కందస్వామి దేవాలయ కందనప్రి ఉత్సవము:—ఈ యుత్సవము శ్రీ కందస్వామి దేవాలయమున యానెల 18 తేదీ మొదలు 20 తేదీనరకు బహు జనుక్రందముగ జరుపబడును. ఆఖరు దినమున దేవుని వివాహ మహోత్సవము జరుపబడును. ప్రతిరాత్రియు 9 గంటలకు ప్రారంభించి శ్రీయత కె. సవాళిచెట్టియార్ బి.ఎ. వి.విత్. గారు స్వంధపురాణమును చదివి వినిపించెదరు.

రాకపోకలు:—ఎస్ శ్రీవాస అయ్యంగారు, సి. ఎస్. మారుంగమొదలియార్, అబ్దుల్ హమీదుఖాను, బి. కందస్వామిచెట్టి, భక్తవత్సమొదలియార్, సుఫీహమ్మదు గార్లు శేటి యువయమునకు మద్రాసువచ్చిరి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు రైలుకొనాసే కొండరు పూలహారము శాలని కంఠమున వైచి సజ్జావించిరి.

సి. ఎస్ రత్నపభావతి మొదలియార్ గారు గతరాత్రి కోయంబత్తూరునకేరిరి.

గో. జి. ఎ. అచేకేశావారు శేటి ఉదయమునకు బొంబాయి వచ్చిరి. వీరి మంత్రివార చందయమునకు మద్రాసు వచ్చెదరు.

డా. ఆ. వి. నెంటు, బి. కె. వాపు, ఎ. రంగశాధమొదలియార్ గార్లు శేటి యువయమునకు మద్రాసువచ్చిరి.

ఆర్. ఎఫ్. స్టానికూరు గోదావరికి ఎ. డబ్ల్యు. పార్సప్పగారు చావర్ల కొలనుకు మద్రాసునండి గత రాత్రి వయస మెరి.

సామాజ్య చిత్రవస్తు ప్రదర్శనము

ప్రభుత్వ ప్రకటనము మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రకటన మీక్రింది విధముగ దెలుపుచున్నది. 8 వ సామాజ్య చిత్రవస్తుప్రదర్శనము 1929 సం: 18 ము ఏప్రిల్, మే, జూన్ నెలలలో 10 వసంతో జరుగును. ఆ ప్రదర్శనమునకు చిత్రవస్తువులను సమగ్రము ఆర్జిస్తులు యొక్క యమున మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి శ్యామశాఖ ఫోర్టు సెంటువారి ఆను కరుకాయాడు ఈనెల 15 తేదీలోగా తమ పేర్లకు ప్రాసెస్ చేయవలెను. చిత్రవస్తువులను ధిల్లీకియారు పంపబడును. ధిల్లీకిరూపాయి యానెలపులకు ఖర్చున ఆర్జిస్తులే దింింకవలెను. ధిల్లీ నుండి లండనుకు ఖర్చులను భారత ప్రభుత్వమువారు భరించెదరు.

మద్రాసు సేనాపదనము:—వారికి క్రిందిరాళ్లు లొంగబడినట్లు యా సేనాపదన గోలి జనరల్ కార్యదర్శియగు ఎం. వెంకటసుబ్బారావుగారి సలకారు వ్రాయుచున్నార. వి. సెకనూల్ పేటి అగడసన్న రూ 800 లు, ఎస్. వి. రామస్వామిగారు రూ 200 లు శ్రీమంత కాశీ నాథుని వాగ్గేయర భావు వంతులుగారు రూ 200, కోలంగోడు రాజావారు రూ 120, సర్. సి. ఎస్. సీతస్వామి అయ్యగారు, శ్రీమతి జనరాజరాజ, ఎం. కె. దండెకార్ గార్లు ఒకొక్కరు రూ 50, ఇ. వి. నాచికరావుగారు రూ 80, సి. డబ్లియూ. ఇ. కాటక్, టి. భగవంతుండు, డా|| సి. కె. కె. నాయుడు, బి. పార్థసారథి అయ్యంగారు, వి. ఎస్. రామస్వామి, కె. నటరాజగార్లు ఒకొక్కరు రూ 25, వి. ఎస్. శంకరగార్లు రూ 10, రామస్వామి దీక్షితార్ గారు రూ 2-8-0, ఆర్. ఎస్. వి. మణియ్యగారు రూ 2లు నోపగిరి. ఇప్పటికి మొత్తము రూ 5050 లు వసూలైనవి. కాని యానెవర్సరమునకు రూ 18000 లు ఖర్చు అగును. ఈ సేనాపదనమువారు శేవలము పజలవిరాళములైనను ప్రమాధారపడియున్నది. కావున ధార్మికులందరు తమవిరాళములను శ్వాయమాత్రి ఎం. వెంకటసుబ్బారావుగారు యాసేనాపదనపు అధ్యక్షులు, వీరికిగాని ఉపాధ్యక్షులగు టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారికి గాని లేక మద్రాసు సెంట్రల్ అప్రెన్స్ శ్యాంకు లిమిటెడ్ మెలాపూరుకు గాని పంపవలెనని కోరుచున్నాను.

అంతఃపురము

శ్రీయుత మొసలికంటి సంజీవరావుగారిచే

వ్రాయబడిన నవల

ఇది రైశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన అప్పు 'ఆవ ది హెరము' అను నవలను తయగు నవల కాంధికరణము. రాజమహేంద్రవరమునందలి సరస్వతి గ్రంథముండలివారు దీనిని 87 వ గ్రంథముగా ప్రకటించిరి.

ఇందలి కథాసంధాన మత్యద్భుతము. శైలి మృదువధురము. ఇందు 268 పేజీలు కలవు. వెల రూ 1-8-0. నలయువారు యిటుల వ్రాయవలెను. పరస్పరిగ్రంథముల, రాజమహేంద్రవరము.

The Allenburys' Castor Oil

వాసనయు లేదు. రుచియులేదు. జీవధర్మాగమున నున్న ఘనతచెందిన గొప్పచిరేపనకారి. 'అలెకాబర్' మాడ్కెగల చిట్టామదము లంఘము ఎటుగడురు. భూలోకమం దంతటను నుపయోగింపబడుచున్నది.



'అలెకాబర్' నీ వాడుటకునిశ్చయింపును ప్రతిమండల దుకాణములోను దొరకును పశుభ్రమేనక గనక శ్రేష్ఠమెనది. ఆత్యేవయ క్రమగు గృహ ఔషధము. గృహమునందుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd LONDON Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

வினாக்கள்-விடைகள்

Durga Medical Hall, Bezvada.
దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ
గణేశియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదరును

(1) ఈ మందు సుగంధమును వికారించి మూత్రము విడుదలచేయును గలదు. పొట, నడుమలను యింజక్షన్ చేయించి పిచ్చివారలలోను, నిమిత్తలేకుండా లేచుకొనుటకు కుదురును. నీసా 1 కి రు 8-0-0.

మూర్ఖత్వము

(2) ఈ మందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును కలుగజేయదు. క్షయమునుగూడ మూర్ఖత్వమునకు గ్యారంటీగా కుదురును. నెలకు పదిహేను రు 8-0-0.

పొడలకు తెలుము

(3) ఈ తెలుము తెలుపొడలనుగాక యితరవిధములైన పొడలనుగూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును నాశనముచేసి కుదురును. డబ్బీ 1 కి రు 1.0-0.

శుక్లనష్టము

(4) ఈ మందు శరీరములో జీర్ణించియున్న రాకలను, మేహవైషమ్యములను గలిగిడి నశముచేయును. పోగొట్టి దేహమునకు బలమును గలుగజేసి పొట్టము నిచ్చును. 50 మాత్రలకు నీసా 1 కి రు 0.12-0

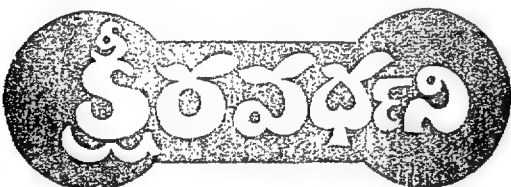
నదనామృతము

(5) అన్ని నోష్టలకు ఆమృతమైనది. కలనోష్టలు, బెలుకునోష్టలు, కీళ్లనోష్టలును ఇది యిది అనలేదు, పకలవిధములైన నోష్టలను పోగొట్టును. నీసా 1 కి రు 0-8-0

కురువర్ణి

(6) ఈ మందును పెండ్లకులు ఊడకుండా ఉంచును. పెండ్లకులను వృద్ధిచేయును. తెలు పెండ్లకులను నల్లబడునట్లు చేయును. మంచివాసన గలనూనె ఉపయోగించినవారికి తెలియును. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. నీసా 1 కి రు 1 వలయువారు:— దుర్గా మెడికల్ హాల్, బెజవాడ ఆది కలయనెను.

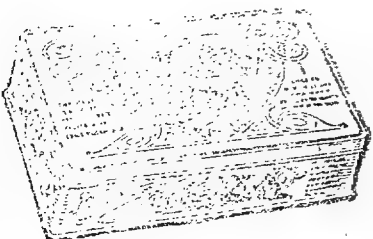
ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రిలవారి



పిల్లలకి ప్రసాదమును వృద్ధిచేయును

తల్లికి, బిడ్డకు ఆరోగ్యమును పెంపొందించును.

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.



టాయిలెట్ వైభవము.

పూర్తిగా పరిశుభ్రమైనది. ఎక్కువసమయముగా ఉంచుటకును, ప్రశస్తమైనదానిని ప్రకటించుచున్నది. బాగా పనిచేయును.

Made by GOODWIN'S, Manchester.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd

P. O. BOX 237

MADRAS



అది సూర్యకాంతివలె ప్రకాశమును కలిగించి

ఈ దేశమున కలుగు శీతోష్ణ భాధలనుండి చర్మమును గాపాడును. కోబ్రా పాలిష్ బహుకాలముగ నుండి వాడుకలో వచ్చుచున్నది. ఎన్నో పాలిష్లు పుట్టిపెరిగి గిట్టినవి. కాని కోబ్రా ఎప్పుడును ఆదరింపబడి వచ్చుచున్నది. దీనికి కారణము:— ఇది ఆడంబరము లేకను, సులభముగ మురికిని పోగొట్ట గలుగుటయు, సుఖాధారము నియ్యగల వస్తువులతో కూడియుండుటయు, తళతళ మెరుయు కాంతి నిచ్చుటయు కలిగియుండుటయే. ... 1

కోబ్రా

2250

బూట్లు రంగులు

తయారుచేయువారు

బ్లైట్ అండ్ పాట్ లిమిటెడ్.,

వాట్ పోర్ట్, ఇంగ్లాండు.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

పురపాలక సంఘసభ

గుంటూరు, నవంబరు 8— నిన్న సాయంత్రము 8 గంటలకు పురపాలక సంఘసభ సభాపతిగారగు శ్రీయత నడింపల్లి వెంకటేశ్వర్లు నరసింహారావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. సభ్యుల సంఖ్య పలనగా నున్నది.

అప్పీలు కమిటీకి కళ్యాణం గోపాలకృష్ణయ్య, శీరం వెంకట శుభాచార్యులు గారు, వి. సి. హెచ్. బానుగార్లు ఎమ్మెల్యేలుగా, ఇటీవల 4259 సంఖ్య గల ఒక గవర్నమెంటు ఆర్డరు వచ్చెను. దాని ప్రకారము ఎన్నిక జరిగెను. ఆ కమిటీకి గోపాల కృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షులుగా జేయబడిరి. 1920 సంవత్సరములో జేయబడిన జిల్లా మునిసిపాలిటీల ఆర్డరు యిది వ్యతిరేకమని శ్రీయత పాత్రూరు లక్ష్మయ్యపంతులుగారు రాక్షేపణ చేసిరి. ఆ చట్టములోని 808 సెక్షను ననుసరించి ప్రభుత్వము వారికి ఆక్షతు భిన్నముగాని యుత్తరపు జేయబడు అధికారము గలదగునని జేయబడు. సెక్షన్ 14, బి. లో కవుకొనిలకు సంబంధించిన ప్రతి కమిటీకిని పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు సాంఘికజాగ అధ్యక్షుడుగా నుండునని గలదు. కాన యిటీవల వచ్చిన ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు చట్టవిరుద్ధమని జేయబడు వి. ఈ విషయము ప్రభుత్వమువారికి వ్రాయబడు సభాకమిటీకి జేయబడినది.

శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు తిరిగి పురపాలక సంఘము ప్రభుత్వ ట్రెజరీ హైస్కూలు కమిటీకి సాంఘిక శుభాచార్యులను కొనబడిరి. తరువాత కక్కుల చంపు గృహమునుగూర్చి దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. 1920 సంవత్సరమునందు యీ భవనముమీ గుంటూరు పురపాలక సంఘము వారిని, కత్తెరు గారికిని పూర్తిగా ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచునే యున్నవి. మొదటిసంధియు పురపాలక సంఘము కు కక్కుల నిర్మాణమునకు వ్యతిరేకముగానే యున్నది. కత్తెరు దానికొకకాల కట్టించవలెననుచునే యున్నాడు. కవుకొని వారు దానికి వ్యతిరేకముగానే యున్నారు. ఇటీవల కబేలావద్ద కక్కుల నిర్మాణమునకాల నొకటి కట్టబడు చోటు నిచ్చెదరా యని పురపాలక సంఘమువారిని కత్తెరుగారు గోరియుండిరి. దానికి వారు నిలబడలేదు.

వారికి చట్టములో 82 సెక్షను మొదలు 87 ఆక్షులవరకు యున్న అధికారమునట్టి రూ 175 లు అగును. దానిని యిప్పుడు యిడుగు కవుకొని వారు యిచ్చిరి. మరల అధికారులు, ఇంక యిప్పుడునైనది యిప్పుడునైనది 87 సెక్షను 1 క్రింద వసూలుజే నడనని జరుగదస్తీ యుత్తరము వ్రాసిరి. దానిపై

దీర్ఘ చర్చ జరిగిన వెనుక దేశరాజు మామంకరావుగారు పాత్రూరు లక్ష్మయ్యపంతులుగారు గలసి 87వ సెక్షను 1 క్రింద ఏతీరన వసూలు జే నడననికాని, ఆతీరననే 2 క్రింద అధికారమున్న కత్తెరుగారు వసూలు జేసికొనవచ్చుననియు, కక్కుల పాత్రు కి పురపాలక సంఘమువారు ప్రవస్య మొ పం గుటకు యిచ్చగించరనియు తీర్మానించిరి. మరికొన్ని తీర్మానములు జేసిన వెనుక సభ ముగిసెను.

గుంటూరు గానసభలు

గుంటూరు పురజనులు యిటీవల అనగా 28, 29, 30 తేదీలలో గానసభలు శేర్పాట్లు గావించిన ఆంధ్ర శ్రేణి సభ్యులగు వైరుమకొగారికి, శీరం బురారావు మదిరాజు రామారెడ్డిగారు యంతయు కృతజ్ఞులు. గానసభలయొక్క టి కెన్ని సంవత్సరముల క్రిందటనో యిట్టి గానసభ తీవ్రమైన జరిగినవి. కొన్ని సంవత్సరములక్రింద ప్రతి సంవత్సరము గానసభల ఏర్పాటు యుండెడిది. శ్రీ పాత్రూరు మామంకరావు పంతులుగారి నగరమును విడి బెజవాడకు వెళ్లిన తీరిన శేర్పాట్లు జేయవారు లేకపోయిరి. మొదటిసంవత్సరాపుగారి పిల్లసగ్రోవి జరిగెను. వారి సంగీతకృత్యములను ఎండిన మోడులనైనను తిగిర్చింకగల స్వామును వెల్లడించెను. రెండవ తినున రామానుజం అగారు గాత్రమున బాదిరి, వారికి కొంచె మధ్వస్థతగా గుట్టే అనకొనినంత యద్భుతముగా లేకపోయెను. మూడవ విజయనగర సంస్థానమున విఖ్యాత సంగీత విద్వాంసుడు, అవరకారదానతాతలను అచ ద్వారం వెంకటేశ్వరాయుడు గారు ఫీడల్ వాయిచిరి. నాటకకాలరయ శ్రోతిలచే నిండి పోయెను. వారి వాద్యములు వర్ణింప బ్రహ్మకైన తరము గాదు. శ్రీ శ్యామగారు రాగాడు తన్మయత్వము నొంది వాయిచిరి. తల ఆనందసాగరమున నోలలాడుచు, ఆనందాశ్రువులు మునిచ్చేవట్లే ఎక్కడవా కక్కడ నిక్కబడుగా ప్రముఖమును జూరగొనిరి. ఆనాడు వారు 5 గంటలు ముంచినట్లు ఎవరికి కాలపరిమితి తెలియలేదు. ఆనాడు తులన సారదులవచ్చి నాట్యముజేయుచు సంగీతమును బాదినట్లుగాని సామాన్యమనుష్యుడు సంగీత ప్రదర్శనము జేసియు లేడు. పి. వీరరాఘవయ్య చాదరిదాతగూడ వృద్ధంగము దసమాన పజ్జను గనుబరచిరి. ఇకముందు ప్రతివత్సరము యానగరమున నిట్టి సప్రసిద్ధ విద్వాంసుల రప్పించి సంగీతము బాదించి పురజనుల సంతోషపీచికల నోలలాడించెదమని ప్రయత్నము. పురజనులగూడ శేర్పాట్లు జేసేవారికి తగిన చేయారనొసగక జోయిన యిట్టి శిష్యురూపుర్య గానమును వినుట టునించెను.

అఖిల భారత కాంగ్రెసు
సంఘ సమావేశము
స్వాతంత్ర్య తీర్మానము
శ్రీమాను శ్రీనివాస అయ్యంగారి
అభిప్రాయములు

బొంబాయి, నవంబరు 9:— ఢిల్లీలో అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశమున ఆహ్వానింపబడిన స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నాకు తృప్తికరముగ నున్నది. దోమినియను హక్కుల స్వాతంత్ర్యము అను తగాదా విషయమున కాంగ్రెసు మహాసభవారు దోమినియను హక్కుల సంగీకరింపజాలరనియు వారి ఆశయము స్వాతంత్ర్యమే యనియు ఈ తీర్మానము స్పష్టపరచుచున్నది. తీర్మాన ముపరీక్షించుచు నేనీవిషయమును వివరించితిని. మద్రాసు కాంగ్రెసులో స్వాతంత్ర్య తీర్మాన ముపరీక్షించుచు పండిత జనహరిలాలు నైహూగారి భావమును స్పష్టపరచి యుండిరి. “సర్వత్ర స్వాతంత్ర్య సంపాదనయే కాంగ్రెసు వారి లక్ష్యము” అని మద్రాసు కాంగ్రెసు నందు తీర్మానము ఉపపాదించబడినది. “సర్వత్ర” అను మాటకు తీర్మానము నుండి తీసి వేయ వలయునని నేనొక సరళమును పాఠించితిని. “సర్వత్ర” యను మాట నిరసనగా మైనది. ఆలస్యముగ స్వాతంత్ర్యము పొందవలయుననట సరితముగ నుండును. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిన పిమ్మట మా పాండరిగిన స్థితి మరియుకటి లేదు. స్వాతంత్ర్యము కేకన్న తాదర్మ్యముగ నుండునట్లునో ఈ విషయమై అంత నుండనక్కరలేదనియు కొందరు చెప్పవచ్చును. సర్వత్ర స్వాతంత్ర్య సంపాదనయే ప్రభుత్వ రక్షణకాదని చెప్పినా సరితము అంగీకరింపవలెను. కాని ఈ ఆదర్శ కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెసు సంఘములు మాత్రమే నుండవలెను. దోమినియను హక్కులు పొందిన చాలామంది కాంగ్రెసుసభ్యులు అట్టి ప్రచారముచేయువ రిమి సామాజ్య సంబంధము వీటిపర్యంత స్వాతంత్ర్య సంబంధము కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానము స్పష్టముగా సమర్థముగా స్వాతంత్ర్యమునకు సంపూర్ణ హక్కుమెట్లు వీరియు లేదనియు, ప్రస్తుతపరిస్థితుల వినియము హక్కులనిచ్చుట మాడ ప్రభుత్వము కరనియు పండిత నైహూగారి తన ఉపన్యాసమున్నాడు.

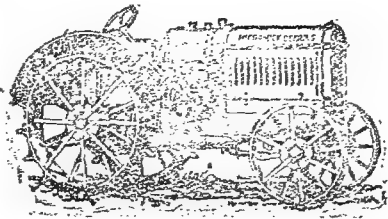
మన హక్కుల లేక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము పై తప్ప మిగిలిన ఇతర విషయముల పై కాంగ్రెసు భిక్షాభిప్రాయములు లేవు. సాంఘిక సమస్యలకు నైహూ మిటియరు మాచించిన కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులను ఆహ్వానింపబడిన నూచులను అన్ని రాష్ట్రముల వారు అంజేయుల అర్హమును సంబంధించిన భాగ్రెసు సంఘమువారు మిగిలిన నైహూ కన్యిటిని ఆహ్వానించియున్నాడు. నైహూ పై అనుభూతిభిప్రాయము చేయున వ్యాపారములు కాంగ్రెసువారి ధర్మమై యున్నది. స్వాతంత్ర్యదర్శన విషయమై ప్రచారము సజావుభాగాంగ్రెసు సంస్థలమై యున్నది.

చేయుల దర్శన విషయమై కాంగ్రెసు వారిలో వివాద మేర్పడ మాకును, కాంగ్రెసులో చిలిక కలగ మాడ దనియు తలచునా స్వాతంత్ర్యదర్శన విషయమై ప్రతికూల ప్రచారము జరగ నైహూ కన్యిటియరు సాంఘిక సమస్యలను తరిగివేరు విషయమై గావించిన నూచుల పై ప్రచారము సజావుభాగాంగ్రెసువారు.

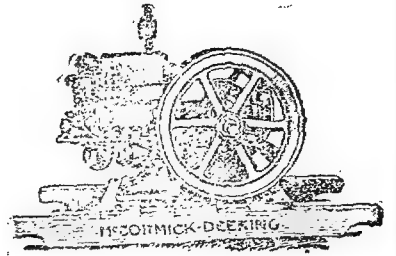
స్వాతంత్ర్యము కొరవారు సర్వత్ర స్వాతంత్ర్యము కారనియు, ఇదంతయు బూలకమనియు, డాక్టరు బెనాటూగారు చెప్పుచున్నాడు. స్వాతంత్ర్యదర్శనను సంబంధించిన ప్రచారమున తాను ప్రతిపక్షమని ఆమె నాకు తన తేదీన వార్తన మొనగెను. గ్రామీణ ఇండియా పత్రికలో స్వాతంత్ర్య ప్రచారమునకు ప్రతిపక్షము ప్రధానవ్యాసములను ప్రయత్న పద్ధతి మనానునకు తగిన సంగీతము ఆమె నాకు మునుపటి నను చెప్పెను. ఈవాదమును మరల ప్రారంభింపమాడ దని విపంతుగారిని ఇర్రుమ కొరుచున్నాడు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము అంతరము ఇట్టివివాదములు జరుగుటకు అవకాశమేలేదు.

అఖిలపక్ష మహాసభ కాళ్ళతరగ వేరొక సభకు నుండవలయునను బెనాటూగారి వాదమును గాని, కాంగ్రెసు కన్న అఖిలపక్ష మహాసభ కన్నదను పండిత నైహూగారి వాదమునుగాని నేను అంగీకరింపజాలను. కాంగ్రెసు గౌరవప్రతిష్ఠలను కాపాడుట కది సద్ధర్మము. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఆధారముగ గైకొని రాజ్యాంగ నిర్మాణముననుకూల కలకత్తా

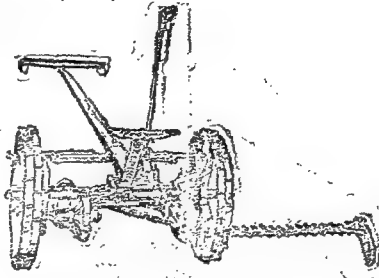
ఇంటర్ నేషనల్ హార్వెస్టర్
వ్యవసాయపు యంత్రములు



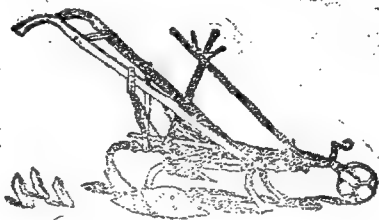
మెక్కార్మిక్ డీరింగ్ ట్రాక్టరు



ఇంటర్ నేషనల్ ఇంజను



మెక్కార్మిక్ డీరింగ్ కోత యంత్రము



కర్షకుడు



ట్రాక్టరు నాగలి

బెజవాడ తూర్పుగోడి

VOLKART
ENGINEERS

కొచ్చిన్ తెల్లిచెరి

ఆర్.నియన్ ఏ.డి. మద్రాసు.

వ్యయసాయమునకు, కర్షకునికి వలయు పనిముట్లన్నియు దొరుకును.

కాంగ్రెసువారు వాదించినదే సత్యమునైనను, సరియగుంతి నీసేమ అంగీకరించెను. కాని దోమినియను హక్కులను కాంగ్రెసు మహాసభ కోరవలెననున వాదమును నేను ఎన్నిటికి అంగీకరింపజాలను.

నిజమగు దోమినియను హక్కులతో భారతీయులు తృప్తిచెందెదరు

పండిత నైహూగారి ప్రకటన
అలహాబాదు, నవంబరు 10 :— దోమినియను హక్కుల భారతదేశమునకు విస్తరించిన వివాద స్పష్టమైనదా అ? నేను నియమ ప్రతికూలతనిధి పండిత నైహూగారికి ప్రశ్నింపవారి కింవిధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చితిని :—

నిజమగు సానుభూతితోడను, సదుద్దేశముతోడను దోమినియను హక్కుల విస్తరింపబడినట్లైతే నేను తృప్తి చెందెదనని గట్టిగ చెప్పుచున్నాను. ఇతర దోమినియనులవారు చట్టముల ననుసరించియు, సాంప్రదాయముల ననుసరించియు అనుభవించుచున్న సంపూర్ణ హక్కులు భారతదేశమున ఏరే బడవలెను. ఇతరవరకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్న సానుభూతి సత్వమైనది కాదు. దోమినియను హక్కులను పొందవలయునను బ్రిటిషువారి సానుభూతి అణువాత్రమునను మాకు లాభకారిగ యుండలేదు. నిజమగు బ్రిటిషువారు సదుద్దేశముతో ఈ దోమినియను హక్కులను విస్తరించినట్లైతే కాంగ్రెసు భారతీయులందరు తృప్తి చెందెదరు. ఎవరైనా చెప్పి పని భారతీయులు దీనిని అంగీకరింపజేయజేయగలరని చెప్పుటకు నేను సానుభూతి చెప్పుచున్నాను.

అఖిలపక్ష మహాసభలను విరివిగ స్థాపింపవలెను

డాక్టరు బెనాటూగారి అభిప్రాయములు
బొంబాయి, నవంబరు 9:— డాక్టరు బెనాటూగారి క్రింది ప్రకటనను వార్తాపత్రికలకు పంపుచున్నాను :—

కాంగ్రెసు మహాసభ అల్పసంఖ్యాకుల వాక్యాన్నికత్యమును నిరోధించుచున్నది. కావున వాక్యాన్నికత్యము కొరవారందరికి ఆఖిలపక్ష మహాసభ కలగవలెను. అల్పసంఖ్యాకులందరు కలసి ఆఖిలపక్ష మహాసభను నిలపజేయవలెను. మద్రాసు రాష్ట్రమునందు అన్ని రాష్ట్రములందును ఆఖిలపక్ష మహాసభవారు కాఖిల సేవ్యులైతే. మద్రాసు కాంగ్రెసు తీర్మానములకన్న ఒక హెచ్చు ఎక్కువ తీర్మానములను వీరియందు కాంగ్రెసుసంఘమువారు గావించియున్నాడు. దోమినియను హక్కులను కాంగ్రెసువారు అంగీకరింపజేయదోమినియను హక్కులను ఆధారముగ గైకొని నైహూగారికి వాదన తయారుచేసిన రాజ్యాంగ నిర్మాణవిధానమునకూడ నిరాకరింపలేవచ్చును. కావున అందరు ఆఖిలపక్ష మహాసభయందు సేవలయిమని కోరుచున్నాను.

శ్రీమంతులు డాక్టరు బెనాటూగారి కోనయ్యటకు, రథి స్వర్ణ గణించుటకు భాగ్యశాంకితులము

అంతర్ నిగ్రహమాత్రము
సేంధము. 82 వాత గల ఉష్ణి 1.8 ద 1-0-0
శ్రీమంతులు ఉచితము.
అంతర్ నిగ్రహ ఫార్మశీ,
26, కాడ్వే, మదరాసు.

రాజ్యముకాలేతి అఫ్ పర్జు అనుపట్టమును 157
అభ్యర్థులతోను రి గురు భారతీయ అశిష్యురి.

అమెరికా దేశ చరిత్రలోని యొక విషయము

“అమెరికాలో నేతనని అంగ్లేయులు
సమీప జేయ గోరుట”

అమెరికా నాయకుల పరిశోధనాని బార్లీయా గల
పుటకు 1775 లో అంగ్లేయులకు అధికారము లుంటుంది అని
ప్రకాశించి:

“వార్లీయాలో ప్రజలు వారిని ప్రతినిధి పంపించుటకు
పంపించుటకు, వారిలో కొందరి నేతనని గల వేయి
చున్నారు. వారిలో చాలా మంది క్రైస్తవులు. వేదాన్ని తా
నలను నేనయ్యామని వాదించి దాన్ని పుస్తకముగా మరి
తొన్ని దిన వారములు చదువుకొని చదువుచున్నారు. అ
ని మీరు ప్రాసించి, అంగ్లేయులనుండి వరిశ్రమలను నష్టమున
కలిగించుటకు దేవుని ప్రార్థనలనుగాని అనుచు వారిని గోరు
చో, వారి కట్టి బాధించుట కలిగించబడును.” అని ఆలే
లో నున్నది.

అమెరికాలో ప్రజలు నేతనని చేయుచున్నచో అం
గ్లే దేశమునందు ప్రజలు అందోళనను చేయుదురు గాన అమె
రికాను నేతనని చేయుటకు వారిని నిరంకుశముగా పంపిం
చి అంగ్లే దేశ నుండి అధికారము బార్లీయా గలవారు (ప్రా
సిది. అమెరికా వారికి నాలుగవ బట్టపట్టిని వారే పొందు
గా నేమి వారందరి. అమెరికాలోని ప్రతివరము అంగ్లే దేశ
మునందలి నేతననివారి కొరకును నులకలను పారికొరకును అం
గ్లే దేశమునకు పంపి నేయవలెనని అంగ్లే దేశ
మునందలి అధికారులు కోరుచుండిరి. ప్రతిని మాత్రమే
గాక ఆమెరికాదేశములనుగూడ అమెరికావారికి సరిపడగ మి
గిలి వానిని పట్టికొని అంగ్లే దేశమునకు పంపవలెనని.

అమెరికా దేశమున నులు వడుకుట

ఈ పరిస్థితులలో అమెరికాలో నిరవదీసినారు అనం
దించినవది చరిత్రలో విశిష్టమైనదిగా నున్నది. మనము
గూడ ఆ పదవిని ఆచరించుచున్నామని భారతదేశము
నందు వెనుక చేసే యిలా నిరంకుశముగా పంపిం
చుటకు గలదు నేతనని పరిశ్రమలను దాపుడుపు
టకు పొలము లే విదేశీయవర్తకంతో చేరి క్రమబద్ధి
అవరిమి తమగా విదేశీవస్తువులను భారతదేశమునందు
విడుదలచేసి అసహాయము భారం పడక కలుగజేసిరి. కేటెని
యీ కథరియే జనుచున్నది. అమెరికా దేశమునందు నేతనని
ప్రాచీన కాలమునందు నొక ముఖ్యత్రయముగా నమం
దించబడినాడనందు, కానివాని ప్రతి జనునకు పంపించు
చుండిరి. అమెరికాదేశమున అంగ్లే దేశ చాల మారణము
దేసి గాన విదేశీయులు నిరంకుశముగా విధించినపుడు
స్వాతంత్ర్యప్రియులు దేశములు చేయించి దిద్దో అట్టి శ్రే
ష్ఠతమను పదవిని అమెరికాలో పొందింది. క్రమ
కాలముల కాన అమెరికాలోని ప్రజలు అంగ్లే
తో రంకురమును పరిసరిని అంగ్లేయుల నాగిరి. అందులకు వి
ధాన మున్నవని డెవి, ప్రతి గ్రామమునను కంతు
కరణమును నేతననిని నేర్చునట్టి వార
కాల తర్వాత బడిన. గృహపరిశ్రమలను నిర్వహించును ప్రజ
లను బోధించుటకు న్యాయాగ్రామమును నేతననియను
నొక యుద్ధమును ప్రారంభించెను. నాలుగవ సంవత్సర
బాటి ప్రవర్తనను లేర్పరుచుటకు, బాగు నాలుగవ సంవత్సర
యనుటకును, యువకులకు గూడ నొకసంవత్సరం శిక్ష
తంతురబోల్వమును తడుచుగా పట్టాభిలషి పుమం
ములను, గ్రామములలో మంచునల్లలను జరుపబడుచుం
దెను. స్త్రీల పోల్వములతో రాట్టలులను వారను లేర్ప
మండిరి. పురుషులు వారికి రోమైను వారా మున్నగు భోజ్య
దాదములను తినియిచ్చి వారి ననగించుచుండిరి. గృహపరి
శ్రమలను వృద్ధిబోందించుటకు సామెలు లేర్పరచుటకు, మి
క్కియ మత్స్యవంశముని ముగ్రులు స్త్రీలను బోధించుచుండిరి.
నేతనని కలియు జనువలయుండిన, చాలమంది యువజను
లు నమ్మించుచు, వారిలో కొందరు విదేశీయులను నడించుచు
నమ్మించుచుండిరి. కొందరు దేవులను చేయించుచుండిరి. కొందరు
నాలుగవ సంవత్సరమునందు నేతనని చేయించుచుండిరి.

అంగ్లే దేశమునందు దాందోళనము

దేశము అమెరికాలోని అంగ్లే దేశమునందు నమ్మము
కలుగజేసింది. అమెరికాలోని ప్రజలుగా నమ్మబట్టల
నిగూడ నేయించిరి. అంగ్లే దేశమునందు వచ్చి బట్టల కవిత్వ
పొందుచుండిరి. “అందు వలన అంగ్లే దేశము
నందలి వాస్తవములు అందోళనమును ప్రకాశం

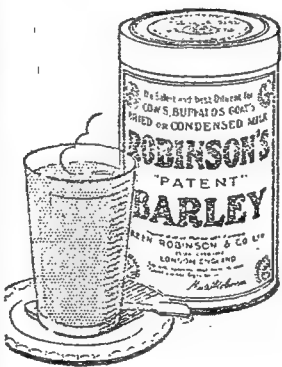


బార్లీవాటరు చల్లని పానీయము

జర్వము, కలరా దగిలిన రోగికి డాక్టర్లు బార్లీ నీటినే వధ్య
ముగా వాడెదరు. చల్లని పానీయము. బార్లీ కడుశుభ్రముగా
నుండవలెను సులభముగా జీర్ణమై మంచి పుష్టిని కలిగించునట్లు
చేయగలదు. బార్లీ వాటరు చలవచేయును.

రాబిన్ సన్స్ “పేటెంటు” బార్లీ మరీ సురక్షితము

కడు శుభ్రమైనది. తెల్లని గింజల
లోనుండి తయారగుచు చేతితో తాకరు
బొట్టుడొక మొదలగునవి అన్నియు
తొలగించెదరు. సులభముగా జీర్ణమగు
నట్లునర్పబడి నీళ్లలో త్వరగా కలియు
టకు పాడరుగా చేయబడినది.



రాబిన్ సన్స్ “పేటెంటు” 4
బార్లీనే కొనుడు

జెరల్ బార్లీ కంటే 8 రెట్లు శ్రేష్ఠ
మైనది. ధర చాలచౌక దీనితో బార్లీ
వాటరు చేయుట కడుసులభము

ROBINSON'S 'patent' BARLEY

తయారొనర్చుట కడుసులభము ఖర్చును తగ్గించును

WB4

భారతీ. అమెరికాలో మెసాచుసెట్స్ మొదలు బార్లీయా
వరకు అన్ని రాష్ట్రములలోను వర్తి అధికమయ్యెను” బట్ట
విషయమున అంగ్లే దేశమునందు వాదావదానమునకు వట్టద
అమెరికావారి అధికమయ్యెను.

అమెరికా ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము

జను మున్నగువాని విస్తారముగా పంపించుచుండ
వలెనని 1840 లో మెసాచుసెట్స్, కన్జిక్టు రాష్ట్రముల
వారు ప్రతిపక్షి. ఏమి చేయుట నులు పనుకట, బట్ట
నేయుట మున్ను పనులలో నిజమునాగి బాటిలొక
తయారుచేయవలె, వారికను వారికను తంతురమును
నేర్పవలెను. ప్రతిపక్షింబమునాగి కొంత వారను పడకనలెను.
లేనిచో జాల్మకాను కెల్లింపవలెన అరి యిప్పుడు పుత్తరువు
చేయబడినది. బాగుగా నులు పనుగలవానికి నేతననిగల
వారికిని విహునానుకల నిచ్చుట శిక్షాన్ని చేయబడినది.

బిటిషు దేశ ప్రభుత్వమునందు బహిష్కరించుట

ఇటులండగా విరోధాభివక్షన గృహపరిశ్రమలను
చేయువాడు చేతి పనులలో చాలా పుష్ట్యమును గడించి అతి
శ్రేష్ఠములగు వస్తువులను తయారుచేయునాగిరి. అమెరికాలోని
ధనవంతులు అడకు నగరమునందలి పగలు పనులందు మం
దుట చేస్తూ పాఖండమునందు తయారైన
నలిని చిత్రవస్తువుల కొరకు చాలాధనము నచటికి
పంపుచుండిరి. అంగ్లేయులకు అధికారము అమెరికాలో మిక్కిలి
కలిగియున్న కాననముల నవలు జరుపుచుండుచే బిటిషు
భోగముల కట్టి తన భావము అమెరికాలో చాలా ప్రమై

నది పన్ను బట్టిన చేయుటకు వస్తుమునీనునాని ప్రతి (లాంగ
నీటికాటము చాలా వారగా పనికి వచ్చుచుండుటచే న్యాయ
యంగ్లేయులు విదేశీయ వాండు కానిలలోని పాటిపత్తి
(మెక్సికో) నుని కమ్ముచుండినాని లాంగనీటి ప్రతి
ని కొన బిటిషి. ఈ రీతిగా నేతనని మిక్కిలి అధికము
గుచే అమెరికాలో వండిన ప్రతియుతయను అచటనే
వ్యయము చేయుటచే అంగ్లే దేశమునకు పంపుటకు ప్రతి దొర
కులయే గర్హించుచున్నది.

అంగ్లే దేశము 8 సహాయ మవసరము లేకుండ కాల/ల
లోని ప్రజలు తమకు కావలసిన బట్టల నన్నిటిని
తయారు చేసి కొనగలరా? అను విషయము
నుగూర్చి పార్లమెంటు ఉపపంతులువారు 1786 లో విచా
రణ జరిపింపుటకు బెజును ఫాక్టింగుగాకు సాక్ష్యపెచ్చిరి.
అప్పుడు వర్జీయా ప్రజలునుగూర్చి యిటుల తెలిసిరి:
“ఈ ప్రాంతమున గలి మిక్కిలి మోయుగా నుండు
నుగాని ఆకాలము మిక్కిలి త్వరగానే మారిపోవును. నాలు
పాడుగునకు వారికి కొనలసిని నూలుబట్టలను పుష్టి బట్టలనుగూడ
వారే తయారు చేసికొనగలిగి యున్నారు.” అని ప్రాంతీకు
గాడు నడిచిరి. “వర్జీయానునందలి వాడుగాట్టి యులలోను ప్రజ
లలో భీషణము చేయిలో తిరకాలములోను నూలుబట్టలనేకట్టు
కొందురు. చరికాలములో తోపల నూలుచొక్కాలనే తొడిగ
దిరు. మై నూలును పుష్టియును కలిపి నేయబడిన బట్టలను ధ
రించెదరు వేషవిలో లాపల వారచొక్కాలను తొడిగెదరు.
మై నూలు చొక్కాలను తొడిగెదరు. స్త్రీలు వ్యయముగా
యారుచేసిన నూలుగల వలనే ధరించెదరు. ధనికులలోగూడ

చాలమంది వడుకునూ బట్టలనే కట్టెవరు. విశాఖ నుండి వచ్చెను కాలికోలప నూ బట్ట తెచ్చుకొనున తీరుగావు.

నూలు వడుకుటలో సధికముగ నాన క్తి

అమెరికాలో విప్లవ సంఘము (ప్రొటెస్టెంట్లను క్రైస్తవ కందరికిని గూడ వడుకునూ బట్టలే ఆధారమైనవి. అందువలన ప్రతిపంటయును నూలు బట్టల శ్రేయము చాల అధికమైనది. క్రైస్తవలు వున్న సారని విస్తారముగా కొనసాగిరి. ప్రజలు ప్రతివారన విస్తారముగా కందించినది 1775 లో దక్షిణ కళింగి వాస్తినియ ప్రజాప్రతినిధిసంఘమును ప్రకటించెను. గృహపరిశ్రమలను (హౌస్) వా వడుకుటకు సంఘము తీర్చుకొనబడెను. ఆంగ్లేయులనుండి వచ్చెను పట్టుబట్టిన స్త్రీలు బహిష్కరించిరి. స్త్రీలును పురుషులను కలిసి సమాజకేమి మూలవడుకుట శ్రేయములు ఏమిలుచేయుట మున్నగు పనులను చేయుచుండగా, అట్టి సమాజకేమిలో యింగ్లీష్ విశిష్టముగ నున్న మంత్రులు బోధించుచుండిరి.

ధనికులుగూడ వడుకునూలు బట్టలను కట్టుట

వ్యవసాయచారుల కుమార్తెకందరికిని నూలువడుకుట శ్రేయము మున్నగు పనులను శిక్షించుచుండిరి. వారు చాల సన్న నూలువడుకుచుండిరి. బాగుగాన పంతుటగాను బట్టలను శ్రేయముచుండిరి. ప్రతి వ్యవసాయచారుని యింటిలోను రాట్టముల రొదయును మగ్గముల క్వనియును విబజనులకు నేతతోనున్నవారితప్ప తక్కిన పురుషులను యింకొకరు యెల్లవారును యీ పనులను శిక్షించి చేయుచుండిరి. కాని సంఘములవారు ప్రాతానా పరమముండిరి. రంగరంగముననున్న నైతికతను కావలసిన బట్టల నన్నిటి. గృహములే సమకూర్చునలెను వారు కోరుచుండిరి. తొలలతో వడుకు నూలుబట్టలు విక్రీలి హెచ్చుగా శ్రేయబడుచుండెను. జరలు వాగ్గియునది వాదధులగు మాంటు లెక్కనలో ప్రతిసంవత్సరము పెంపునందలి గజములబట్టలు శ్రేయబడుచుండెను మార్కెట్లోని యొక్కయు జరలు వాగ్గియు యొక్కయు ప్రాతానా పరమములను మేజోల్లమును బాగుగా రంగు వేసి అవారములక బాగతగా వేడినది అవారములను గొట్టుకులకి చుట్టి వానితో కుర్చీలకును దిద్దకును గలియులు శ్రేయించుచుండెను. తెలుపు యెరుపు బట్టలగు ఒక దుస్తు వామె యొకసారి చూపెను. కుర్చీగలియునందలి తెలుపు కట్టలను వామె గృహయొక్క మేజోల్లముండి పట్టును తీసి ఆ దుస్తును శ్రేయించి తనది అమె తెలిపెను. "ఈదుస్తు బెజుమి (ప్రాక్టిస్) సతివద్ద నుండి దొంగిలించబడినదా అని దాని పొందర్యమును చూచి మేము కలించితిమి" అని ఒకరు వ్రాయుటచే అప్పుడు మార్కెట్లో వామెగృహ బెజుమి (ప్రాక్టిస్)ను పట్టుకు గొప్పవారిందరునుగూడ వడుకు నూలుబట్టలనే కట్టుచుండిరి అని పుస్తకము చున్నది.

నూలువడుకునట్టి ప్రదర్శనములు

గొప్ప గొప్ప జాతీయోత్సవములు జచ్చినపుడు నూలు వడుకునట్టి ప్రదర్శనములకు జరపుచుండిరి. 1783 లో 10-40 మంది యువకులు ఒక మంత్రముంటికి తమ రాట్టములను పట్టు కొనిపోయి ఆనాడెప్పుడు అవలసే నూలువడిరి. సామంతులను వారందరిలో విక్రీలి బాగుగా వేడిన యొక యువనికి బహుమాన వియ్యబడెను పిమ్మట మంత్ర యువస్యనించెను. "తెలివిగల స్త్రీలందరూ తమచేతులతోనే నూలు వడికి ఊదా ఎడవు ధూమ్రవర్ణము మున్నగు రంగులగు సన్ననూలును తెచ్చుచుండిరి."

"ఈడు దీనిలో తూర్పు గ్రీసీచిలో ప్రభుత్వముండిన సందోకనాడు 43 మంది స్త్రీలు సమాజకేమి. వామ నూలు వడకు చుండగా యువకులు వారికి రొట్టెలను సారాను అందించుచుండిరి" అని లెఖించబడెను.

దీనివలన విప్లవ మెట్లు కలిగెను?

బిరుదు కేళి పుస్తకమును అమెరికా దేశమును తెప్పించుకొనివచ్చిన ఆంగ్లేయులు చాల ప్రబలమైనది. అందులన్నిచోట్లను సంఘము తీర్చుకొనబడెను. కేళిపట్టణములలో ప్రచారము చేయబడెను. గృహపరిశ్రమలను వృద్ధిపొందించుటగూడ చాల సంఘము తీర్చుకొనబడెను. "ప్రతిసంవత్సరము జనవరి నెల మొదటి తేదీని ఎదుకనూలుబట్టలనే ధరించినపుడు" మర దెలములలో సాగుసభ్యులు ప్రమాదము చేసిరి. మొసాయి నెట్టులో వర్ణముల కళాకాలలో పట్ట ప్రవాససభ్యుల పట్టముల నందుకొనుటవచ్చిన యువకులందఱును నూలుబట్టలు ధరించుట చేసినవని సభాపురంబులనే ధరించి వచ్చిరి. గొప్ప యింగ్లీష్ విశిష్టముగ వడుకు నూలుబట్టలను కట్టుటలో నట్టి అగౌరవమును లేదని గ్రహించిరి. వానిని తయారుచేయుటలో వారు మంచిపై పుణ్యముగూడ గడించిరి.

After Malarial Fever

మలేరియా జ్వరపీడితు

దైన విదప గాని

మరి ఏయిదర : 8: వ్యాధుల బహిష్కరణ పొందిన సరములను చేయూతనిచ్చి మరల బలమును ఆరోగ్యమును చేకూర్చుటకు ఆంగ్ల అమలు నా దివ్య వధము, అనేకమది దాక్టర్ సహాయవ్యబది నటువంటి అమూల్యమైన వాదము గూడ వున్నది గట్టిమృత్యుతో ఎట్టి అనుమానము లేకనే దీని నేంపించుచును. జ్వరపీడితులైన వారలచే కాక, క్యాపకశవ్యాధులు, ముబ్బక మొదలగు వ్యాధులవల్ల కలెము కృశించి పోయినవారికూ కూడ దీనిని నేమిచి లాభమును పొంది యున్నారో. ఇండియాలోందంతటను ఆంగ్ల అమలన్-వ్యాధి గాంచియి న్నది. ముఖ్యప్రదేశములందు ముఖ్య ఆంగ్ల వైద్యులను దొంగును.



జతు సంబంధమైన చదువు లిందుచేర్చబడవు తమారకు సమృద్ధి చేతులతో నెట్టుచును. గావున ఇంగ్లీషులు వానిచేతను నేపించగలనది.

ANGIER'S EMULSION

Of all Chemists and Bazaars.



ధర సరసము ! సమృద్ధిమైన సరుకు !!
స్వదేశాభిమానులారా ! స్వదేశి పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహమునగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుము !!
అన్నిరకముల పత్తర మెట్లు హిందూ దేశమునందే మొదల ముక్తములచే చేతితో తాళబడక తయారు చేయబడినది. విజయమును ఈ ధనము విలాసమునకు వ్రాయలేదు.
తండ్రి విలాసము }
"పేరూరి" }
ది ఈస్టరన్ కన్స్టెన్సరీమార్కెట్,
16, అంబేద్కర్ వాడకవిధి, జి. టి. ముద్రాణ

సమీపించుచున్నది ! 15-11-28 వ తేదీ !

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తు ద్వితీయ స్నాతకసభకు

అన్ని డిగ్రీలవారికి కావలసిన గౌనులు, టోపీలు, హుడ్లులు మావద్ద అద్దెకు సిద్ధముగానున్నవి. స్టెట్టు 1 కి రు 6-0-0 లు మాత్రము.
వలయువారు యీ క్రిందివారికి వ్రాసి వెంటనే ఆర్డరులు బుక్కుచేయించు కొనవలయును.
వైండ్సు అందుకో., బెజవాడ.

"ఆ జోలలో యువకులును స్త్రీలునుగూడ ఈ పనిలో అధికముగ పై పుణ్యమును బహుముఖముగా చేయుచుండిరి. ప్రెసిల్లాతను వామె రాట్టమును తిప్పుచుండుటలన బాను ఆర్డరును అనుసరించి ఆంగ్లేయ ప్రేమ యేమియును కొరత పడలేదు" ఎదుకనూలు మేజోల్ల మోకాళ్లపైకి వచ్చుచుండెను. యువకులందరూ వానితో తోడుగుచుండిరి. రాజకీయనాయకులలో శ్రీమంతులను వాదించువారికే గౌరవముధికముగా నుండెను. లండనులోనుండియే యువకుల వస్తువులను తెప్పించుచును వారు పరివోసపాత్రు లగుచుండిరి. జార్జి వాషింగ్టను నేనలాని వారిందరూ వడుకునూలుబట్టలనే ధరించుచుండుటచే వారికి, ఎదుకనూలువారు అనుమతి కలిగి. ఆటులతమమును పిలుచుట విక్రీలి గొప్పగౌరవమునయే ఆ నైతికత - హిందూయిందె. జనరలు వాషింగ్టను ఆధ్యక్షుడుగా మొదటిసారి యెడ్డుకొనబడి ప్రమాదముచేయుటకు సంకుసభలో నిజమనదినపుడు ఆపార ముక్తమును దేశీయ వడుకునూలుబట్టలనే ధరించెను. వానిలో చాలభాగము మాంటువర్ణములో శ్రేయబడినవే. - అని తెలుపబడెను.

అదేను. వామె అడుక్కువారు ఉదాహరణముగా ప్రమాదముచే యుటకు వర్ణింపుచు వారిలో వాదధుల సభాముఖాద అవలసేయబడినట్లు బహుమానము చేసిరి.

ఈ క్రితగా అమెరికావారు తెప్పయ్యెను బహిష్కరణమును కొనసాగించుచే డివిజన్ కేళి పుస్తకములను అన్ని రాష్ట్రములలోగూడ విక్రీలి తప్పిపోయినది. 1768 లో 2878000 పాటల జెంకలసభలు (బిరుదు) శ్రేయముండి అమెరికావారు ఇనుకొనెను. 1769 లో 1634000 పాటలజెంకల సభలకు మాత్రమే జిగురు ముత్యములను చేసిరి. ఈ విహి ముక్తరణములన ఆమె దేశాధికారి నందిరి ప్రజలలో ఇంకొకరొకరూ సమాకామము యేకీభావము నున్నవని వ్యభిచరించెను. స్త్రీలు రాట్టములను ప్రయోగముచేయుటచే, వారి ప్రార్థనలను ప్రేమలను బట్టుకొని చుట్టుకొనించెను. సమకాలీనలె 1775లోగూడ అమెరికావారు అసోసేషన్ వ్యాధులకొరకును బట్టలకొరకును ఆంగ్లేయ

ముద్రానే ఆధారపడియున్నచో విప్లవమును జరుగుట కవకాశముండెడిదిగాదు. "మీసిన అట్టిసిద్ధి" స్వతంత్ర రాజకీయభావము కలరుట అసంభవము" అని కె. పి. హాస్య ప్రాశస్త్యము ప్రకటించుచున్నది.

ప్రాశస్త్యము గారి దేశభిమానము

తమకొంతకొంత బట్టలను తమకొంతకొంత తమ దేశమున మిగిలిన ఆంగ్లేయ దాతలను దాచుచున్న దేశములకు పంపి అటువంటి కావలసిన వస్తువులను తెచ్చివేసినందున, దావముచేసినచో తానుకొంతకొంత బట్టలను తమకొంతకొంత దేశమునకు పంపి. బ్రిటిషువారి విమర్శనలకు నష్టములేదు. కలిగియుండువలననే ఆమెకొంతకొంత సంతృప్తి స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించిరి. 1776 లో లండను నగరమున పార్లమెంటువేయబడిన స్థాపనబట్టలను బట్టించుచుండగాను "తెలంగాణ ప్రాంతమున గల ప్రాంతముగారిని ప్రశంసించుచు ఆయన యొనరిన ప్రత్యక్షములవలననే అప్పటి ఆమెకొంతకొంత భావము విడిచినది.

ప్ర:- "ఇదియే ఆమెకొంతకొంత కలిగినవిషయము?"

ఉ:- "బ్రిటిషు దేశపు పరిమితము కొంతకొంత"

ప్ర:- "ఇప్పుడు వారికభిమాన విషయము?"

ఉ:- "కొంతకొంత బట్టలను వారు తయారుచేసినా. గలవనకును ప్రాంతబట్టలను మరల మరల తయారుచేయుదురు."

జార్జి వాషింగ్టనుగారి నాయకత్వము

లండను నగరమున ఫిఫాల్ ము ప్రాంతమున గల బట్టలకు స్వాతంత్ర్యభావమును వెల్లడించుచుండగా కార్యకర్తలగు వాషింగ్టనుగారు వ్యవస్థాపకముగా తన జమీందారీలో వుండి ప్రారంభించుచుండెను. 1767 లో తనకును తన భార్యకును మరల 28 మందికిని పరిపూర్ణము 1556 గజముల బట్టలను వాషింగ్టను గారు తయారుచేసిరి. వానిలో 810 గజములు నూలుబట్టలు. "బట్టల తయారు సాధారణము చక్కలతనము మున్నగు సకల రకముల బట్టలను తయారుచేసెను" 1798 లో తనకును తనవారి కొరకును 15 8/4 గజములు నూలుబట్టలు, 856 1/2 గజములు వున్ని బట్టలను, 144 1/2 గజములు నూలుబట్టలు కలిగిన బట్టలను 40 గజములు నూలుబట్టలు వాషింగ్టనుగారు తయారుచేసిరి. "ఈ రీతిగా బట్టలయెన్నడును తన ఆంగ్లేయదేశమున ఆధారపడుటలేదని వాషింగ్టనుగారు ప్రకటించెను".

వాషింగ్టనుగారిని విమర్శించువారు

పదకొండవ శతాబ్దమున వుండి కేవలము వివాదకరములగు విమర్శలనే చేయువారు అప్పుడుగూడ లేకపోలేదు. అప్పుడు ఆమెకొంతకొంత ప్రజానాయకులు అతివ్యక్తులుగా నుండుటచే నిష్ప్రయోజకము గలవిమర్శలను చేయుట కొంచెమునా జరిగెను. గృహపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటవలన కష్టములను మునుపటి కంటెనరుల కంటెనరుల కంటెనరుల వ్రాసిరి. "వ్యవసాయమునకు నష్టము కలుగజేయుచున్నది" అని గొప్పము ప్రశంసలను చేసి ప్రోత్సహించుచుండెను. "ఈ రీతిగా బట్టలయెన్నడును తన ఆంగ్లేయదేశమున ఆధారపడుటలేదని వాషింగ్టనుగారు ప్రకటించెను".

భారతదేశమునందలి ప్రజానాయకులు ఆమెకొంతకొంత

ముద్రానే స్వాతంత్ర్య యోధుల భావములకు ఆముద్రాను వ్రాసిన అంగరంగులను అటుల భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకు పనిచేసెదరా? (ఒకవేళ అది ఎంతయందెందు 1-11-28)

ప్రాసెసు శంకరరావుగారి

కార్టెకార్డు గ్రాండు సర్కిసు

ఏలూరులో 12-11-28 తేది వరకు

ప్రదర్శించు

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు, ఎలుగుబంటులు, వశువులు మున్నగు వాటి అద్భుత పనులు చూడతగినవి.

బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు

మైనపువత్తులు, మైనము.



మినరల్ టర్ పెన్ టైజ్

ది ఇండో-బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

"సరస్వతి" మార్కు-మైనపువత్తులును
(తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును.)

"కోడి - బీగము" మార్కు-

స్టియరెను వత్తులును

నైట్ లైట్స్ పారఫిన్ మైనము

4309

మినరల్ టర్ పెన్ టైజ్

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాక్ లో నున్నవి.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:- వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

ప్యారి అండ్ కో, మదరాసు.

ఆస్ట్రేలియాలో అందు కో, లిమిటెడ్. కొచ్చి.

ఓరియంటల్

కేవలం స్వదేశపుకంపెనీ - ఇండియాలోనే స్థాపించబడినది

గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ లైవ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

1927 డిసెంబరు 31 వ తేది తో అంశ్యమయ్యే కి సం॥ కాల పరిమితికి తేల్చిన ఫలితములు

లాభము. రు 77,94,716.

(పంచె పెట్టబడు అధిక బోనసులు)

లైఫ్ పాలసీదార్లకు 1000/-కి సం॥ కి 25 చొ॥

ఎండ్ మెంటు పాలసీదార్లకు 1000/-కి సం॥ కి 20 చొ॥

మీరు ఎంత మొత్తమునకు యిన్సూరుచేసినప్పటికి ఓరియంటల్ లో పాలసీతీసుకొనిన యెడల మీరు లాభమును పొందగలరు.

ప్రతివత్సరము వేలకువేలు మంది అట్లుచేయుచు సంతసించుచున్నారు.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ ప్రదేశము వ్రాయుడు.

F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Buildings, POST BOX No. 8, MADRAS.

Bangalore Branch:-No. 1 South Parade, Bangalore

Trivandrum Branch:-Trivandrum

BEZWADA SUB-BRANCH, BEZWADA.

TRICHINAPOLY SUB-BRANCH, TRICHINAPOLY.

హిందూదేశపు నౌకలకు

నూతన పతాకములు

జార్జి చక్రవర్తిగారు అంగీకరించెది

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 10:- రాష్ట్ర ఇండియన్ మార్షల్ నౌకలమీద పయనించుచున్న పతాకములను ఇంగ్లాండు చక్రవర్తిగారి ప్రభుత్వముచేర్చి యిచ్చబడికి ఈ ప్రజలందఱు హిందూదేశపు ప్రభుత్వ నౌకలమీద యిచ్చబడి 11 తేదీ (బుధో) పొఖండి (మద్రాసు) సంస్కరణచేయున) పరిష్కరించబడును. ఇంతమాత్రము యీ నౌకాధికారిల యిచ్చబడిగొరవము దొవివియన నౌకాధికారిల యిచ్చబడిగొరవమునకు తుల్యముగా చేయబడలేదు. ఈ నూతన పతాకములను పూర్తిగా సార్వకపరచేది భారత భారతకావనసభయందే యున్నది.

ఈ నూతన పతాకము నీలిరంగుగా నుండి అందుమీద హిందూదేశ చిహ్నముగా నొక నక్షత్రపు గుర్తును. ఈ జండాపదము ముందుగానుండును. తెల్లజండా చుక్కని వైపున నుండును. (అ. ప్రె.)

లాలాజిగారి కృతార్థ

సానుభూతిలేఖలకు జవాబు

లాహోరు, నవంబరు 8:- ఈమధ్య నాయకులు పోలీసువారిచే దెబ్బలు తిడుటకుగూర్చి ఇండియాలో అన్ని ప్రాంతములనుండి తనకువచ్చిన సానుభూతిలేఖలకు జవాబుగా లాలాజిగారియొద్ద యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:- "ఇక్కడలందరు దయతో అభిమానము జూపినందున యెంతయు కృతజ్ఞుడను. పోలీసువారు మమ్ముకొట్టుట జాతీయోద్యమమునకు యెంతయు సహాయకరమును." తన్నుద్దేశించి కొట్టిన దెబ్బల నడ్డగించుకొని తామే దెబ్బలు తిడు గాయపడిన మిత్రులకు ముందుగా కృతజ్ఞుల చెయవలసియున్నవి. వారికి కడుదీప్రవగు దెబ్బలు తగిలెయిండును. అని లాలాజి వ్రాసెను. అమృతబజార్ పత్రిక సంపాదకుడగు సియూఎ కాంతి ఘోషగారు మరణించినందుకు సానుభూతిచెప్పుచు, వారిని ప్రశంసించుచు (ట్రీబ్యూన్) సుపత్రిక ప్రధాన వ్యాసము వ్రాసెను. (ఫీ. వెను.)

కర్ణాటక ఇండియాకు డిసెంబరు రెండవవారము బయలుదేరును. ధిల్లీ, బొంబాయి సిమ్లా మద్రాసులను జూచునట.

నంద్యాల ఆంధ్రనభలు

నభల వర్షాటులు

వివిధనభల అధ్యక్షులు

శ్రీ గాడిచర్ల హరినర్సయ్య త్రమరావుగారి విజ్ఞప్తి

నంద్యాలలో 17, 18 తేదీలందు జరుగబోవు ఆంధ్ర మహాసభల ఆహ్వాన కార్యసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ గాడిచర్ల హరి నర్సయ్య త్రమరావుగారు మాత్రనిధితో ఆంధ్రనభల ఏర్పాటు లను, అధ్యక్షుల నియామకమునుగూర్చి యిక్రింది విధముగ జెప్పిరి:

నంద్యాలలో జరుగబోవు ఆంధ్ర మహాసభలకు ఆంధ్ర దేశమునందును, ఆంధ్ర దేశమునెలపను గలయెట్టి ఆంధ్ర సోదరు లెల్లరును దయచేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆ త్తర సర్కారులలో యీ కార్యము వాసలవలన గలిగిన ఆ పార కష్టస్థితిని నే నెరుగుదును. అందులకై మిక్కిలి దుఃఖ పడుచున్నాను. మన దేశమునందు తగిన దేశసేవకల్పందము నెల కొనియున్నవత్తమున హృదయపూర్వకమైన కొరికినన యె ననుజేసి యెట్టి కష్టస్థితులలో ప్రజలకు మానవసహాయము కల దని నిరూపించియుండవచ్చును. మన దురదృష్టవశాత్తూ ఇంక ను అట్టి బృందము కార్యక్రమగ ఏర్పడలేదు. ఏర్పడుట కొంత కాలము బట్టునో నే నూహించకాలకున్నాను. నంద్యాలలో జరుగనుండు ఆంధ్ర సమావేశము వారు ఆంధ్రుల పర్య కార్యములకు ను తగిన నే వ కల్పందము నేర్పరచి పర్యకార్యములకును తగిన సాధనపంపితిని నెలకొల్పుట కాలోచించినయెడల ఈత్యరకు మనలను జెట్టిని వరీక్షలకు కొంత ప్రయోజనముండును. ఆ త్తరసర్కారులలోని మానుకసోదరులు తా మునుభరించునట్టి కష్టము లెన్ని యున్న ను, ఆంధ్రనభలకు తప్పక దయచేసి ముందుకు కార్యసాధన మాలోచింపవలసి యుండును. నిన్ను నేడు ఆ త్తరసర్కారుల లోని రైల్వే సౌకర్యములు పునర్నిర్మితము లైనవని విని నాకు కొంతయోజ జనించినది. రానుండుసోదరులకు తగినంతవఱకు లే ర్వరయలకు క్షేత్రసంచనలేక మానంద్యాల పురప్రముఖు లన్నిప్ర యత్నిములును చేయుచున్నారు. కొరంతలండవని సాహసించి చెక్కట నాకు సాధ్యము కానివని. కాని, మాపరిస్థితులలో మేమెంత ఆ ను కూల్యము కలిగింపవలయునో అంతయును కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. మాయందు సంపూర్ణ సోదరభావ ముంచి ఆ త్తరసర్కారుల సహోదకులు దయ చేయుదురు గాకయని వేడుచున్నాను.

అధ్యక్షుకనియామకములు

మదరాసు పట్టణమున సమావేశమైన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములకు బదులమై కడ చినమాసము 31 వ తేదీలోపుగ చేయబడిన శిఫార్సుల ననుసరిం చి మా యాహ్వానసంఘమువారు మ రా శ్రీ సి, దొంపామి అయ్యంగారిని ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ కధ్యక్షులుగ నియమిం చుకొని యున్నారు. ముద్రసిద్ధాంధ్ర పండితులును ప్రపంచ విఖ్యాతులును ప్రాచ్య పాశ్చాత్య తత్వశాస్త్ర ప్రవీణులును, ముగగుంపవ్వులు నైన ప్రాచీనతర సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణక గారు ఆంధ్రమహాసభ కధ్యక్షుల పహిందులు కంగీకరించి యు న్నారు. వారిని పంపింపుట, వారి వాత్సధారపమును గ్రోలు ట ఆంధ్రుల యస్వస్థమని నేను వేరుగ జెప్పబనిలేదు. అఖిల పక్షసమావేశమునకు తత్వ శాస్త్రనివేదికనిర్మాతలగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు విజయము చేయుదురని నమ్మితిమి. వారు దక్షిణ దేశయాత్ర సంతేపించుకొనుటచేత మరొకరిని నిదకలపసినవారమైతిమి. నేడోరేపా అవిషయము తీర్మానము కాగలదు. ఖద్దరు ప్రదర్శన మువక్రమించుటకు శ్రీ దేశోద్ధారక కాశీనాథుని శాగ్వేరరావు తంతులుగారు పదియై యంగీకరించి యున్నారు. వారిని గురించి ఆంధ్రులకు నేను పం జేవవగా నైనను చెప్ప బూనుకొనరాదు. అట్లు చేయ బూ నుట నూన్యని లోకమునకు నిర్ణయి చెప్పబ యగును. వారు ఖద్దరు ఖద్దరు ప్రదర్శనమును పరీక్షించుట యవిన తత్వశాస్త్ర డిప్లొమ్యాపము ధరించుట యని వేరుగ చెప్పవక్కరలేదు.

జాతీయ పరాశోత్సవమునకు ఆంధ్ర కేసరి శ్రీ టంగ టూరి ప్రకాశం వంతులు గారు అంగీకరించి యున్నారు. వా రు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘమున కధ్యక్షులు. స్వరాజ్య భార మును తలధరించి విఘ్నతరంపరల నెదుర్కొని కూరావలొ కనము చేయుచు నిర్వహించుచున్నవారు వీరు. పట్టుదలకు వీరు పుట్టిస్థులు.

దత్తమండల సమావేశమున శ్రీ. క. కోటిరెడ్డి (బాచల్ లా, కా. పట్నం) అధ్యక్షుల పహింప సంగీకరించుట మా యదృష్టము. దత్తమండల వాయుతులలో ఆ దర్శనము లుండు శ్రీ కోటిరెడ్డిగారి కి కలిగినంత దృష్టి గలవారు మరొక్కరు లేరని చెప్పవచ్చును. ప్రత్యేకర్యపు మార్గము వారికి కదుమారము. ఆంధ్రాభిమానము



ఆరోగ్యముగా జెరుగు బాలుని కెప్పుడును ఆకలి కలుగుచుండును.

ఆహారపదార్థములు కోకో జములో వండుట తెలియుట చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు కోకో జములో వండిన వాటి యొక్క సహజ రుచ్యముచేతకయుండును. మీ ఆహార పదార్థము లన్నిటిని కోకోజముతోనే వండునట్లు దృఢనిశ్చయ ముచేసుకొనినలాభకరము గానుండును.

Cocodem

శ్రేష్ఠమైన వెంటక మానకు

మొందు. వీరితోడనుండ మా మండలము లభింపించు దాని ద్రవ్యము, ఔషధము, అజ్ఞానము అను నీ మూటి విషయమున హృదయము పగులునట్లు పంజేదనపదుష్యభావము గలవారు. మామండలములకువ అసిన నీటిపనకులు విద్య, కష్టవిమోచకము లు వీరి మనమందెల్లపుడును రాజాకొనుచుండుట వీరు కావన సభలో జేయునట్టి ప్రపంగములవలన విడికనుచుండును.

గోరక్షణసమావేశమున కధ్యక్షుల పహింపనైన శ్రీ స్వామి వెంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారి సోదరులకు దేవా మధ్యస్థముగ నుండుటచేత నేడు శేషటితోగా మరొకరి నెన్నుకొని తిలుప గలము.

సంగీతమహాసభ కిటీవల అఖిలభారత సంగీతమహాసభా కధ్యక్షులపహించిన కీర్తవాచార్య శ్రీ సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యల గారు అధ్యక్షులవహించురు. వారి చరిత్రవర్ణింపులు క్షేత్రము చాలదు. సంగీతమునుగూర్చి వారు కవింపిన గ్రంథములు వాల్మీకి విరచిత సంస్కృత సంగీత రామా యణి మునకు వారు చేయుచుండు వ్యాఖ్య సంగీత శాస్త్రవిమర్శకు నారికగల క్రతిగ వారిని ఉద్దండునిగ ప్రకటించు చున్నది

సంగీత పోటీపరీక్షలు

సంగీత పోటీ పరీక్షల కివివరణ 3 వ తేదీ ఆశురులేదిగ నిర్ణయించి యుంటిమి అనేకులు సోదరులు కోరినందున 15 వ తేదీ వరకును కాలవసరింపించెంచి నాను. ముగ్గురు అభ్యర్థులుండి తీరినవలయు వను నియమమును తొలగించి నాము; కాబట్టి ఐదే వరీక్షులకు రాదలచినవారు మాకు 15 వ తేదీ లోవల తెల్పిన చాలును.

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములు-ప్రతినిధులు

నేను నిన్నటిడినము నంద్యాల విడుమవరకును ఒక్క జిల్లానుండియైన నాదితోలు నప్పియుండలేదు జిల్లాకాంగ్రెసు

కార్యదన్యులు నెంబునె సభ-జరిపి ప్రతినిధుల కేర్ల ఆలస్యము చేయక మా కార్యాలయమునకు వంపవలసినదని ప్రార్థించు చున్నాను.

పడకటిమాట

ఈ పర్యాయము మనయాంధ్రదేశము మిక్కిలి ముఖ్య నైనివిషయములు శాలోచింపవలసి యుండును. ఢిల్లీలో సమా వేశమైన అఖిలభారతసంఘమునందు జేరి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ దేశమునకు నూతన పరిణిని పండేశము నిచ్చియున్నా డు. అతడే మరొకనెల మాడలోపుగ కలకత్తా నగరమున జేరీ యమహాసభ కధ్యక్షుల పహింపనున్నాడు. నైనుసంఘము వా రాలలాడుకొనెడు సాత్వము వ్రాసికొను విషమిద దేశమున మనమెల్లరమును, ఏవిధముగ స్వయంనిర్ణయనూత్ర పంజానము ననుసరింతుమో కలిపెట్టుటకు పీతము వైదికొని కూర్చొనియున్నారు. దేశమంతయు నెక్కుకొనిన మహా నాయకుడు మహారథుడైన, అతిభుద్వైను సామాన్యుడు ఏవిధ మైన సజ్జానమును ఆంధ్రదేశము వారియడల కనుబరయినో నంద్యాలసభలు తీర్మానింపవలసి యుండును. మనకు ఆ త్తర సర్కారులలో ఇటీవలకలిగిన అతివృష్టివంటి బాధలవంటి బాధ లును, దత్తమండలములలో నిరంతరము అశావృష్టివలన గలు గు బాధలవంటి బాధలను ఒక్కపర్యాయము స్మరించుకొని నంద్యాలయందు మాడనుండు మహాసభలు ఆంధ్రహృదయము యొక్క స్వస్వరూపమును చూపుటకై నను శ్రీరామబంటుగు నూరతివంటి నేవశాబ్దమును నియమించు ప్రయత్నము చేయవలసియుండును.

ఓం రత్నం.



“పాలిన్స్ గ్లౌస్ మిక్చర్”

గనేరియా, రెకోరియాకు అమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 1. దినములలో వ్యాధి సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

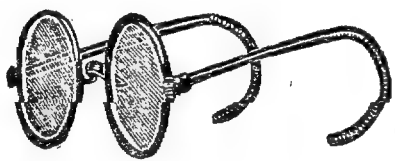
- 1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తి గలుగును.
- 2. 12 గంటలలో నవించుట అగిపోవును.
- 3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చును.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దానిలక్షణమును మరచి కనుగొనెదరు.

16 డోసులకు సహజపు నీసా 15 రు 3/- చ సేజి ప్రత్యేకం 50-7-0

ఈ ప్రకటన ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.



కండ్లజోళ్లకు సంబంధించిన సమస్త సామానములు
దైనికీయములు మున్నగునవి అందవలయును, కచ్చు
కముగను దొరగల ప్రదేశములందు దొక్కటియే
దైనికీయములను, ఇండియా కల్లు పట్టుచేయు
గొప్ప వ్యాపారులు. కండ్లజోళ్లకు సంబంధించిన
సమస్త ప్రీస్క్రిప్షనులను చక్కగ చేయవలయును.
ఒకసారి మనలో వ్యాపారులు చేయును.
యూనివర్సులు ఆస్తి కల కంపెనీ,
హోల్ సేలు కండ్లజోళ్ల వ్యాపారస్తులు
340, కాబ్బాచేవిరోడ్డు, బాంబాయి.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అవ్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో) యన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బాంబాయి ప్రాంత సం. 50-52 చక్రి కేజీ స్ట్రీట్
మూలగనము. ఒకకోటిరూపాయలకు మించి
లింగు. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ బి
చేయవలెను.

యం. యం. నాథన్, అర్. సెంకటాచారి
ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్
ఛీఫ్ ఏజెంట్.

నిలూరుతాలూకా ప్రస్తుతపు ఫీల్డునర్వే స్థితిగతులు

పంటలకు నష్టముకలుగుచుండుట

పక్షులకు సర్వే రేపాట్లు మొదలుపెట్టిన పక్షులు గో
వరితల్లి గామములకు గల పంటభూములను సర్వే చే
యవచ్చును. ఈ సర్వే చేయడమునకు వంటిల నర్వే పని
తోక్కి సాదుచేసి గామభీతి నర్వే, ప్రజలను ఆనక
బుద్ధులు పొలుచేయుచున్నార. ఈ సర్వే రేపాట్లను ని
ర్వే పనిచేయుట వాడుకలకు నష్టము కలిగిన యీ సమయ
మున పంట భూముల మీద పక్షుల తొక్కి ముట్ట పంటములను బి
జ్జ, పప్పులను తినుచు ఉండినట్లు వయస్సు, ఇతర గో
వరితల్లి, ఇతర గోవరితల్లి, ఆయనగారి ఇంటి పంటను నష్ట
దీక్ష గా వాడుకలకు తొలి ముందుగా నర్వే పంటను నష్టము
చేయుచున్నార. తెలుపుట ఎంతయు చింతింపబడుచున్నది.
రహితు తెలియ మొదలుపెట్టుచున్నది, పనిచేయుట ఇట్లు
చేయుట రహితులకు చాలామేరకు, కష్టమును కలుగుచుండు
ట, సర్వే పనిచేయుటకు రహితులను నష్టమునా దీక్ష, కనికరము
లేకుండ చూసి తాము ఆంధ్ర గామముగా నిర్వహించుచున్నా
రు ఇది విడిచిపెట్ట సాగవచ్చును? లేక మొగలు దర్బారు
ఈ పనిచేయడమునకు దండెలు పెట్టినామే ప్రజలకు ముం
దును చేసినట్లుగా నర్వే అట్టివో ఈ ముష్కరములను
తీయుటకు చింతించియు అనికా రాగ్రహమున పంటద్రావి, రెల్లి
లు చేయుచుండుట మిక్కిలి దుష్కరమైన విషయము ఈ విష
యమే ఇట్లు కొంతమంది గోవరితల్లి సర్వే అగ్నిపక్షకు తగినము
దము తెలియక గింట్లు తెలియదున్నది, 81-10-28 వ తేది
నాగోజు ఉదయమున కొంతమంది గోవరితల్లి ప్రభుత్వ మాత్ర
వారాయనలచే బంధించి, యం యల్, సి వారిగో
దాన పక్షుల గోవరితల్లి సర్వే పక్షుల దొరవారికి సి
వారి గోవరితల్లి వారి యింట్లో నాటచేసి పిమ్మట సమయము
కష్టములకు గురిగనుచున్నట్లు చేయవలసినదని కో
రికము ప్రభుత్వము గలది తీయ్య చొదలగా నర్వే పంట
ము చేయుటకు గోవరితల్లి దాఖలు చేయబడినదియు తె
లియినది. ప్రజలకు, ప్రజలకు నష్టములకు విం
చించి, పరిహారినిచ్చుచే ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము చెప్పి నా
గోజు గాగ్ర ప్రభుత్వము అట్టి విషయములను తీరడా
లకోర్కెను కలగజేసుకొని ప్రజల యిబ్బంది నెలనే తొల
గించి ప్రజల మొదలవారికి ఈ సర్వే యింటి ఆఖరువర
నాటచేసి ప్రజల మన్ననలకు పాటించుచుగాక!

యం. కోటయ్యనాయుడు, రహితు.

క్రమేణా మాకాతా వాసుల సంఖ్య పెరుగుదలగా వచ్చియుండుటకు గల

చరిత్రు కొరతముల గమనింపుడు!

- 1. వారి ఇష్టము చేరకు సకాలమునందు
నగలను అందముగా తయారుచేసి యిచ్చుట,
- 2. న్యచ్చమైన కానుకను, సేమవెండిని
యవయోగించుట,
- 3. వారికాలమును వ్యభిచారుచు వచ్చి
నచే వానిపని తీరులను గమనించుట,
- 4. ధనవంతులు, బీదవానిన వ్యత్యా
సము లేకపోవుట,
- 5. నగల విషయములో ప్రజలకు సహాయ
ము చేయుటయే సుఖ్యోద్దేశముగా నుండుట,
- 6. న్యాయమైన ధరలు, న్యాయమైన పని
తనము మున్నగునవియే,

ఉమిడి రామయ్యశెట్టి
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు,
125, మైసాబాదు రోడ్డు, మద్రాసు.

THERE IS A
DIFFERENCE

లిజింగు కలమును

ఉపయోగించి దీనిని శుభ
శని యంతరకలములకును గల
వ్యత్యాసమును కనుగొనుట
మీ ఫక్కికి తగినది
100 రకములకు
వైరనే గలవు.

వాటినుండి మీరు కావలసిన
దానిని చెప్పించుకొనుదు.



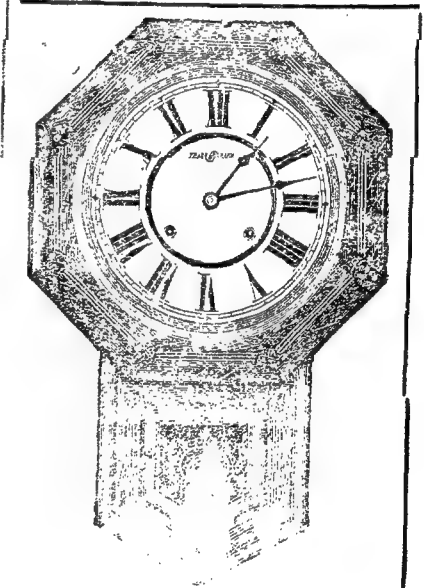
LONDON

P. HOLT & Co., Ltd.

P. BOX 237

MADRAS.

వేలన్ డ్రాప్ ఆక్టోగన్ గంటల గడియారము (జర్మనీలో తయారైనది)



8"	డయల్ గడియారం	రూ 17/-
10"	"	21/-
12"	"	25/-

పక్కిన్ ఛాప్మేన్, ప్రత్యేకం.
25% ఆద్యాత్మ ముత్తం అర్జునోహద సంవత్సరం.
Namath Watch Company
Watch Makers & Jewellers
37-38 Rattan Bazaar Row MADRAS.
Telegrams:—"BIGBEN."

దొంగవెడకలు

కేటాలెం. రమ్మ. ముడిచుట వ్యాధులను గ్యారంటీ ఇచ్చి
దుర్భులున్నాము. మంచి అన్నియు క్రొత్తవికల్పాలు వ్యాధిని త
లపుము. చక్కని సలహా నిచ్చెము. "సెక్స్" ఈ మందు ముం
దిగ శరీరము, చిక్కని సహాయము, అత్యుత్తమ సమర్థకత్వం.
అతిమాత్రం ప్రీపురుష సర్వములను సామర్థ్యమును గ్యారంటీ.
రూ 2/- మందలం పనిచేయించు ఖరీదుపాపము.

చర్మ వ్యాధులను గురితలూడ లేకుండా చేయు
రా ధా కృష్ణ
తా మ ర మం దు
వాడుడు
అన్ని సుపులలో దొరుకును
V. S. SASTRY & Sons, Tenali Guntur

పచ్చయప్ప కళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము

బొబ్బిలి నాటక ప్రదర్శనము

మొన్న సాయంత్ర మాడగంటకు చిన్న పూర్తి విజ్ఞానా
వర్ణిత హాసోపై సమాజమువారు శ్రీయత గోపతి శారా
యణ స్వామి చెట్టిగారి యాజమాన్యమున "బొబ్బిలియందము"
అను నాటకమును ఉత్సాహపూరితులై ప్రదర్శించిరి. ప్రాధే
మము పి.సు.బ్రహ్మయ్యగారు మోడర్రు జంతు అయ్య పాత్రమును
గైకొని పురుగుల నాటకాభివృద్ధి సమాజము వారి పాత్రకు రంగుపెట్టి
ప్రేక్షకుల నమోదానందకంఠిత హృదయాలనగజేసిరి. వీరి
పాత్రోచితభావ పదోచ్ఛారణము హాసభావ ప్రదర్శనము
లంతయు ప్రశంసించదగినది. జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులకు జం
దమేలయన్నటుల వీరినిగూర్చి ప్రాయము పసిడిపూతయగును.
రంగారాయ పాత్రధారి రంగారాయ ని జిత త్వము
చక్కగ బోధపఱచుకొనినట్లు తోచును. మల్లమాంబ భూమి
కనుగొన్న కృష్ణమాచారిగారు పీఠసము నంతగ జాప
కపోయినను సంతృప్తికరముగనే తమపాత్రమును నిర్వహిం
చిరి. చెలికాని వెంకయ్యపాత్రధారి తనపాత్రను ప్రశంసా
పాత్రముగ నిర్వహించెను. వెంగళ్రాయయ్య, పీఠవంతులయ్య,
దయ, కృష్ణకృష్ణయ్య, శ్రీలయ్యగారు గౌరవము, శాంతి
నవాని మిత్రులగుచు, మున్నగు పీఠోచితగుణములు వెంగ
ళ్రాయయ్యయొద్దనున్నవి. అట్టి పాత్రమును ధరించి నిర్వ
హించుట కష్టతరమైనదిగాకపోలేదు. వెంగళ్రాయభూమి
కనుగొన్న కృష్ణ రామస్వామిగారు పీఠ, రాధరసములను
తన ప్రదర్శనమునందు వ్యక్తీకరింప గలిగెను. వె కటలక్ష్మి చిన
రంగారాయయ్య జానర్సకొటకు గొంపోవునపు డాయమునగల
మోహితుడైన పాస్పాలిఖాకాపాత్రధారి ప్రదర్శన మెంతయు
సోపిందమై యున్నది.

మల్లమాంబ, వెంగళ్రాయయ్య, రంగారాయయ్య,
పాస్పాలిఖాకా, మున్నగు పాత్రధారులు వట్టుదలతో శాంధ్ర
నాటకక్షేత్రమున కృషిచేసినవో భావి నాటకరంగమున కెం
తయు వస్త్ర దేగలరని నమ్మకగలము.

విదప శ్రీయత గుబ్రహ్మయ్య అయ్యగారు శాంతి ప్రేక్షకు
లతో గల సుప్రసిద్ధాంధ్ర ప్రదేశులగు శ్రీయతలను దేవో
ద్ధారక కాశీనాథుని శాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, గా.సి.
వి. యస్. నరసింహారాజుగారు, గో శారాయణస్వామి చెట్టి
గారు మున్నగు ప్రముఖుల రాకచే తాము ధ
న్యులమైతిమని నడిచి వారికి వందనము లర్పించిన "వాణిశారా
ణి" యన్నటుల తమశాశ్వధారలను విరజిమ్మిరి.

తరువరి శ్రీయతలు శాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
మాట్లాడుచు, విద్యార్థులు శాంతి శివమున జూచిన నాటకరం
గమున కంటే బెద్దదగు ప్రపంచ నాటకరంగ మొకటున్నద
నియు, నారంగమునందు తమ పాత్రలను జనుప్రదముగ నిర్వ
హించుటకు దగిన సాధనసంతృప్తి దా భూర్జించవలయునని
యు, బొబ్బిలివారు ఏకాంతత్యదేవత కొఱవలయును యను
వుల కాసికో ఏకాంతత్యము తమ సభ్యవ్యవహారములను ప్రా
ణమునకన్న నెక్కువగ జూచికోయా స్వాతంత్ర్యదేవత సేవిద్య
యొద్ద చిన్నవృత్తికండియు నలవరచుకొనవలయునని నుడిచిరి.
కడతలు గా. సి. వి. యస్. నరసింహారాజులుగారు బొబ్బిలి
నాటక ప్రదర్శనము ప్రతియనువకునికి విశమత్యానశ్చక్రకటక
బోధింపవలయునని నుడిచి తమవారమును బొబ్బిలి యాధ్యక్షున
కు సంబంధించిన చారిత్రక విషయములతో సమర్పించిరి.
బొబ్బిలివారిలో కత్తిట్టి విజయరామరాజు, ఆనందరాజు
గారు అగ్రపరాసులతో జేరుటచేసే జేకమున కింతటి దౌ
ర్భాగ్యము బట్టినదనియు అవ్యోక్తవైరములు కూడదనియు
న్యుచిరి.

రాజమోహన హారాయలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె



కలనోప్పి, మాడుపోటు, మంజు
అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట
కలనోప్పి మొదలగువాటిని హరించి
మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి బలము
ను, గలిగించి వెంట్రుకలను నల్లవరిసి
బుద్ధివృద్ధింపజేయును. 1 సీసా రు 1-0-0
8 సీసాలు రు 2-10-0

(6) 3351 వి.వి. భద్రులు ప్రత్యేక
వి.వి. పి.అంబాకో. అంబా రుద్రపూజా-వెరిదేవ్, (నెల్లూరుజిల్లా)

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ 1897 లో స్థాపితము.

నెలకు 18 రు 12-8-0 లు చొప్పున చెల్లింకొన లాభముతో గూడిన యీశ్రీచి మొత్తములు రాగలవు
ఈ మొత్తములు యిశను ముందు 50 రులు బోనసులు కలుపబడుటచే అభివృద్ధికాగలవు.

25 సంవత్సర ముల వయస్సు పైన	చనిపోయినవారి వారి యాయురభయము చూపుట కెల్లించు పజీషిన ప్రీమియములు				చనిపోయినవారి యాయురభయము ఎంతగానుండును ఎంతగానుండునో తేక.		
	యావత్తీకము రు	15 సంవత్సరము రు	20 సంవత్సరము రు	25 సంవత్సరము రు	20 సంవత్సరము రు	25 సంవత్సరము రు	30 సంవత్సరము రు
80	5620	8550	4250	4900	8010	8800	4520
85	5140	8290	3990	4590	7930	8620	4220
	4480	8030	3600	3970	7810	8400	3870

హెడ్ ఆఫీసు:—ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మైసూరు గవర్న మెంటు సోపు ప్యాక్టరీ

బెంగళూరు

మిక్కిలి నాణ్యమైన

3579

పలురకముల సరిమత సబ్బులు

ఉతుకుట కునయోగించు సబ్బులు, చందనపు సబ్బులు

మైసూరు గవర్న మెంటువారిచే తయారుకాబడుచున్నటువంటి

చందనపు సబ్బు ననుకరించుటకు; విదేశీయ పరిశ్రమలవారు

చాల ప్రయత్నించిరి, కాని, నాణ్యములోను, పరిమళమునందును

దీనికి సమానముగా చేయజాలకపోయిరి.

వివరములు గోరువారు, క్రింద చూపిన విలారమునకు వ్రాయవచ్చును.

Best & Co., Ltd.,

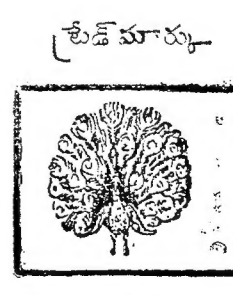
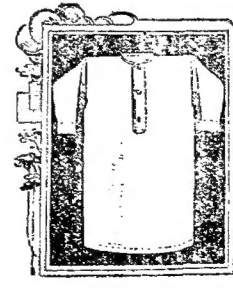
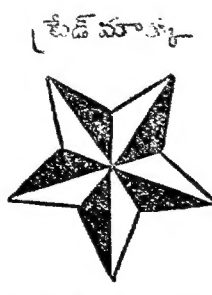
P. O. Box 63,

Madras.

Sole Agents for the Madras Presidency,

MYSORE, TRAVANCORE & COCHIN.

మీ రాత్రుతలో నెదురుచూచుచుండిన అందమగు బనియనులు



దీపావళి కుక్కన పలురకములయందును, పెరిటి. దేవుని యొక్కమున్నగు ఉత్పాదనములయందును
అందముగను, సాగుగను ధరించుటకు జన్మనీ జపాకో చేయవలయునని, మృదువును నాణ్యమైనదియునగు మా ట్రేడ్
మార్క్కుల బనియనువారిని యొనరవలయును. చాగ్గిక హీరమును, పిండివి: దీనిమున్నగు యంతర బనియనుగోని
నమ్మక సొందరను. దీనినాటి మాబియనుల సవయోగి-చికవారు మరల మాబియనులను కొరవన్నాడగాన అట్టి
వారికి నులభముగ మాబియనులు దొరకుటకై యే దక్షిణాశ్చయ సోల్ ఏజంట్లగు నీ క్రిందవారిని నియమించియున్నాము.

హాజి. ము. కాడర్ షక్సీర్ రావుత్తర్ అందు కో, 21 చైనాబజారురోడ్డు, చెన్నపురి
బనియనులు, గొడుగుల వర్తకులు మహమ్మద్ ఈసుఫ్ అందు కో, రంగూను

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1923 సం॥ నవంబరు 10-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

మను తెనాలి ,, ప 42 కుచి ద	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరి ,, డిటో	18 8 0	14 8
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-5	11 0 0	12 0 0
శవ్వలు ,,	20 0 0	28 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందుల బస్తా 1-5 ర 205	16 0 0	17 0 0
నెవగలు ,, డిటో	15 0 0	17 0 0
పెసలు ,, డిటో	15 0 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	15 8 0	17 8 0
ఉలము ,, ర 195	10 8 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శవ్వలనూనె బా 1-5	145 0 0	150 0 0
నయ్య మ 1-5	14 0 0	21 0 0
శేరునెవగవచ్చు బా 1-5	42 0 0	50-0-0
శేరునెవగనూనె గాను బా 1-5	112	మినుకనూనె 115
ఆముదము బా 1-5	101 0 0	108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయవకుపు బా 1-5	105 0 0	106 0 0
మారవకుపు ,,	75 0 0	88 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-5	70 0 0	84 0 0
దవియలు ,, బా 1-5	70 0 0	84 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-5	40, 45	
కాళవా పీపాయకట్టు		50, 55
బెల్లము బా 1-5	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-5	25 15 0	26 4 0
చింతకుండు బా 1-5	28 0 0	60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-5	32 0 0	34 0 0
చదరం	29 0 0	33 0 0
రవ్వండు	27 0 0	35 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యాల్	8 2 0	
నం 3 ,, కట్టా	5 8 0	
నం 24 ,, లాకి	6 0 0	
నం 20 1/2 కెట్టెట్రిలు	7 7 0	
నం 40 కామ్యుకు 10 పా	12 0 0	
నం 44 సాండా	6 2 6	
నం 40 రాణి	10 12 0	
నం 4 బెన్నిమనీరు	4 12 0	

7. దూది

బోండాబెట్టు బాయ 1-5	856 0 0	
---------------------	---------	--

8. లోహములు

నంది 100 టుల 1-5	61 0 0	61 4 0
బంకారుతుల 1-5	21 0 0	21 2 0
వవరక 1-5		19 8 0
ఇత్తడి బా 1-5	228 0 0	232 0 0
రాగి బా 1-5	278 0 0	280 0 0

9. రంగులు

అరిపేలు స్వల్పములందు అమ్మయింక సంహం		
సీసా 1-5 1/2 200 కి ద	65 0 0	
,, నీలం 1 1/2	1 10 5	
,, 14 రంగులు	1 10 0	
,, 28 రంగులు	1 10 0	
,, 56 రంగులు	1 10 0	
,, 1 అంగుల	1 10 0	
కెర్రులు కూస్తున్నా బొంబాయి (బుట్టి-రెను)	8 4 0	
కాంగ్ 8 1/2	1 0	
వవరక 1 1/2	1 10 0	

భారత్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ (లాహారు)

32 వత్సరముల నిలకడ గలిగి, పురాతనపు హిందూదేశపు భీమాకంపెనీలలో కల్ల శ్రేష్ఠమైనది.

నబ్ ఆఫీసులు

బ్రాంచీలు

అమలులోనున్న పాలసీల మొత్తం

ఆస్తి

భీమాల మొత్తం

హక్కుదార్ల కీచ్చిన మొత్తం

1927 లో యివ్వబడిన పాలసీల మొత్తం

బోనస్ 1000 కి సంవత్సరమునకు రు 20/- చొ॥ నిర్ధారణ చేయగలిగెను.

వివిధాభిప్రాయములు భిన్నములుగలవారి కందర కనువగు పాలసీవద్దకు లనేకములు గలవు.

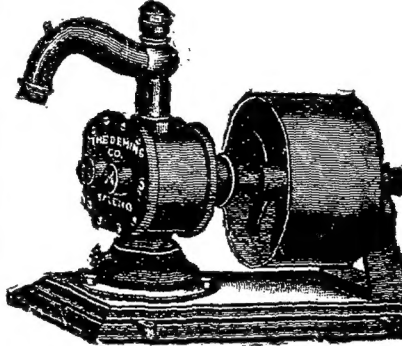
ధారాశ్రమైన కమీషనులమీద ఏ జెంట్లు కావలెను.

ప్రాప్తికృత్ తదితరవివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.

పి. కె. అయ్యర్-శ్రేక్లిటర్, మద్రాసు బ్రాంచి.

జి. రంగసామి-శ్రేక్లిటర్, మధుర బ్రాంచి.

జి. సి. శ్రీనివాసన్-శ్రేక్లిటర్, కల్లికోట బ్రాంచి.



“నూటబులు” మదరాసు అని వెంటనే తరిగిండు!

గాల్గనైజుడు కారొగేటెడ్ పీటులు, చేతి మార్కు సిమెంటు, స్టీలుగర్డర్లు, యాంగిల్లు, ప్లేటులు, టీలు, చానలులు, వైపులు, ఫిట్టింగులు, మానిలా, వైరురోపులు, బెల్టింగులు, రైసుమిల్లు సామానులు, మిల్లిగిరింగు, లూబ్రికేటింగు నూనెలు, ఇరిగేషను పంపులు, పైరు బ్రిక్కులు, బాయిలరు ఫిట్టింగులు, డ్రిల్లింగు మెషిను, తోట, ఎస్టేటుమున్నగు యింజనీరు పనికరములు మొదలగునవి దొరకును.

హాస్టల్వేరు, మెటలు సామానులు సరసముగ, నమ్మకముగ దొరకగల ప్రదేశమియ్య దొక్కటియే!

కోరినసరుకులు బహుభాగ త్రగను, వెంటనే సమయమునను అందింపబడును.

వి. యమ్. గులామల్లి అండ్ కంపెనీ

20, ఎట్టబాలుచెట్టి వీధి,

మద్రాసు.

తెలిఫోను నం. 2763.

“నూటబుల్” తరిగి!

వెద్ద పురం శిల్పు బట్టలు.

మీ స్థాముకు తగిన విలువ }
చాలకాలము వుండునట్టివి }

{ నాణ్యమైనసరకులు.
{ సరసమైనధరలు.

మైనూరు, పూనా, మద్రాసు, మారత్, కంబాపూరు, కంజివరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనము లోను మహారాజావల్లభుడు నాయకులవల్లన బంగారువరకములను యోగ్యతాప్రమాణమున పొంది యున్నాము.

మా యొక్క సరకుల నాణ్యతనువరకు తక్కువ ధరలనున్న మేము పొందిన బహుమానవరకములు యోగ్యతాప్రమాణ లే నిదర్శనములు.

మా శిల్పు బట్టలు ప్రతిగ్రామములోన ప్రతిబట్టలమపుకొను దొరకును. మా పేరుగ, ప్రేమ ఈర్ష్యనుమాది బట్టలు తీసుకొనులెను.

ఈ వద్దను అన్ని రంగులలోన అన్ని పైజాలోన శిల్పుకందువాలు, దోవకులు, పేటలు, శారవడి, పొక్కువంచలు, మర్రింగు, శోటింగు, శిల్పులన్ను వస్త్రశిల్ప కోటింగు, కందువాలు, దుప్పట్లన్ను నం 100 రు లగాదుకు 200 రుక్కు నూలు జరిబట్టలన్ను దొరకును. వివరములకు యీ జిగువ యిద్రుకుకు వ్రాయుడు.

తెలిగ్రాఫిక్ యిద్రుకు.

వెసల సుబ్బారాయుడు అండు కో,

శిల్పు

వెద్దపురం.

శిల్ప అండుకాటన్ క్లాత్సుమేన్యు ఫేక్చరర్సు, వెద్దపురం, మార్కుగోదావరిజిల్లా

టి. బి. మెహతా అండ్ సన్సు

సీమకమలములు, వచ్చలు, కెంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపారస్తులు

453, టంగళా ల వీధి,

4028

ఫోను. 3555.

పార్కు-టౌను, మదరాసు.

సిజర్ సిగరెట్టు

త్రాగువారలకు

ఉచితమైన బహుమతులు

సిగరెట్టు అమ్ము అంగడివారిని అడిగిన గాని, లేక పోస్టు

బాక్సు నెం 2054 కలకత్తాకు వ్రాసిన గాని, అన్ని వివ

రములుగల బహుమతుల జాపితా పంపబడును.



ఫాసిమిలి బహుమతి ప్యాకె

ట్టు సిజర్ సిగరెట్టులో నుంచ

బడుచున్నది.

4042

బహుమతి టికెట్లను జాగ్రత్త పెట్టుడు

దివికాలాకా ప్రాథమికవిద్యాసంఘము

దివికాలాకా ప్రాథమికవిద్యాసంఘస్థాయిసంఘ సభ్యుల సమావేశము ౨8-11-1928 లేది మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు చివరమై డి.బి.బి. హయ్యర్ ఎలిమెంటరీ బాలర పాఠశాలా భవనమున కూడి కావించిన ముఖ్యతీర్మానములు.

(1) 1927 సంవత్సరము మహాసభకు అయిన జనాభిర్నులు సమాది ఆహ్వానించడమైనది.

(2) శత్రుత్వము చెల్లించినవారికిమాత్రమే యిగమంచి వోటింగ్ అధికారము ఉండవలసినదను నియమమును అమలు నందుచుటకు తీర్మానించడమైనది.

(3) 1928 సంవత్సరము దివికాలాకా ప్రాథమికవిద్యా సంఘ సమముహాసభ రాబోవు డిసెంబరు 15 తేదీకున చల్లవల్లి బోర్డుకాలర పాఠశాలాభవనమున జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

(4) పెకండ్రీగేడ్ ఉపాధ్యాయులకు జిల్లాబోర్డునా సమయనందున్న స్కేలు ఇచ్చుట ఎంతయు ధర్మమని ఈ సభివాద గమనించి సపక స్కేలు సమయనందుచుటకు అధికారిలనుగోరుకు త్రత్యైకాందోళనముజరుపుట శీర్షికముగా తీర్మానించడమైనది.

(5) దివికాలాకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘపక్షముని "ప్రాథమికపాఠశాల" యను నొకమాసపత్రికనుస్థాపించి 1929 సంవత్సరారంభమునంది త్రకటించుటకును, ఎదరు పత్రికను సంఘముతరపుక మి రా|| శ్రీ|| ఆయినంపూడి సుర్యాధికాధికారిని గౌరవసంపాదకులుగా నుంచుటకును శీర్షికముగా తీర్మానించడమైనది.

విష్ణుభొట్ల శివరామయ్య,
అధ్యక్షుడు.

పింగళి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,
కార్యదర్శి.

జాతక మార్తాండము

కి వి భాగము అచ్చు తయారైనది. యిందు ఏలగ్నముకు ఏగనాడు ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో అవిసర ముంటియే మేమలగ్నములగాయితు మీనలగ్నము ఆఖరవరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా వ్యోకార్యములతో సహా వాయబడినవి. మేల యా 1-8-0. పోష్టుఖర్చునవేరు.

అకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం.

కొల్లపేటవాళ్లు, గోవా:రిశిల్లా

కృష్ణాపూర్వసిద్ధివాద

ఇందు దాక్షర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే సమస్తాయుర్వే వాదధములు తయారుచేయబడినవి. ఆది శాశ్. శోభిదో పి. పి. గ నంబరమును. కేట లా గు ఉచితము. 2046 (గ్ర. పెం 3

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును.

ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల జోధిని

ఈ బిల్డింగ్ గ్రంథము ఇప్పుడికి 250000 మందిచే చదువబడి శుభప్రదితమైనది.

కివ సారి దొరికబడినది. తక్షణమే ఆర్డరు పంపుడు. 8404

ఆంగ్ల ఇంగ్లీషు భాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యముగల వందలమంది పరిశీలించి వ్రాయబడినది.

(పరియోక్తరీతికి ఒక ప్రతి నుండబడినది)

1. దినములలో ఎవరైనను ఆంగ్లభాషను సురుసనాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును.

2. ఆంగ్లభాష చుట్టూటకుట, చదువుటకును, వ్రాయటకును బాగుగా నేర్చును.

800 పుటలు గల గ్రంథము ధర ప్రతి 1-కి రూ. 2-0-0.

1. భారతము కలగనుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలు ఖర్చు రూ. 0-8-0 లగును.

అపారమైన విషయము గలదు. ఈ పుస్తకము 250000 జనలచే ప్రసిద్ధి చెందినది. 800 పుటలు గలది. రెండవ కూర్పు. సీమకాల్గోబైండు. శ్రీరామలవారి జట్టాభిషేకము శ్రీ సీతాదేవి వివాహము మొదలగు 8 ఆఫ్టర్ కోనలుములు గలదు.

ముఖ్యగమనింపు: మోసపాపాక్షండులకై మా జీవన్మరత లేడి ప్రేమ మాక్కు వర్తకగర్భ గల పుస్తకమును గమనించ తీయుడు. మోసపాపము. ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకమును లేనిచో నైకము వాపసు పంపవలెను.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు. టంకశాల వీధి, మింటుబోస్టు మదరాసు

హిందూ లా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,

882

వి. పి. వి. ఎల్., హైకోర్టు వారి, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తాకర్.

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు,

వి. పి. వి. ఎల్., హైకోర్టు వారి, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తాకర్.

మంచి అచ్చు, దశనది కాగితములు, గట్టి కార్టోబైండు, పై అట్టమీస బుంగారపు అక్షరములు.

480 పేజీలు, వెల రూ. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు వసూలు. 8-8-0. ఇన్స్టిట్యూషన్, మైలాపూరు, మద్రాసు



Price Annas 10 only.

AMRUTANJANI DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

నవ యాత్రా

నిజమైన ధాతువృద్ధిమందు

నరముల జలహీనతను పోగొట్టి, శుక్లవృక్షమునకు లొంగించి మౌతన యాత్రను మొసంగును. సంసారశుభము నిర్మూలు, వక బాటిలకే సుగుణము పొందగలరు. యితర వ్యాధులున్నను లొంగిపోవును.

25 మాత్రలు సీసా రు 2-3-0, వి. పి. చార్జీ వరకు.

ఏజంట్లు కావలెను:—

ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం,

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

హనుమాన్ సము

యస్. రంగనాథంకెట్టి ఆంధ్రు బ్రిదర్స్, నెం 12, మదర వీధి, మద్రాసు. 1727

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీరామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.

12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెల రూ. 5

వి. పి. ఖర్చులు 0-12-0 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.



VADE MECUM వేడి మెకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయోక్తమగు గ్రంథము వెల రూ 0-8-0

వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చు పనులకు, బైండు, రబ్బరుష్టాంపులు, సీల్స్, ఎంగ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

4881

వాణిజ్య బేజవాడ